

Politidirektoratet

Evaluering av prøveordning i Follo politidistrikt

Virkningene av å slå sammen lensmannskontorer og
politistasjoner

RAPPORT

29. juni 2012

Oppdragsgiver: Politidirektoratet
Rapportnr.: R7546
Rapportens tittel: Evaluering av prøveordning i Follo politidistrikt
Ansvarlig konsulent: Per-Trygve Hoff
Kvalitetssikret av: Audun Korsvold
Dato: 29.6.2012

Innhold

SAMMENDRAG	7
Bakgrunn	7
Evalueringen	7
Agenda Kaupangs vurdering	8
1 HISTORIKK	10
1.1 UTREDNING AV NY ORGANISERING AV FOLLO POLITIDISTRIKT – FØRSTE FASE	10
1.2 VIDERE UTREDNING – ORGANISERING AV FOLLO POLITIDISTRIKT	12
1.3 KGL. RES AV 18.DESEMBER 2009	13
1.4 PRØVEORDNINGEN I HORDALAND	13
2 OM EVALUERINGEN	15
2.1 MÅLET	15
2.2 OM GJENNOMFØRING AV EVALUERINGEN	15
2.3 EVALUERINGSKRITERIER	16
3 KORT OMTALE AV FOLLO POLITIDISTRIKT	18
3.1 BEFOLKNINGSGRUNNLAG	18
3.2 ORGANISERING	18
3.3 POLITIDEKNING	20
3.4 BEMANNINGSUTVIKLINGEN	20
3.5 MIDLER TIL GJENNOMFØRING AV OMSTILLINGEN	21
3.6 KORT OM GJENNOMFØRING AV OMSTILLINGEN	21
4 HVORDAN HAR OMSTILLINGEN PÅVIRKET FOLLO POLITIDISTRIKTS OMDØMME HOS INNBYGGERNE?	22
4.1 NOEN VIKTIGE FUNN	22
4.2 OPPSUMMERING	25
5 ER POLITIDISTRIKTET BLITT MER EFFEKTIVT I FOREBYGGING OG BEKJEMPELSE AV KRIMINALITET?	26
5.1 UTVIKLING I RESULTATER SAMMENLIKNET MED MÅLTALLENE	26
5.2 FOREBYGGING OG BEKJEMPELSE AV KRIMINALITET – INNBYGGERNES OPPFATNINGER	31
5.3 FOREBYGGING OG BEKJEMPELSE AV KRIMINALITET – KOMMUNENES VURDERING	36
5.4 FOREBYGGING OG BEKJEMPELSE AV KRIMINALITET – MEDARBEIDERUNDERSØKELSEN	36
5.4.1 Effektivitet i forebygging og kriminalitetsbekjempelse	36
5.4.2 Er politidistriktet blitt bedre rustet til å håndtere framtidige endringer i kriminalitetsbildet	38
5.5 FOREBYGGING OG BEKJEMPELSE – INTERVJUER MED LEDERE OG TILLITSVALGTE	40
5.6 FOREBYGGING OG BEKJEMPELSE AV KRIMINALITET – OPPSUMMERING OG VURDERING	40
6 ER POLITIET BLITT MER EFFEKTIVT I OPERATIV STYRING OG SAMORDNING?	42
6.1 KORT OMTALE AV DE ULIKE TJENESTENE	42
6.2 OPERATIV STYRING OG SAMORDNING – NOEN TALL FRA PSV	43
6.3 OPERATIV STYRING OG SAMORDNING – INNBYGGERNES VURDERING	45
6.4 OPERATIV STYRING OG SAMORDNING – KOMMUNENES VURDERINGER	45
6.5 OPERATIV STYRING OG SAMORDNING – MEDARBEIDERUNDERSØKELSEN	46
6.6 OPERATIV STYRING OG SAMORDNING – INTERVJUER MED LEDERE OG TILLITSVALGTE	47
6.7 OPERATIV STYRING OG SAMORDNING . OPPSUMMERING	49

7	HAR POLITIET FÅTT ØKT KAPASITET OG FLEKSIBILITET I UTNYTTELSE AV DE TOTALE RESSURSENE I DISTRIKTET?	50
7.1	KAPASITET OG FLEKSIBILITET – KOMMUNENES VURDERINGER	50
7.2	KAPASITET OG FLEKSIBILITET – MEDARBEIDERUNDERSØKELSEN	50
7.2.1	Økt kapasitet til å arbeide med de viktigste oppgavene	50
7.2.2	Vurdering av endringer i fleksibilitet og tilpasningsevne	53
7.2.3	Ansattes vurdering av sårbarhet og robusthet	55
7.3	KAPASITET OG FLEKSIBILITET – INTERVJUER MED LEDERE OG TILLITSVALGTE	57
7.4	KAPASITET OG FLEKSIBILITET – OPPSUMMERING	57
8	DRIVES POLITIDISTRIKTET MER KOSTNADSEFFEKTIVT?	59
8.1	KOSTNADSEFFEKTIVITET – MEDARBEIDERUNDERSØKELSEN	59
8.2	DRIVES POLITIDISTRIKTET MER KOSTNADSEFFEKTIVT – NOEN NØKKELTALL	59
8.2.1	Utvikling i politidistriktets økonomiske rammer	60
8.2.2	Utgifter til kontorlokaler	60
8.2.3	Administrative årsverk og lederårsverk	61
8.3	KOSTNADSEFFEKTIVITET – LEDERE OG TILLITSVALGTES VURDERINGER	62
8.4	KOSTNADSEFFEKTIVITET – OPPSUMMERING	62
9	SERVICENIVÅ OG TILGJENGELIGHET	63
9.1	SERVICENIVÅ OG TILGJENGELIGHET – INNBYGGERUNDERSØKELSEN	63
9.2	SERVICENIVÅ OG TILGJENGELIGHET – KOMMUNENES VURDERINGER	64
9.3	SERVICENIVÅ OG TILGJENGELIGHET – MEDARBEIDERUNDERSØKELSEN	64
9.4	SERVICENIVÅ OG TILGJENGELIGHET – LEDERE OG TILLITSVALGTES KVALITATIVE VURDERINGER	67
9.5	SERVICENIVÅ OG TILGJENGELIGHET – OPPSUMMERING	67
10	DE ANSATTES ARBEIDSFORHOLD	68
10.1	VURDERING AV OPPGAVELØSNINGEN INNEN EGET ARBEIDSFELT	68
10.2	KOMPETANSE OG UTVIKLING	69
10.3	TRIVSEL I ARBEIDSSITUASJONEN	69
11	ANSATTES SAMLEDE VURDERING ER POSITIV	71

Forord

Denne rapporten oppsummerer virkningene av prøveordningen i Follo politidistrikt som har handlet om å slå sammen lensmannskontorer og politistasjoner i 13 kommuner innenfor Follo politidistrikt og erstatte dem med to politistasjonsdistrikter. Det er sett nærmere på hvordan denne omleggingen har påvirket effektivitet i forebygging og bekjempelse av kriminalitet, tjeneste- og publikumsorientering, effektivitet i operativ styring og samordning, kapasitet og fleksibilitet i utnyttelse av ressursene i distriktet og virkninger for kostnadseffektiviteten.

Evalueringen er gjennomført av Odd Helgesen og Per-Trygve Hoff. Sistnevnte har vært ansvarlig for evalueringen.

Høvik, 29.6.2012

Agenda Kaupang AS

Sammendrag

Bakgrunn

Follo politidistrikt fikk i brev av 25.2.2007 i oppdrag av Politidirektoratet å vurdere grensereguleringer, servicekontorer og formalisert samarbeid med kommunale myndigheter for å bli mer effektivt. En intern prosjektgruppe anbefalte i februar 2008 en tredeling av distriktet og en reduksjon av antall geografiske driftsenheter fra 13 til tre. Etter innsigelser fra de fleste kommunene i distriktet ble det i april 2008 avholdt et møte mellom justisministeren, politiledelsen og ordførerne i de berørte kommunene og igangsatt en ny prosess med to arbeidsgrupper sammensatt av alle ordførerne og representanter fra henholdsvis Follo- og Indre Østfoldkommunene i Follo politidistrikt. Styringsgruppen ble samtidig utvidet med fire ordførere.

I september 2008 foreslo styringsgruppen enstemmig å organisere politidistriktet i to geografiske driftsenheter. De to nye politistasjonene ble foreslått kalt Follo politistasjon lokalisert i Ski og Indre Østfold politistasjon lokalisert i Askim, med filial i Mysen.

Forslaget til grensereguleringer, kombinert med deltakelse i offentlige servicekontor og opprettelse av politiråd i alle kommuner, ville gi en tilstrekkelig lokal forankring og omfordeling av ressursene til operativt politiarbeid, mente styringsgruppen. Robuste og slagkraftige enheter ville styrke politidistriktet med hensyn til effektiv forebygging og bekjempelse av kriminalitet. Samlingen av politiets gjøremål i to store enheter ville gjøre politiet mer robust og slagkraftig, og dermed også mer tjenesteytende og publikumsorientert, samtidig som det ville gi en større kostnadseffektivitet enn både eksisterende organisering og en eventuell tredeling av distriktet.

Det formelle vedtaket om prøveordning i Follo politidistrikt ble stadfestet i Kgl.res. av 18.12.2009, i tråd med styringsgruppens anbefalinger. I vedtaket het det bl.a. at det kunne "være grunnlag for å vurdere en politipost eller deltakelse i et offentlig servicekontor lokalisert i Nesodden og Enebakk kommuner". Omstillingen ble gjennomført med virkning fra 1.6.2010.

Evalueringen

Agenda Kaupang har i perioden januar-juni 2012 evaluert omstillingen i Follo politidistrikt. Evalueringen er basert på økonomi- og resultatdata til og med år 2011, interne og eksterne intervjuer og medarbeider- og publikumsundersøkelser gjennomført våren 2012.

Evalueringen baserer seg på data samlet inn relativt kort tid etter at den nye organisasjonen ble implementert. Normalt tar det et-tre år før en omfattende omstilling "normaliserer seg" hva gjelder nye prosesser, roller og ansvar, kostnader og resultater.

Evalueringkriteriene definert for oppdraget gjennomgås i avsnitt 2.3. Disse omfatter:

- effektivitet i forebygging og bekjempelse av kriminalitet
- effektivitet i operativ styring og samordning
- kapasitet og fleksibilitet i utnyttelse av de totale ressursene i distriktet
- kostnadseffektivitet
- servicenivå og tilgjengelighet
- ansattes arbeidsforhold

Rapporten er bygget opp etter samme struktur som punktene over, med oppsummerende sammendrag under hvert hovedkriterium (avsnitt).

Agenda Kaupangs vurdering

Omorganiseringen av Follo politidistrikt har gitt distriktet større evne til å håndtere svingninger i løpende oppgaver og større hendelser. Større fagmiljøer gir grunnlag for videre spesialisering og kompetanseutvikling. Distriktet vurderes i dag bedre rustet til å møte utviklingen i kriminalitetsbildet og samfunnsutviklingen generelt, enn før omorganiseringen.

Større og færre enheter med tydelige, overgripende ansvarslinjer har gjort det enklere og raskere å mobilisere operative ressurser på tvers av Follo politidistrikt.

Det administrative nivået er samordnet og styrket, lederrollene har blitt mer rendyrket og fora er etablert for aktiv, kunnskapsstyrt planlegging og disponering av ressursene på tvers av hele distriktet.

Omorganiseringen har svart på flere utfordringer for den tidligere strukturen, som ulik kapasitet og tilgang på ressurser i de enkelte lensmannskontorene, og dermed ulik evne til å yte gode polititjenester og publikumsservice. Større fagmiljøer legger bedre til rette for spesialisering og kunnskapsoverføring.

Omorganiseringen har blitt gjennomført i tett dialog med kommunene i regionen og med støtte og samarbeid fra de ansattes side. Samarbeidet mellom kommunene og politidistriktet oppfattes generelt som meget godt, selv om flere kommuner påpeker det de mener er brist i omforente forutsetninger.

Det har blitt etablert politiråd som et nytt forum for dialog og samarbeid med kommunene. Ordningen er kommet lengst i Indre Østfold, hvor oppslutningen er stor fra kommunenes politiske og administrative ledelse. Politirådet oppfattes her som meget nyttig for å utveksle informasjon for planleggingsformål, både av kommunene og politiet. I Follo politistasjonsdistrikt stiller flere kommuner spørsmål ved hensiktsmessigheten av å etablere et nytt forum når man allerede har gode administrative møteplasser.

Kommunene er ikke tilfreds med politiets oppfølging av det forebyggende arbeidet, som de mener har fått langt mindre ressurser enn forutsatt i omforente planer før implementeringen av prøveprosjektet.

Publikumsundersøkelser viser generell tilfredshet med politiets arbeid, og viser i liten grad endringer i innbyggernes vurderinger av politiets innsats som kan kobles til omstillingen av Follo politidistrikt.

Ansatte og ledere i politidistriktet mener i hovedsak at endringene i struktur og ansvarsområder er riktige og nødvendige, riktignok ikke uten kostnader i form av redusert lokal tilgjengelighet og publikumsservice.

Mange ansatte er likevel frustrert over at endringene måtte gjennomføres innen rammer som gjorde det nødvendig å redusere den aktive bemanningen, samtidig som nye oppgaver og ansvarsområder skulle innarbeides i til dels gamle og trange lokaler. Dette har spist opp gevinster omorganiseringen burde kunne gi, mener mange, samtidig som dette har belastet deler av organisasjonen i betydelig grad.

Samtidig ser ansatte at organiseringen over tid vil kunne styrke politidistriktets effektivitet og levere mer og bedre polititjenester i forhold til innsatsen. Nye og bedre lokaler for Follo politistasjon forventes å styrke arbeids- og publikumssituasjonen vesentlig for Follo politistasjon.

Økt bemanning i 2012 til forebyggende arbeid ser ut til å kunne rette opp kommunenes og ansattes forventningsbrist så langt innenfor dette området.

Som ved mange større omorganiseringsprosjekter viser evalueringen at det er behov for å justere den relative bemanningen noe mellom ulike enheter og arbeidsoppgaver, sett i forhold til planene som ble lagt. Evalueringen tyder på at Felles etterforskningsenhet (FEE) kan være noe stramt bemannet og at det kan være behov for å se på fordelingen av kapasitet og kompetanse mellom de to stasjonene innen områdene etterforskning og sivile tjenester. Politimesteren signaliserer at det kan bli endringer her.

Agenda Kaupang mener at man ved prøveprosjektet har tatt riktige grep for Follo politidistrikt. Vi er imponert både over politidistriktets styring av et stort og krevende omorganiseringsprosjekt, og den interne oppslutningen om dette.

Ved større omstillingsprosjekter ser vi ofte økte kostnader de første årene, før gevinstene gradvis blir realisert. I dette prosjektet ble gevinster og omstillingskostnader ved prosjektet mer eller mindre forutsatt å skulle balansere fortløpende. Dette medfører et større press både på ledelse og ansatte, og i dette tilfellet trolig også på publikum, noe mange i Follo politidistrikt påpeker. Likevel vurderer ledelse, ansatte og kommunene vi har snakket med – med noen forbehold – at kvaliteten på tjenestene alt i alt er styrket.

Det betyr at omstillingen har vært kostnadseffektiv. Vi forventer at ytterligere gevinster blir realisert i år og neste år. Fra og med 2012 har distriktet fått tildelt ni nye stillinger, som bl.a. skal styrke det forebyggende arbeidet.

Omstillingsprosjektene i Hordaland og nå i Follo politidistrikt viser etter vår mening at det er klare gevinster ved å slå sammen mindre lensmannsdistrikter og utvikle og styre ressursene på tvers av hele distriktet. Liknende prosjekter bør derfor vurderes for flere distrikter.

Vellykkede omstillingsprosjekter forutsetter motivasjon og godt samspill mellom ledelse, ansatte og eksterne interessenter, slik både Hordaland og Follo har etterstrebet. Av denne grunn tror vi det er klokt å gi framtidige omstillingsprosjekter noe mindre stramme budsjetter under selve omstillingsperioden enn det Follo har måttet tilpasse seg.

Evalueringen er gjennomført kort tid etter omstillingen, hvilket innebærer at det er vanskelig å måle gevinster og kostnadsvirkninger av omstillingen. Rådet er derfor at det gjennomføres en ny evaluering på et senere tidspunkt for å bedømme de endelige virkningene av omstillingen.

1 Historikk

1.1 Utredning av ny organisering av Follo politidistrikt – første fase

Follo politidistrikt fikk i brev av 25.2.2007 i oppdrag av Politidirektoratet å vurdere grensereguleringer, servicekontorer og formalisert samarbeid med kommunale myndigheter for å bli mer effektivt. Målformuleringene fra Reform 2000 skulle videreføres og legges til grunn for arbeidet, dvs. en politi- og lensmannsetat som

- mer effektivt forebygger og bekjemper kriminalitet
- er mer tjenesteytende og publikumsorientert
- arbeider mer kostnadseffektivt

Det ble forutsatt at arbeidet skulle organiseres som et prosjekt. På bakgrunn av oppdragsbrevet fra Politidirektoratet ble det utarbeidet følgende mandat for prosjektet:

Hovedmål 1:

Prosjektet skal komme fram til ulike tiltak, med særlig vekt på strukturelle tiltak, for å bli mer effektive i forebygging og bekjempelse av kriminalitet, mer tjenesteytende, mer publikumsorientert og mer kostnadseffektivt, herunder vurdere omorganisering og grenseregulering.

Delmål:

1. *Utrede mulig effektivisering av etterforskningen og den operative polititjenesten, bl.a. å vurdere opprettelse av funksjonelle driftsenheter.*
2. *Utrede mulig effektivisering av sivil- og forvaltningsoppgavene med hovedvekt på publikumsorientering og kostnadseffektivitet.*
3. *Utrede mulige effektiviseringsgevinster i distriktet ved bl.a. å vurdere sammenslåing av driftsenheter og opprettelse av større geografiske enheter.*

Hovedmål 2:

De ulike tiltakene skal innarbeides i ulike modeller for organisering av Follo politidistrikt og det skal foretas en konsekvensutredning spesielt i forhold til økonomi og personell.

Delmål:

4. *Utrede forslag på en ideell geografisk driftsenhet i fremtidsperspektiv, herunder vurdere størrelse og sammensetning for best mulig å ivareta politiets hovedmål.*
5. *Utarbeide flere forslag til organisering av Follo politidistrikt, herunder vurdere konsekvenser, bl.a. basert på en kartlegging av utgifter knyttet til personell, leiekontrakter mv.*

Hovedmål 3:

Utredningen skal ende opp med et begrunnet forslag til fremtidig organisering av Follo politidistrikt.

Delmål:

6. *Utarbeide en sluttrapport med innstilling på en modell for fremtidig organisering av Follo politidistrikt, herunder drøfte de ulike modellene bl.a. basert på intern og ekstern høring.*

Hovedmål 4:

Prosjektet skal legge til rette for evaluering av prøveordningen.

For å svare på prosjektets mandat ble det gjennomført en bredt anlagt prosess i Follo politidistrikt som ledet fram til et anbefalt forslag til ny organisering av distriktet. Prosjektgruppens forslag er dokumentert i rapport fra februar 2008. Forslaget gikk i korthet ut på at det skulle gjennomføres en tredeling av distriktet og en reduksjon av antall geografiske driftsenheter fra 13 til tre. De nye enhetene skulle lokaliseres i Askim, Ski og Drøbak. I kommuner der det ikke skulle lokaliseres en politistasjon, ble det foreslått politideltakelse i offentlige servicekontorer. Opprettelse av politiråd i alle kommuner ville være med på å sikre god lokal forankring og samhandling mellom politi og kommune.

I begrunnelsen for forslag til ny organisasjon for Follo politidistrikt ble det pekt på følgende punkter:

- I Follo politidistrikt ville en inndeling i tre geografiske driftsenheter gi, i nasjonal sammenheng, en god lokal forankring av politiet. Dette ville særlig bli tydelig i kombinasjon med tverrfaglig samarbeid, herunder deltakelse i offentlig servicekontor og politiråd.
- En inndeling i tre geografiske driftsenheter ville gjøre enhetene mer robuste innenfor de aller fleste fagområdene. Få og tilnærmet like store enheter ville gi mulighet for bedre ledelse, god målstyring og bedre resultatoppnåelse.
- Politidistriktet ville bli mer effektivt i forebygging og bekjempelse av kriminalitet ved at:
 - Politistyrken kunne utvides med minimum 30 prosent, hvilket utgjorde minst en patrulje mer hele døgnet gjennom en økning og rendyrking av årsverkene. Dette ville gi større synlighet og bedre service til publikum.
 - Kvaliteten og kontinuiteten i etterforskningen skulle styrkes gjennom en økning og rendyrking av årsverkene. Dette ville også gi større fagmiljøer og bedre muligheter for kompetanseoppbygging.
 - Bekjempelse av organisert og grenseoverskridende kriminalitet skulle kunne styrkes ved overføring av frigjorte ressurser. Det samme gjaldt etterforskning av seksuelle overgrep og vold i nære relasjoner.
- Politidistriktet ville bli mer tjenesteytende og publikumsorientert ved at:
 - Samlingen av gjøremål innen sivil og forvaltning ville gi større fagmiljø, kompetanseheving, bedre kvalitet på tjenestene og større effektivitet, samtidig som det muliggjør lengre åpningstider.
 - En styrking av patruljetjenesten ville gi økt tilgjengelighet og bedre oppgaveløsning.
 - Rendyrking og styrking av årsverkene innen etterforskning ville øke tilgjengeligheten for publikum.
- Politidistriktet ville arbeide mer kostnadseffektivt ved
 - overføring av ca. 16 årsverk fra bl.a. ledelse og administrasjon til operativt politiarbeid
 - frigjøring av ca. 9 mill. kroner pr. år til drift og investeringer etter en 6-årsperiode

Selv om forslaget til ny organisering ville løse mange av de utfordringene politidistriktet hadde, pekte prosjektet på at det ville være en del ulemper og argumenter mot forslaget. De viktigste innvendingene var

- at noe lokalkunnskap ville gå tapt
- at endringene i den lokale forankringen ville kreve et særlig fokus for å lykkes med å forebygge ungdomskriminalitet

- at publikums subjektive opplevelse av trygghet kunne bli redusert hvis lensmanns-kontorene legges ned
- at deler av befolkningen i Follo ville oppleve redusert tilgjengelighet til politiets tjenester, selv om dette kunne veies noe opp ved utvidede åpningstider ved politistasjonene og med de offentlige servicekontorene
- at en mer rendyrking av oppgavene kunne føre til for lite variasjon i arbeidsoppgavene for de ansatte

Prosjektgruppen som utredet forslag til ny organisering i Follo politidistrikt, konkluderte med at fordelene med forslaget var større enn ulempene. Rammebetingelsene gjorde at politidistriktet ikke ville klare å levere en god polititjeneste. Forslaget til grensereguleringer, kombinert med deltakelse i offentlige servicekontor og opprettelse av politiråd i alle kommuner, ville derimot gi en tilstrekkelig lokal forankring og omfordeling av ressursene til operativt politiarbeid.

Sammen med robuste og slagkraftige enheter ville styrkingen av polititjenesten i større grad enn den gang sette politidistriktet i stand til mer effektiv forebygging og bekjempelse av kriminalitet. Samlingen av politiets gjøremål i tre store enheter ville gjøre politiet mer robust og slagkraftig, og dermed også mer tjenesteytende og publikumsorientert, samtidig som det ville gi en større kostnadseffektivitet enn i dag.

1.2 Videre utredning – organisering av Follo politidistrikt

Som et ledd i arbeidet med utredningen omtalt ovenfor, hadde alle kommunene i Follo politidistrikt avgitt høringsuttalelse til det anbefalte forslaget. Alle kommunene med unntak av Frogn og Askim, hadde gått i mot forslaget. Mange av kommunene hadde således ønsket en videre utredning, der et lokalsamfunnsbasert politi skulle være en grunnleggende forutsetning.

Motstanden i flere av kommunene førte til at det i april 2008 ble avholdt et møte mellom justisministeren, politiledelsen og ordførerne i de berørte kommunene. Resultatet av møtet ble et felles oppdrag til politidistriktet og kommunene om å komme fram til mer omforente løsninger. Etter dette møtet ble det igangsatt en ny prosess med to arbeidsgrupper sammensatt av alle ordførerne og representanter fra Follo politidistrikt, en arbeidsgruppe med deltakelse fra kommunene i Follo og en arbeidsgruppe med deltakelse fra kommunene i Indre Østfold. Styringsgruppen ble samtidig utvidet med fire ordførere.

Arbeidsgruppene avsluttet arbeidet i september 2008, og styringsgruppen foreslo enstemmig å organisere politidistriktet i to geografiske driftsenheter: en for de syv kommunene i Akershus og en for de seks kommunene i Indre Østfold. De to nye politistasjonene ble foreslått kalt Follo politistasjon lokalisert i Ski og Indre Østfold politistasjon lokalisert i Askim. Politistasjonen i Indre Østfold ble foreslått delt mellom Askim og Mysen. Videre ble det forutsatt etablering av en "lokal politiressurs" i alle kommunene som mistet lensmannskontoret. Den lokale politiressursen ble definert som en kombinasjon av forutsigbar lokal tilstedeværelse nær kommunesenteret, øremerkede polititjenestemenn i det tverrfaglige samarbeidet og egne, skjærmede ungdomspatroljer.

Hovedgevinsten ved organisering i to geografiske driftsenheter ble vurdert å være om lag de samme som ved etablering av tre geografiske enheter, jf. beskrivelsen i kapittel 1.1. Man antok imidlertid at en todeling ville frigjøre ytterligere årsverk innen ledelse og administrasjon. Det ble foreslått at dette skulle styrke ungdomsetterforskningen med tre årsverk, slik at ungdomsteamet skulle bli på ca. ti årsverk for driftsenheten i de syv Akershuskommunene.

Styringsgruppens forslag ble sendt på høring i kommunene. Mange av kommunene uttalte seg negativt til forslaget, men styringsgruppen oppfattet likevel at kommunene ikke var negative til tiltak som kunne gjøre politiet mer effektivt. Styringsgruppen fastholdt derfor forslaget om ny organisering av Follo politidistrikt med en todeling av politistasjonene.

1.3 Kgl.res. av 18. desember 2009

Det formelle vedtaket om grensereguleringer i Follo politidistrikt ble stadfestet i Kgl.res. av 18.12.2009:

13 geografisk enheter i Follo politidistrikt nedlegges og det opprettes to nye politistasjonsdistrikter i Follo politidistrikt, Indre Østfold politistasjonsdistrikt og Follo politistasjonsdistrikt.

Askim politistasjonsdistrikt, Eidsberg lensmannsdistrikt, Trøgstad lensmannsdistrikt, Skiptvet lensmannsdistrikt, Spydeberg lensmannsdistrikt og Hobøl lensmannsdistrikt slås sammen til ett politistasjonsdistrikt med sivile rettspleieoppgaver. Det nye politistasjonsdistriktet benevnes «Indre Østfold politistasjonsdistrikt.» Administrasjonsstedet legges til Askim med et avdelingskontor i Eidsberg (felles ledelse). Det nye politistasjonsdistriktet vil dekke politimessige og sivilrettslige gjøremål for følgende kommuner: Askim, Eidsberg, Trøgstad, Skiptvet, Spydeberg og Hobøl.

Ski politistasjonsdistrikt, Oppegård lensmannsdistrikt, Enebakk lensmannsdistrikt, Nesodden lensmannsdistrikt, Frogn lensmannsdistrikt, Ås lensmannsdistrikt og Vestby lensmannsdistrikt slås sammen til ett politistasjonsdistrikt med sivile rettspleieoppgaver. Det nye politistasjonsdistriktet benevnes "Follo politistasjonsdistrikt". Administrasjonsstedet legges til Ski kommune. Det nye politistasjonsdistriktet vil dekke politimessige og sivilrettslige gjøremål for følgende kommuner: Ski, Oppegård, Enebakk, Nesodden, Frogn, Ås og Vestby.

Som følge av beliggenhet i regionen sammenholdt med dagens struktur for kollektivtransport, kan det for befolkningen i Nesodden og Enebakk kommuner være noe tungvint å reise mellom Enebakk og Ski og mellom Nesodden og Ski. Det kan derfor være grunnlag for å vurdere en politipost eller deltakelse i et offentlig servicekontor lokalisert i Nesodden og Enebakk kommuner.

Det legges opp til at prøveordningen skal gjelde i tre år fra oppstart. Det skal gjennomføres en bred evaluering av ordningen innen 1. juli 2012. Det er derfor viktig at nyorganiseringen prøves ut i sin helhet og at distriktets to enheter sees i sammenheng. Det er også viktig at evalueringen av prøveordningen i Follo også sees i sammenheng med evalueringen av prøveordningen i Hordaland.

1.4 Prøveordningen i Hordaland

Prøveordningen i Hordaland politidistrikt trådte i kraft 1.1.2009. Grensereguleringene omfattet 25 lensmannskontorer som ble slått sammen til syv lensmannsdistrikter. Evalueringen ble gjennomført våren/sommeren 2010, dvs. ca. 1 ½ år etter omstillingen.

Målene for prøveordningen i Hordaland politidistrikt og Follo politidistrikt har vært om lag de samme. Politidistriktene er imidlertid ikke sammenliknbare når det gjelder størrelse og avstander, og antall driftsenheter i politidistriktet. Prøveordningen i Hordaland omfattet ikke politistasjonene i Bergen og berørte heller ikke driftsenhetene sentralt i politidistriktet.

Allerede i 2005 var lensmannsdistriktene blitt etablert som felles driftsenheter med eksisterende lensmannskontorer og -lensmenn, fram til kontorene formelt ble slått

sammen i 2009. Fra 2009 ble det etablert politiråd i kommunene. Her deltar kommunenes øverste politiske og administrative ledelse og ledelsen i politidistriktet samt fagfolk innen forebyggende arbeid fra kommune og politidistrikt.

Evalueringen viste at enhetene som var berørt av regionaliseringen, hadde hatt en positiv utvikling fra 2005. De nasjonale innbyggerundersøkelsene viste at publikum var rimelig fornøyd med politiet i Hordaland og landet for øvrig. Undersøkelsene viste ikke endringer i publikums oppfatninger som spesifikt kunne knyttes til prøveordningen. Det ble innhentet uttalelser fra Virke (handels- og servicenæringen mv.), Fylkesmann, Forliksråd og Statsadvokat.

Tilbakemeldingene fra kommunene innenfor Hordaland politidistrikt viste at grense-reguleringene langt på vei var akseptert. Kommunenes erfaringer var i hovedsak positive, men med enkelte unntak. Innføringen av ordningen med politiråd ble omtalt som et vellykket tiltak. Politirådet formaliserte og styrket dialogen og samarbeidsflaten mellom politiet og lokale myndigheter.

Lederne i de nye lensmannsdistriktene vurderte politiets beredskap som klart styrket. Kommunene oppfattet dette på samme måte. En viktig gevinst var at lensmennene kunne disponere medarbeiderne mer fleksibelt og effektivt i større enheter. I små lensmannsdistrikter med store avstander og lang kjøretid mellom hovedkontoret og avdelingskontorene, var det imidlertid vanskelig å utnytte ressursene fullt ut. De minste enhetene i den nye strukturen opplevde fortsatt å ha problemer med å rekruttere nye medarbeidere.

Den største ulempen sett fra kommunenes side, var at politiets synlige tilstedeværelse var blitt nedprioritert ute i distriktene. De savnet flere politikontroller og mer synlige politifolk i bygda. Både lensmenn og representanter for kommunene mente at de nye lensmannsdistriktene ikke burde bli større med dagens reiseavstander. Kravet til akseptabel responstid og reisetid ville hindre større enheter i å kunne yte tilstrekkelig publikumsrettede tjenester med tilstrekkelig tilstedeværelse og uttrykningstid.

Evalueringen viste at medarbeidere i de nye lensmannsdistriktene var mer skeptiske til hva som var oppnådd med reformen enn det kommunene og lensmennene ga uttrykk for. Det ble imidlertid ikke registrert ønsker om å gå tilbake til situasjonen før omorganiseringen.

2 Om evalueringen

2.1 Målet

Målet med evalueringen har vært å måle effekten av struktur- og organisasjonsendringer på lokalt nivå, der førstelinjetjenesten overfor publikum er det sentrale.

Det er forutsatt at evalueringen skal omfatte politiets, kommunenes og publikums vurderinger av tjenesteutøvelse og ressursbruk, i tråd med føringer gitt i St.prp. nr. 1 (2009–2010). Evalueringen skal sammenlikne situasjonen pr.1.6.2010 med dagens situasjon og inneholde en vurdering av om og i hvilken grad de organisatoriske og strukturelle endringene som er gjennomført, har gitt en bedre utnyttelse av de totale ressursene i politidistriktet, og om de totalt sett har gitt økt effektivitet og mer fleksibilitet i tjenesteproduksjonen.

Effekter av prøveordningen skal måles og så langt mulig tallfestes i henhold til evalueringskriterier som skal operasjonaliseres av oppdragsgiver og leverandør i planleggingsfasen. Disse omfatter

- effektivitet i forebygging og bekjempelse av kriminalitet
- tjeneste- og publikumsorientering
- effektivitet i operativ styring og samordning
- kapasitet og fleksibilitet i utnyttelse av ressursene i distriktet
- kostnadseffektivitet

I tillegg har vi sett på utviklingen i servicenivå og tilgjengelighet samt de ansattes arbeidsforhold.

2.2 Om gjennomføring av evalueringen

Evalueringen er gjennomført i perioden januar–juni 2012. Politidirektoratet ved Linda Evebø har vært oppdragsgiver for prosjektet. Ledelsen i politidistriktet har fungert som referansegruppe.

Hovedfasene i gjennomføringen har vært:

- planlegging og utforming av undersøkelsesopplegg, herunder fastsetting av evalueringskriterier
- datainnhenting, hvor vi har støttet oss til følgende kilder:
 - En lang rekke grunnlagsdokumenter utarbeidet av Follo politidistrikt i forbindelse med omorganiseringen.
 - Intervjuer med ledere og nøkkelpersonell i Follo politidistrikt
 - Intervjuer med ordførere i samtlige kommuner, og for flere kommuners del også med rådmennene.
 - Spørreundersøkelse blant alle ansatte i Follo politidistrikt. 263 ansatte har besvart undersøkelsen, som ble sendt ut til samtlige 350 hel- og deltidsansatte i Follo politidistrikt i mars/april 2012, ref. vedlegg.
 - Innbyggerundersøkelse blant 1 000 innbyggere i distriktet i mars/april 2012.
 - Uttrekk av data fra politimesterens styringsverktøy (PSV)
- analyser og drøfting av funn
- rapportering

Til støtte for gjennomføring av evalueringen har det vært gjennomført tre møter med en gruppe bestående av ledere og nøkkelpersoner i Follo politidistrikt. Formålet med

møtene har vært drøfting av forslag til evalueringsopplegg, fastsetting av evalueringskriterier og presentasjon av foreløpige resultater fra den gjennomførte datainnsamlingen.

2.3 Evalueringskriterier

Agenda Kaupang har i samråd med den ovennevnte gruppen fastsatt følgende evalueringskriterier knyttet til evalueringens hovedproblemstillinger.

PROBLEMSTILLING	KRITERIER
Er politidistriktet blitt mer effektivt i forebygging og bekjempelse av kriminalitet?	Mer effektiv forebygging <ul style="list-style-type: none"> • Endring i tilstedeværelse lokalt • Endring i synlighet • Ressursbruk – forebyggende arbeid
	Bekjempelse av kriminalitet <ul style="list-style-type: none"> • Endringer i oppklaringsprosent • Utvikling i IPA >3 md. inkl. påtale • Endringer i antall voldssaker • Endringer i antall narkotikasaker etter § 162.1 og legemiddellov • Endringer i antall narkotikasaker § 162.2 og § 162.3 • Saksbehandlingstid Pri §§ 228/229 • Inntrykk av politiets innsats i bekjempelse av kriminalitet
Er politiet blitt mer effektivt i operativ styring og samordning	Endringer i mulighetene for mer effektiv styring og samordning av tjenestene innenfor: <ul style="list-style-type: none"> • Ordenstjeneste • Etterforskning • Sivile gjøremål/forvaltning
	Virkninger for innbyggerne <ul style="list-style-type: none"> • Tilstedeværelse der det skjer, når det skjer • Tilgjengelighet ved akutt behov for bistand • Endringer i saksbehandlingstider
Har politiet fått økt kapasitet og fleksibilitet i utnyttelse av de totale ressursene i distriktet?	Fleksibel bruk av ressursene <ul style="list-style-type: none"> • Endringer i bruk av ressurser på tvers av driftsenhetene
	Ressurser til kjerneoppgavene <ul style="list-style-type: none"> • Endringer i årsverk til ordenstjeneste • Endringer i årsverk til etterforskning • Endringer i årsverk til forvaltningsoppgaver og til sivil rettspleie
Drives politidistriktet mer kostnadseffektivt?	Utvikling i politidistriktets økonomiske rammer <ul style="list-style-type: none"> • Budsjettammer • Utgifter pr. innbygger • Utgifter til leie og drift av lokaler
	Utvikling i årsverk til administrasjon og ledelse
Servicenivå og tilgjengelighet	Tilgjengelighet <ul style="list-style-type: none"> • Tilgjengelighet ved akutt behov • Tilgjengelighet for kommunene
	Servicenivå <ul style="list-style-type: none"> • Tilfredshet med kontakten med politiet

Ansattes arbeidsforhold	Tilfredshet med oppgaveløsning – eget arbeidsfelt
	Vurdering av mulighetene for opplæring og kompetanseutvikling
	Trivsel i arbeidssituasjonen

3 Kort omtale av Follo politidistrikt

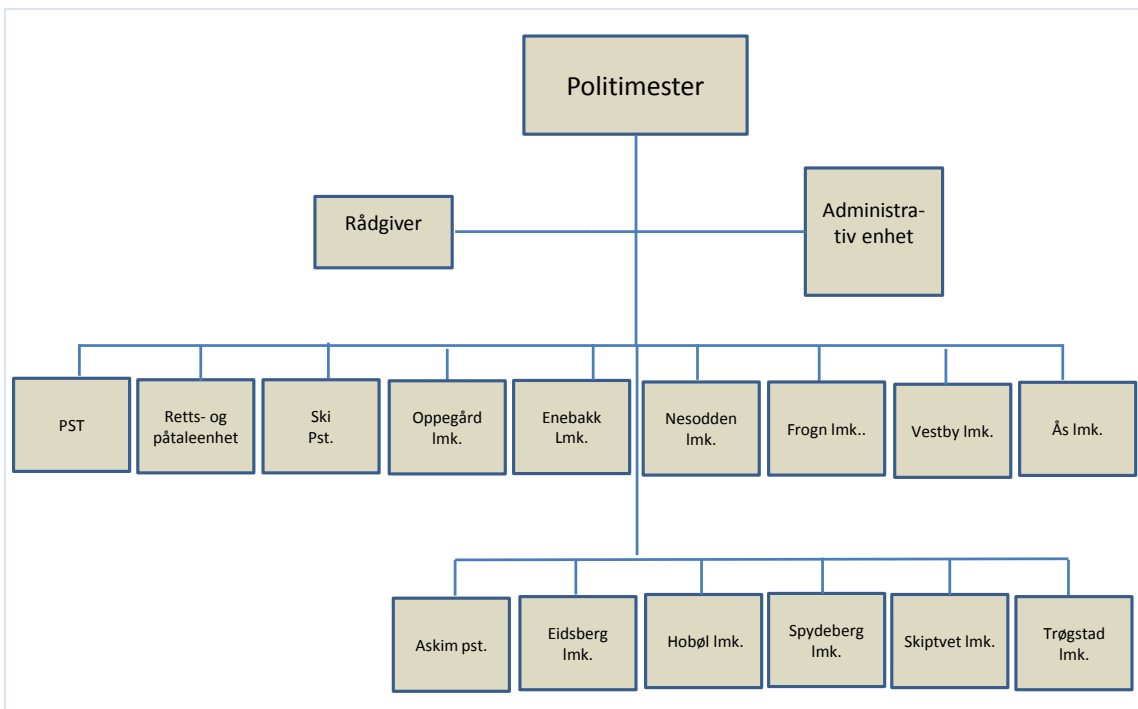
3.1 Befolkningsgrunnlag

Follo politidistrikt omfatter syv kommuner i Akershus og seks kommuner i Østfold. Samlet innbyggertall i politidistriktet pr. 1.4.2012 var 176 000. Distriktet er befolkningsmessig på størrelse med Asker og Bærum politidistrikt, som har 171 700 innbyggere. Asker og Bærum politidistrikt har bare to kommuner å forholde seg til.

I utstrekning er Follo langt større enn Asker og Bærum politidistrikt. Samlet areal for kommunene i Follo politidistrikt er 1712 kvadratkilometer, mens Asker og Bærum dekker et areal på 348 kvadratkilometer i Asker og Bærum kommuner. Areal pr. politiårsverk ligger imidlertid i landssammenheng på et lavt nivå. Det er kun politidistriktene Vestfold og Asker og Bærum som har mindre areal pr. politiårsverk enn Follo politidistrikt.¹

3.2 Organisering

Fram til gjennomføringen av Politireform 2000 omfattet Follo politidistrikt kun kommunene i Folloregionen: Ås, Vestby, Frogn, Ski, Oppegård og Nesodden kommuner. I forbindelse med gjennomføring av politireformen ble lensmannskontorene i Enebakk, Trøgstad, Skiptvet, Spydeberg, Askim og Eidsberg lagt inn under Follo politidistrikt. Politidistriktet ble da organisert slik som vist i figur 3.1 nedenfor.

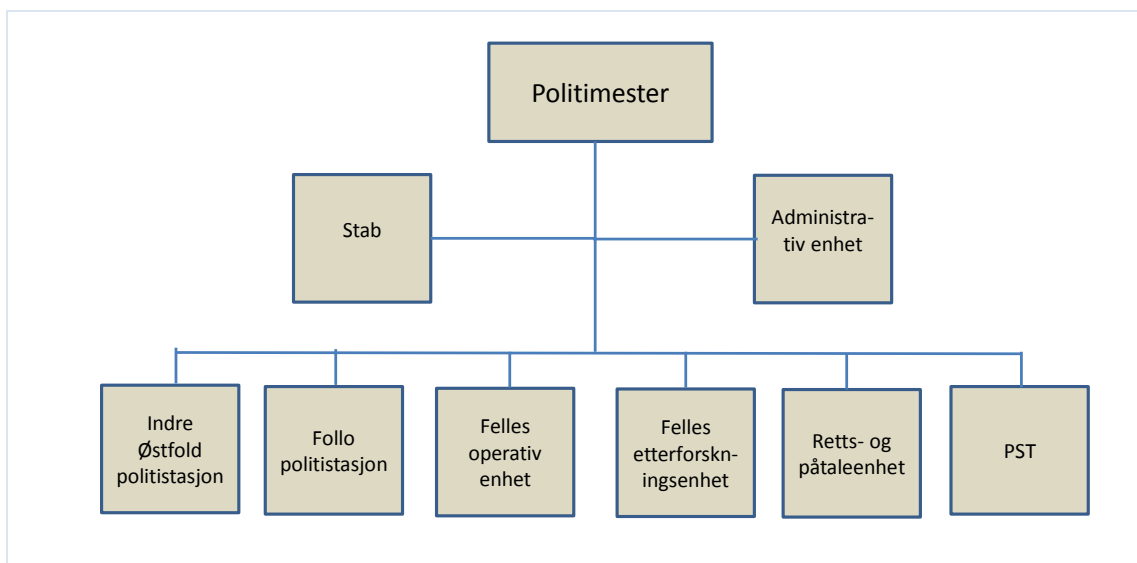
Figur 3-1 Organisering av Follo politidistrikt fram til 1.6.2010

Organisasjonsmodellen tegnet i figuren viser at politimesteren hadde 15 driftsenheter å forholde seg til samt administrativ enhet. Ski politistasjon var den største driftsenheten med om lag 97 årsverk. Askim politistasjon hadde i underkant av 26 årsverk. Lensmannskontorene i Follo var gjennomgående større enn lensmannskontorene i Indre Østfold. Eksempelvis hadde lensmannskontoret i Oppegård en samlet bemanning

¹ Kilde: Dokument 3:6 (2011–2012). Riksrevisjonen

på vel 21 årsverk, mens lensmannskontorene i Hobøl, Spydeberg, Skiptvet og Trøgstad hadde en bemanning på 4,5 til 5,5 årsverk.

Etter omstillingen er Follo politidistrikt organisert som vist i figur 3.2.

Figur 3–2 Organisasjonskart – Follo politidistrikt

Virksomheten ved begge stasjonene er inndelt i seksjon for orden, etterforskning, forebygging og sivile gjøremål/forvaltning.

Begge stasjonene er satt opp med mannskap til patruljetjeneste. Mannskapene sorterer administrativt under seksjon for ordentjeneste, men den operative styringen av patruljene er lagt til operasjonssentralen. Formålet med dette er at patruljene i størst mulig grad skal kunne settes inn der behovet er til stede. Indre Østfold politistasjon har pr. mai 2012 en samlet bemanning på om lag 55 årsverk, og Follo politistasjon har en samlet bemanning på om lag 110 årsverk. Årsverkstallene vil variere noe over tid pga. vakanser, permisjoner, tilførsel av nye stillinger m.m.

Felles operativ enhet består av operasjonssentralen, fellesfunksjoner og plan og utredning. Driftsenheten har en samlet bemanning på om lag 57 årsverk. Operasjonssentralen teller om lag 18 årsverk, fellesfunksjonene med tjenestekontor, hundetjeneste, arrestforvarere m.m. teller om lag ti årsverk. Plan og utredning teller åtte-ni årsverk.

Felles etterforskningsenhet har en samlet bemanning på rundt 23 årsverk. Etterforskningsenheten er inndelt i seksjon for organisert kriminalitet og seksjon for fellestjenester.

Retts- og påtaleenheten har til sammen om lag 33 årsverk, hvorav 17 årsverk bemannet med jurister og 15 årsverk med sivilt ansatte. Retts- og påtaleenheten er inndelt i en seksjon for sivilt ansatte og et økoteam. Juristene rapporterer direkte til leder for retts- og påtaleenheten.

Administrasjonsenheten utgjør rundt 17 årsverk og har ansvar for hele politidistriktets administrative oppgaver. Administrasjonsavdelingen er inndelt i tre seksjoner.

Staben teller tre årsverk, bestående av stillingene som prosjektleder, kommunikasjonsrådgiver og rådgiver.

3.3 Politidekning

Follo politidistrikt har gjennom flere år hatt en lav politidekning målt etter antall politiårsverk pr. 1000 innbyggere². Gjennomsnittlig politidekning lå i perioden 2006–2009 på 1,10 politiårsverk pr. 1000 innbyggere. Det var kun Sunnmøre politidistrikt og Haugaland og Sunnhordland politidistrikt som hadde lavere politidekning enn Follo i denne perioden.

Omorganiseringen av Follo politidistrikt har som omtalt ovenfor, ikke ført til en styrking av bemanningen, snarere til en svak reduksjon, fordi man har måttet dekke utgifter til omorganisering, innføring av nødnett og IT-investeringer innenfor budsjett-rammen. Politidekningen har sunket ytterligere etter Riksrevisjonens undersøkelse. Politidekningen i 2012 er 1,05 årsverk pr. 1000 innbyggere. Endringen har dels sammenheng med en viss reduksjon i antall politiårsverk og dels en befolkningsvekst på vel 8000 i perioden fra 2009 til 2012.

3.4 Bemanningsutviklingen

Follo politidistrikt hadde pr. 1.6.2010 en reell bemanning på 295,5 årsverk. Pr. 1.1.2012 var distriktets reelle bemanning 291,2 årsverk, også dette som følge av nødvendig vakansopolitikk for å balansere tildelt budsjett. Etter tildeling av nye årsverk i 2012-budsjettet har Follo politidistrikt vedtatt en bemanningsplan på 300 årsverk gjeldende fra 2014.

Follo politidistrikt hadde i årene før omorganiseringen pr. 1.6.2010 måttet ta ned bemanningen forholdsvis mye for å kunne tilpasse denne til de gitte budsjetttrammene. Konsekvensen av dette var at den faktiske bemanningen i hele perioden fra 2002 og fram til 1.6.2010 var lavere enn hva distriktet hadde definert som stillingshjemler. På papiret hadde dermed Follo politidistrikt 327 stillinger pr. 1.1.2010. Dersom bemanningen hadde vært holdt på dette nivået, ville distriktet ha styrt mot et underskudd på om lag 17 mill. kroner.

I flere år hadde politidistriktet måttet foreta en reell nedbemanning for å kunne tilpasse driften til gjeldende budsjetttrammer. Nedbemanningen ble tatt ved at ledige stillinger ble holdt vakant, ansatte som ble innvilget permisjon, ble ikke erstattet mv. Det har derfor vært vanskelig å kunne gi en nøyaktig beskrivelse av hvordan bemanningsutviklingen var fram til reformen i 2010. Fra og med 1.6.2010 har politidistriktet gått over til å legge bemanningsplaner som tar utgangspunkt i de tildelte bevilgningene i stedet for å holde seg til et stillingstall basert på historiske tall for hva som skulle være politidistriktets antall stillinger. Det er imidlertid viktig å vite at nedbemanningsprosessen fortsatt pågår, og en stram bemanningspolitikk benyttes i Follo som virkemiddel for å balansere budsjettene inntil man når vedtatt bemanningsmodell i 2014.

Det har heller ikke vært mulig å gi en korrekt beskrivelse av hvordan innsatsen til politiets ulike hovedoppgaver har utviklet seg fra perioden før reformen og til situasjonen etter reformen. Dette har sammenheng med at politiutdannet personell ved lensmannskontorene i praksis jobbet med flere oppgaver: ordenstjeneste, etterforskning, forebyggende arbeid og forvaltningsoppgaver. Det er ikke ført timelister eller på annen måte registrert hvordan tidsbruken til disse oppgavene fordelte seg.

² Kilde: Dokument nr. 3 (2011–2012) fra Riksrevisjonen

3.5 Midler til gjennomføring av omstillingen

Politidistriktet har ikke blitt tildelt ekstra midler til gjennomføring av omstillingen fra 13 lensmannskontorer/politistasjoner til den nye organisasjonsmodellen med to politistasjoner. Omstillingskostnadene har bestått i lønnsutgifter til egne ansatte som har vært engasjert i arbeidet med planlegging og gjennomføring av omstillingen, doble husleiekontrakter i en overgangsperiode, innkjøp av møbler og utstyr i forbindelse med innflytting i nye lokaler, kompensasjon for økte reiseutgifter i en toårsperiode for ansatte som har fått lenger reisevei til kontoret, opprettholdelse av lønn til tidligere ledere som har måttet gå ned i stilling. I den sistnevnte gruppen hører bl.a. lensmenn som har gått over i stilling som overbetjent etter omorganiseringen.

Follo politidistrikt har regnet ut at de samlede omstillingskostnadene for 2010 og 2011 har beløpt seg til 15,24 mill. kroner. Omstillingskostnadene har blitt høyere enn det man antok i planleggingsfasen.

3.6 Kort om gjennomføring av omstillingen

Planlegging av omorganiseringen startet i 2007, altså tre år før den nye organisasjonsmodellen ble satt ut i livet. Planleggingen og gjennomføringen av omstillingen måtte gjennomføres parallelt med opprettholdelse av den vanlige driften. Da det i februar 2007 ble klart at Follo politidistrikt skulle utrede en ny organisasjonsstruktur, ble det nedsatt en prosjektgruppe under ledelse av en heltidsansatt prosjektleder. Prosjektgruppen hadde deltakere fra tre lensmannskontorer, Ski politistasjon og retts- og påtaleenheten i distriktet. Styringsgruppen var satt sammen av representanter for både arbeidsgiversiden og arbeidstakersiden, og ble ledet av politimesteren.

I arbeidet med utredning av en ny organisering av Follo politidistrikt ble det lagt opp til omfattende dialog både med kommunene og med de ansatte. Anbefalt forslag til ny organisering av Follo politidistrikt med en tredeling av distriktet i tre politistasjonsdistrikter ble sendt på høring. Høringsrunden viste at det var stor motstand fra kommune til det framlagte forslaget, hvilket gjorde at det måtte gjennomføres en ny runde med utredning der kommunene ble trukket inn i to arbeidsgrupper. Det var på bakgrunn av denne runden at styringsgruppen anbefalte at ny organisasjonsmodell skulle baseres på en todeling av politidistriktet, selv om kommunene helst ville ha en modell med lokal politiressurs i alle kommunene som mistet lensmannskontoret.

Det første omstillingsåret var, ifølge noen av våre informanter, preget av at det var vanskelig å nå de oppsatte resultatmålene.

4 Hvordan har omstillingen påvirket Follo politidistrikts omdømme hos innbyggerne?

Innledningsvis ser vi nærmere på hvordan politiets omdømme blant innbyggere i distriktet har endret seg fra 2009 til 2012. Omdømmet kan over tid påvirkes av politiets effektivitet i forebygging og bekjempelse av kriminalitet, tjeneste- og publikumsbehandling. Men omdømmet påvirkes også av en rekke forhold utenfor politidistriktets kontroll, som negative medieoppslag knyttet til hendelser utenfor distriktets grenser, ref. Figur 4-2. En aktiv informasjonsavdeling og en synlig politi-ledelse kan samtidig påvirke omdømmet i positiv retning. I avsnittene 5, 6 og 9 spør vi publikum mer direkte om deres oppfatning av og erfaring med ulike sider av politiets arbeid.

Tallene for 2009 er hentet fra politiets nasjonale innbyggerundersøkelse, mens 2012-tallene er basert på en undersøkelse gjennomført av Agenda Kaupang i forbindelse med denne evalueringen. Undersøkelsen i 2009 omfattet 200 informanter i Follo politidistrikt, mens undersøkelsen i 2012 er bredere og baserer seg på svar fra 1000 innbyggere i distriktet. Når resultatene skal leses, må man være oppmerksom på at feilmarginene er større i et utvalg på 200 respondenter enn i et utvalg på 1000 respondenter.

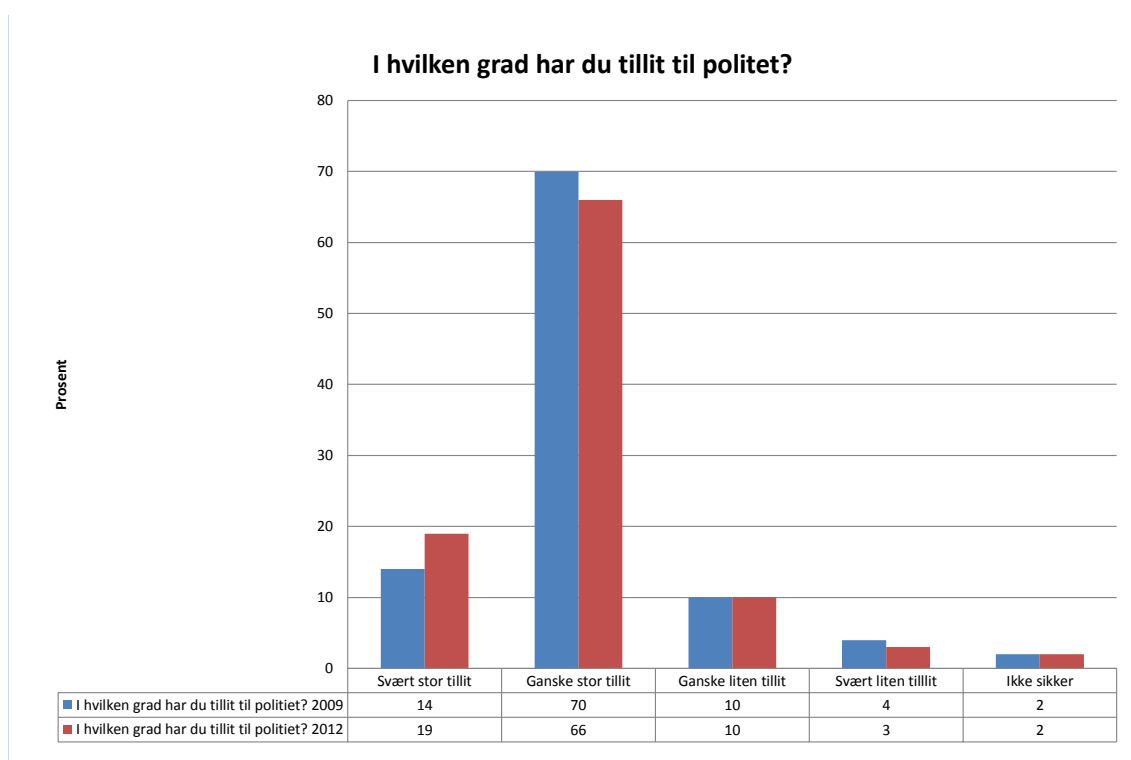
Undersøkelsen i 2009 ble altså gjennomført før prøveordningen ble implementert. Vinteren 2008 var det relativt stor medieoppmerksomhet knyttet til planleggingen og gjennomføringen av prøveprosjektet etter at forslaget til omorganisering var sendt på høring. Den lokale politiske motstanden var til dels stor og høylytt, og kulminerte i flere lokale demonstrasjonstog med flere ordførere og en daværende lensmann i spissen.

Hovedinntrykket i undersøkelsene er at innbyggernes trygghet og tillit til politiet gjennomgående er styrket i perioden fra 2009 til 2012. Det er små forskjeller i hvordan innbyggerne i Indre Østfold og i Follo vurderer politiet.

En sammenlikning med funn fra den nasjonale innbyggerundersøkelsen foretatt høsten 2010 viser imidlertid en svak tilbakegang på de fleste av de temaene som er undersøkt. Det ble ikke gjennomført en nasjonal innbyggerundersøkelse om politiet i 2011.

4.1 Noen viktige funn

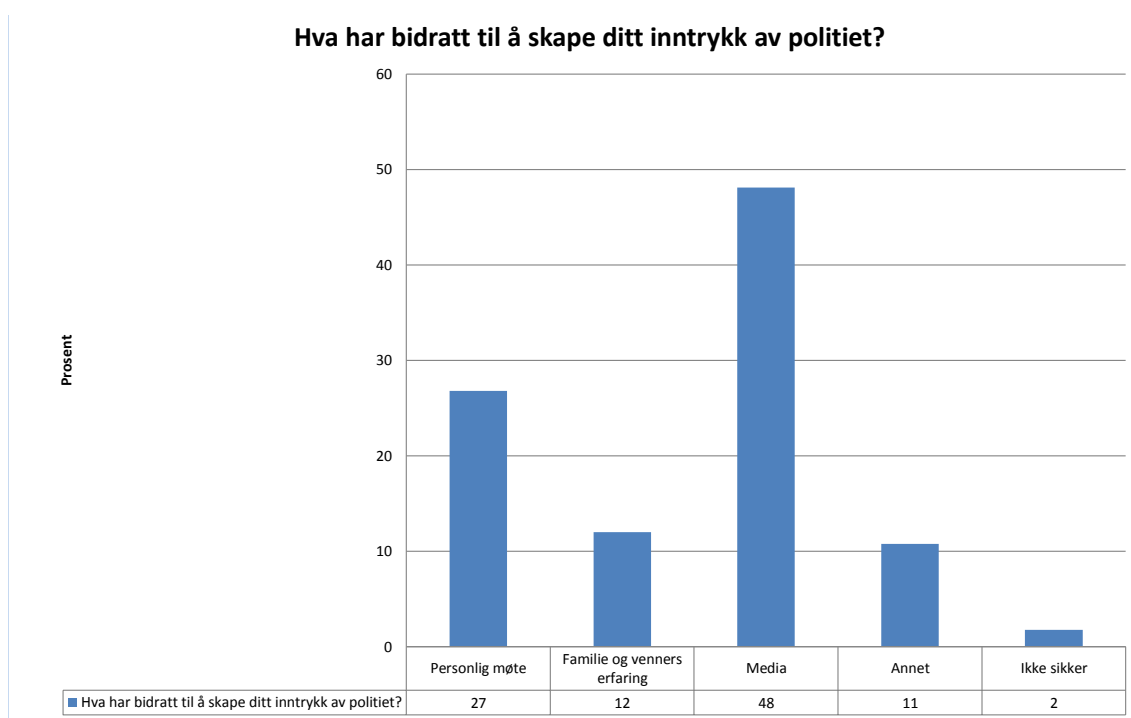
Vi ser først på hvordan innbyggernes tillit til politiet har utviklet seg fra 2009 til 2012.

Figur 4-1 Innbyggernes vurdering av tilliten til politiet.

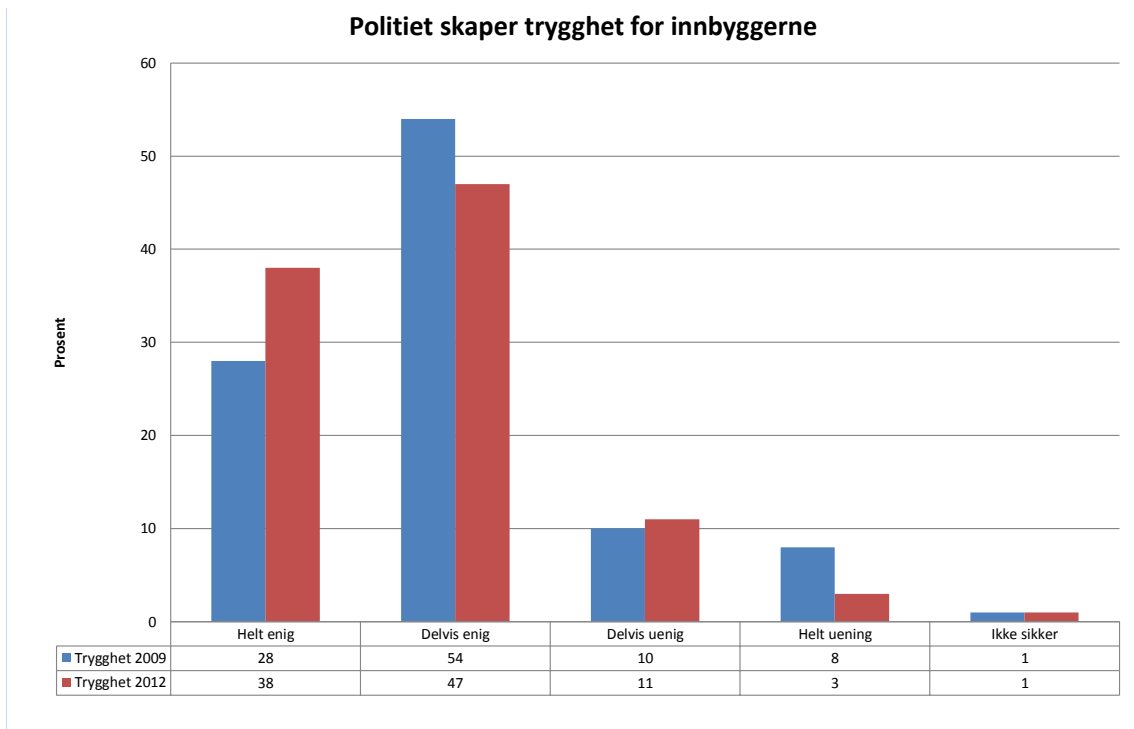
Undersøkelsen viser altså at andelen av befolkningen som har svært stor tillit til politiet, har økt med fem prosentpoeng fra 2009 til 2012. Andel av befolkningen som har ganske stor tillit, har sunket med fire prosentpoeng. Samlet har altså 85 % av befolkningen i Follo politidistrikt svært stor eller ganske stor tillit til politiet.

Befolkningens tillit til politiet baserer seg i stor grad på inntrykk skapt gjennom media og fra personlig møte med politiet, jf. neste figur.

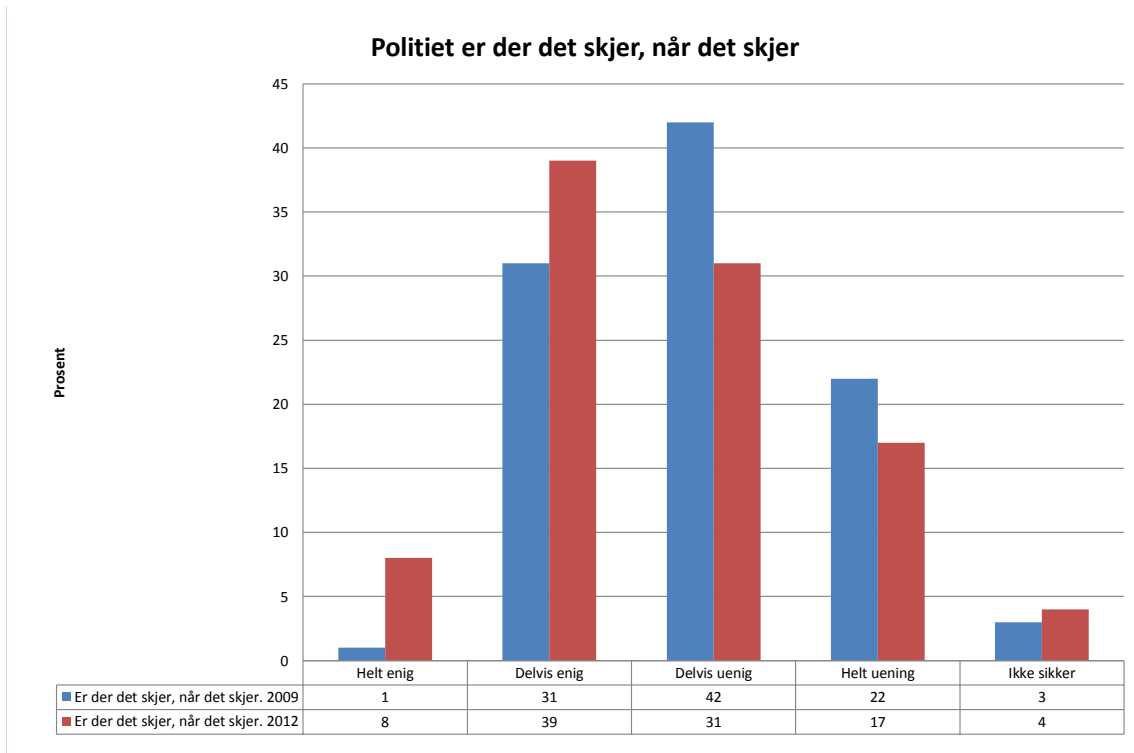
Figur 4-2 Hva har bidratt til å skape inntrykk av politiet?

En større andel av befolkningen er i 2012 helt enig i at politiet skaper trygghet for innbyggerne enn det som var tilfelle i 2009. Økningen er på ti prosentpoeng. Andelen som er delvis enig i denne påstanden er gått ned med sju prosentpoeng. Resultatene vises i neste figur.

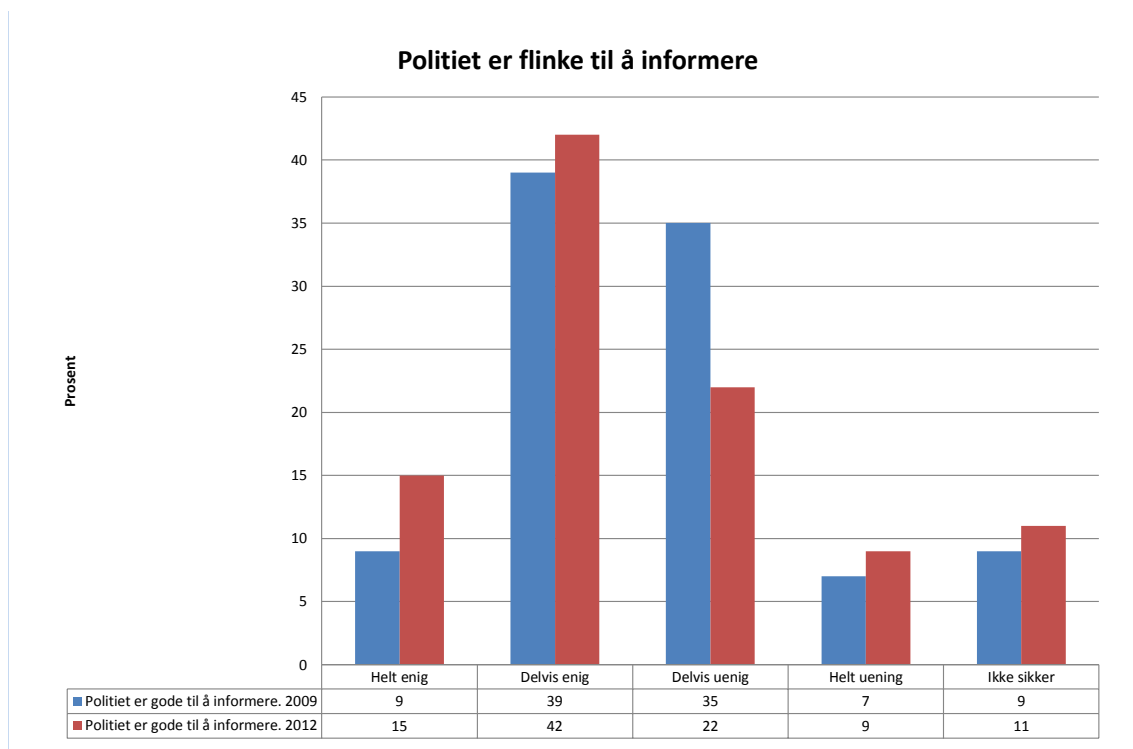
Figur 4-3 Politiets innsats i å skape trygghet for innbyggerne

Innbyggerne har også en langt større tillit til at politiet er der det skjer, når det skjer, i 2012 enn hva som var tilfelle i 2009, før omorganiseringen, jf. neste figur.

Figur 4-4 Politiet er der det skjer, når det skjer

Undersøkelsen viser også framgang i innbyggernes inntrykk av hvor gode politiet er til å informere. 57 % av de spurte er helt enig eller delvis enig i at politiet er flinke til å informere. I 2009 lå dette tallet på 48 prosent, jf. neste figur.

Figur 4–5 Politiet er flinke til å informere.

4.2 Oppsummering

Hovedbildet er at innbyggernes tillit til politiet og vurdering av politiets innsats for å skape trygghet for innbyggerne, er noe styrket etter at omstillingen ble gjennomført. Vi har ikke grunnlag for å bedømme om utviklingen har vært den samme i andre politidistrikter, fordi det ikke er gjennomført en nasjonal innbyggerundersøkelse om politiet i 2012. En slik undersøkelse vil bli gjennomført høsten 2012.

5 Er politidistriktet blitt mer effektivt i forebygging og bekjempelse av kriminalitet

Det ble i prosjektgruppens første rapport antatt at politidistriktet ville bli mer effektive i forebygging og bekjempelse av kriminalitet ved at

- politistyrken kunne utvides med minimum 30 prosent, hvilket utgjorde minst en patrulje mer hele døgnet, gjennom en økning og rendyrking av årsverkene – dette ville gi større synlighet og bedre service til publikum
- kvaliteten og kontinuiteten i etterforskningen skulle styrkes gjennom en økning og rendyrking av årsverkene – dette ville også gi større fagmiljøer og bedre muligheter for kompetanseoppbygging
- bekjempelse av organisert og grenseoverskridende kriminalitet skulle kunne styrkes ved overføring av frigjorte ressurser – det samme gjaldt etterforskning av seksuelle overgrep og vold i nære relasjoner

5.1 Utvikling i resultater sammenliknet med måltallene

I dette avsnittet sammenlikner vi utviklingen i politidistriktets resultater med utviklingen i fire andre politidistrikter. Disse vurderes noenlunde sammenliknbare i størrelse og i sosioøkonomisk befolkningssammensetning. Sammenlikningene gjøres for å kontrollere om utviklingen i Follo politidistrikt er annerledes enn i de andre politidistriktene og om den eventuelt kan knyttes til omstillingen. Tallene er hentet fra politimesterens styringsverktøy (PSV). Det er foretatt sammenlikninger med: Østfold, Vestfold, Søndre Buskerud og Asker og Bærum politidistrikter. Grafene viser utviklingen fra 2007 til 2011. Omstillingen ble iverksatt fra 1.6.2010. Det betyr at tallene må brukes med forsiktighet, da disse kun viser resultatene for ett av årene med full effekt av omstillingen.

Grafene viser ingen entydige trender på tvers av distriktene vi har brukt som sammenlikningsgrunnlag. Mens enkelte av indikatorene i Follo politidistrikt ser ut som om de relativt sett kan ha blitt noe svekket i perioden, har andre blitt styrket. Vi får dermed ikke et entydig bilde av virkninger av prøveordningen i Follo.

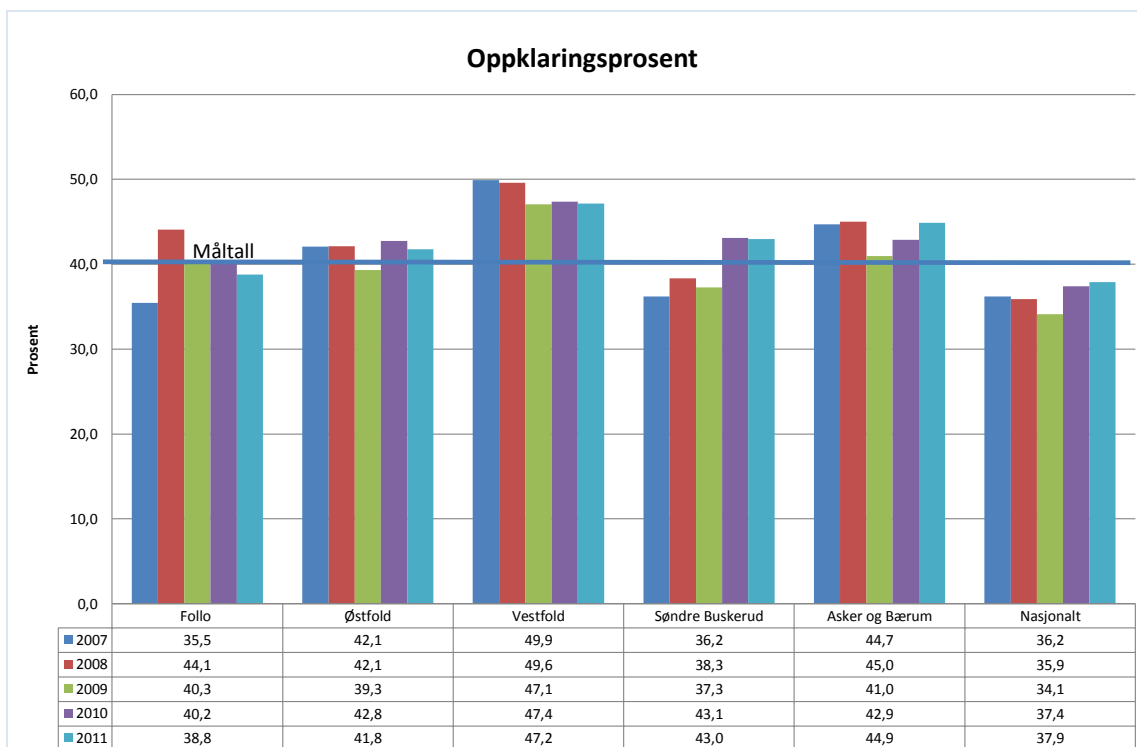
I tolkingen av tallene bør man ha i mente at Follo politidistrikt i perioden 2007 fram til 2012 har måttet ta ned den operative bemanningen for å finne rom for nødvendige investeringer og finansiere omstillingen innen de årlige budsjetttrammene. Fra og med 2012 skal bemanningssituasjonen igjen styrkes. En ny evaluering kan derfor med fordel gjøres når bemanningssituasjonen er normalisert og når den nye organisasjonen har fått noe bedre tid til å kjøre seg inn.

I denne perioden har vi merket oss følgende endringer for Follo politidistrikt:

- Oppklaringsprosenten har vært noe fallende og lå i 2011 litt under måltallet på 40.
- Saksbehandlingstiden inklusiv påtale har økt en god del i perioden. I 2011 var saksbehandlingstiden 136 dager. Måltallet var 120 dager.
- Det har vært en positiv utvikling i antall "Ikke påtaleavgjørelser eldre enn tre måneder". IPA > 3 md. inkl. påtale.
- Antall saker til konfliktråd var i 2008, 2009 og 2011 lavere enn måltallet på 250 saker.
- Antall voldssaker har vist en nedadgående trend i hele perioden. Antall voldssaker var 301 i 2011. Måltallet var 320 saker.
- Saksbehandlingstid for prioriterte saker etter straffelovens bestemmelser §§ 228/-229 har de tre siste årene ligger innenfor eller lavere enn måltallet på 90 dager.

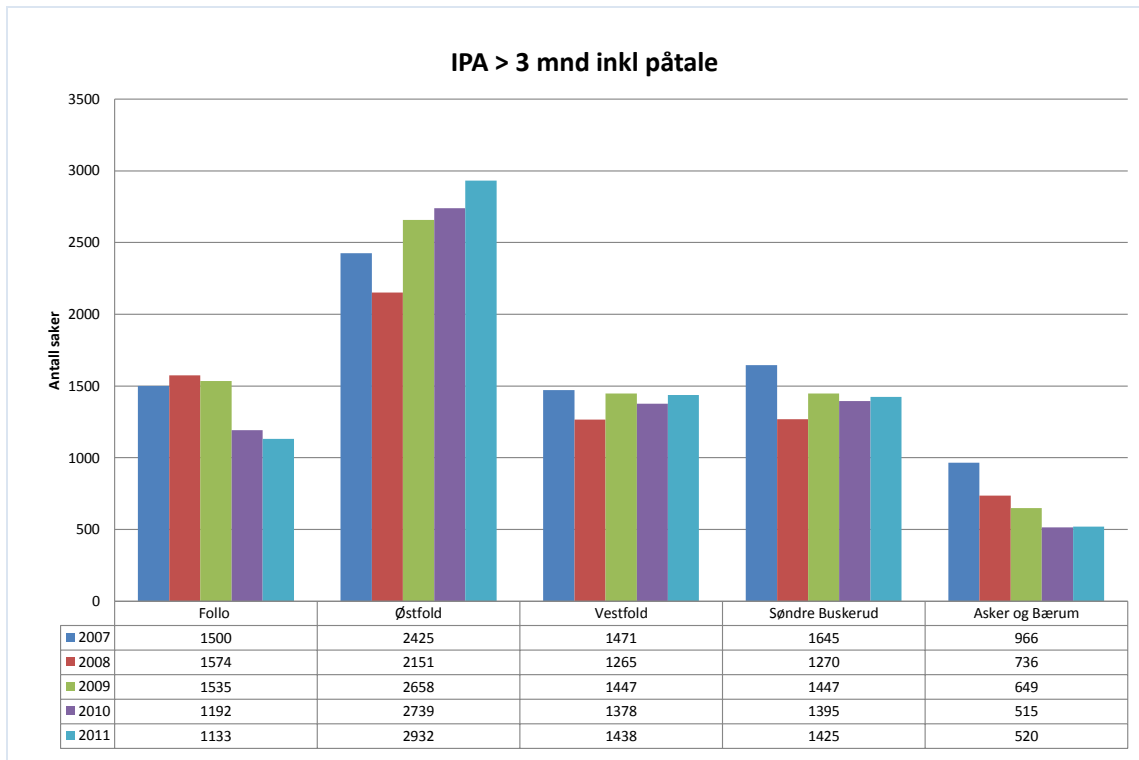
- Antall narkotikasaker etter straffelovens § 162.1 og legemiddeloven har i hovedsak ligget under måltallet på 1300 saker. Politidistriktet har konsentrert innsatsen om importører og nyrekrutterte til narkotikamiljøet.
- Antall narkotikasaker etter straffelovens §§ 162.2 og 162.3 har også ligget under måltallet.

Resultatutviklingen for de ulike måltallene vist ovenfor framgår av de etterfølgende figurene.

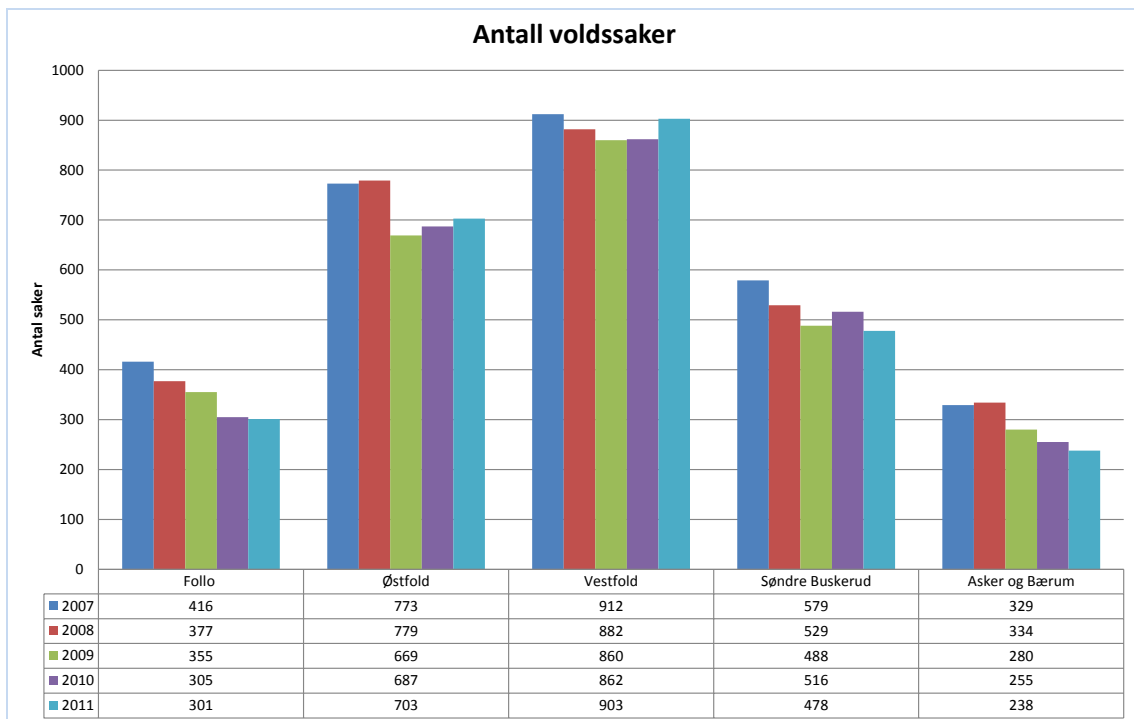
Figur 5-1 Utvikling i oppklaringsprosent

Figuren viser at Follo politidistrikt har ligget rundt det nasjonale måltallet for oppklaringsprosent i perioden. Fra 2009 til og med 2011 har oppklaringsprosenten sunket noe, mens oppklaringsprosenten nasjonalt og for distriktene vi sammenlikner Follo med, har steget.

Figur 5-2 Utviklingen i antall IPA over 3 md., inklusiv påtale

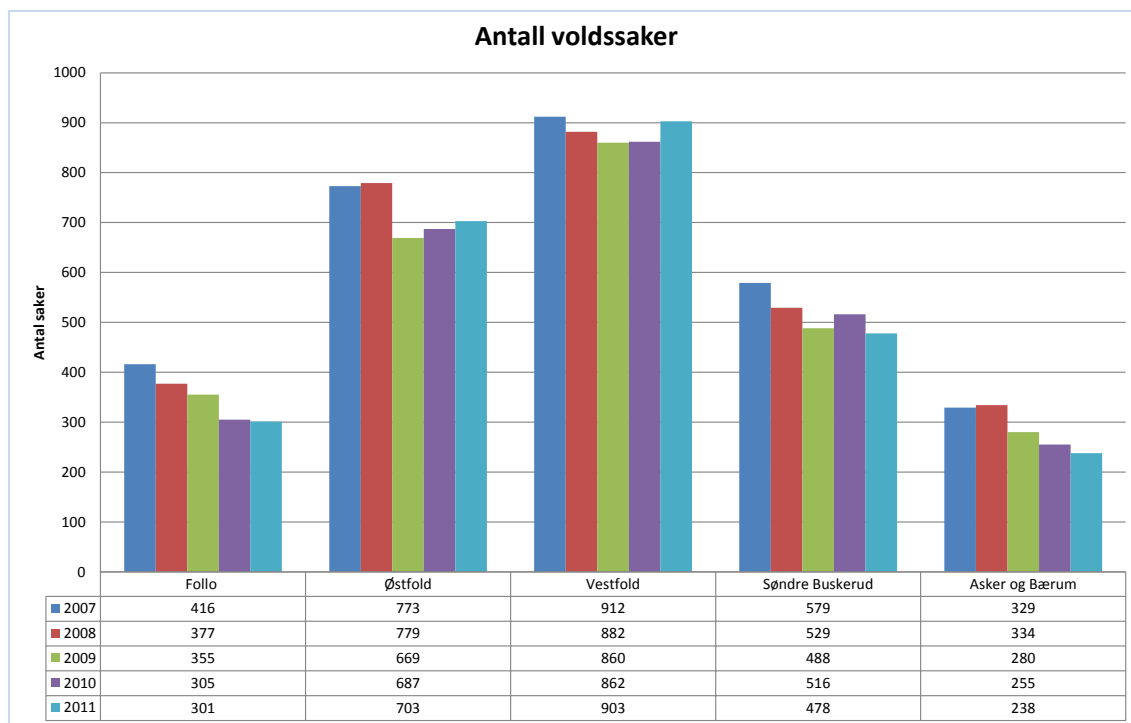
Figur 5-2 viser at Follo har lyktes i å senke antall IPA over 3 md. betydelig siden 2009, og ligger nå under satt måltall for distriktet. I perioden har distriktene vi sammenlikner Follo med, hatt motsatt utvikling, med unntak av Asker og Bærum.

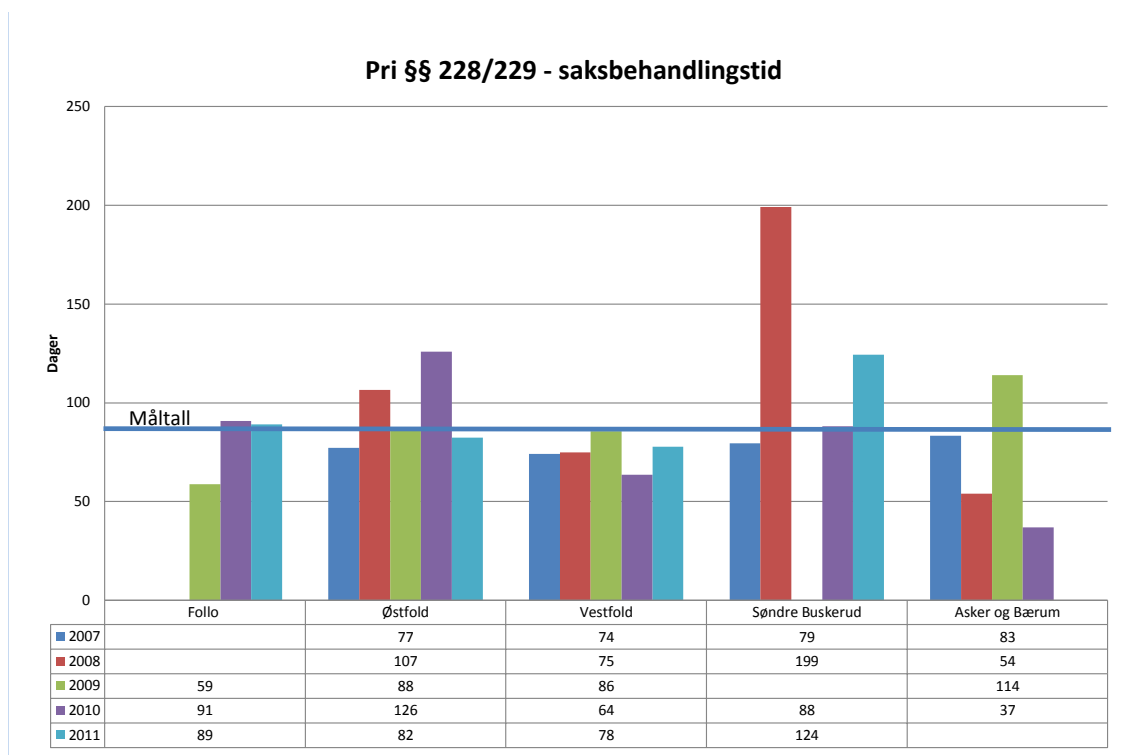
Figur 5-3 Utvikling i antall voldssaker

Antall voldssaker har sunket i perioden i Follo og i Asker og Bærum, mens det etter et fall fra 2008 til 2009 har steget noe i Østfold og Vestfold og ligget forholdsvis stabilt i

Søndre Buskerud. Det er vanskelig å vurdere om antall anmeldte voldssaker i perioden har sunket fordi det har vært færre reelle voldssaker i perioden, eller om det er fordi færre saker anmeldes. Dersom færre publikumsmottak skulle være en årsak, ville vi trolig sett en større utvikling fra 2010 til 2011 enn fra 2009 til 2010. Vi kan derfor ikke tolke

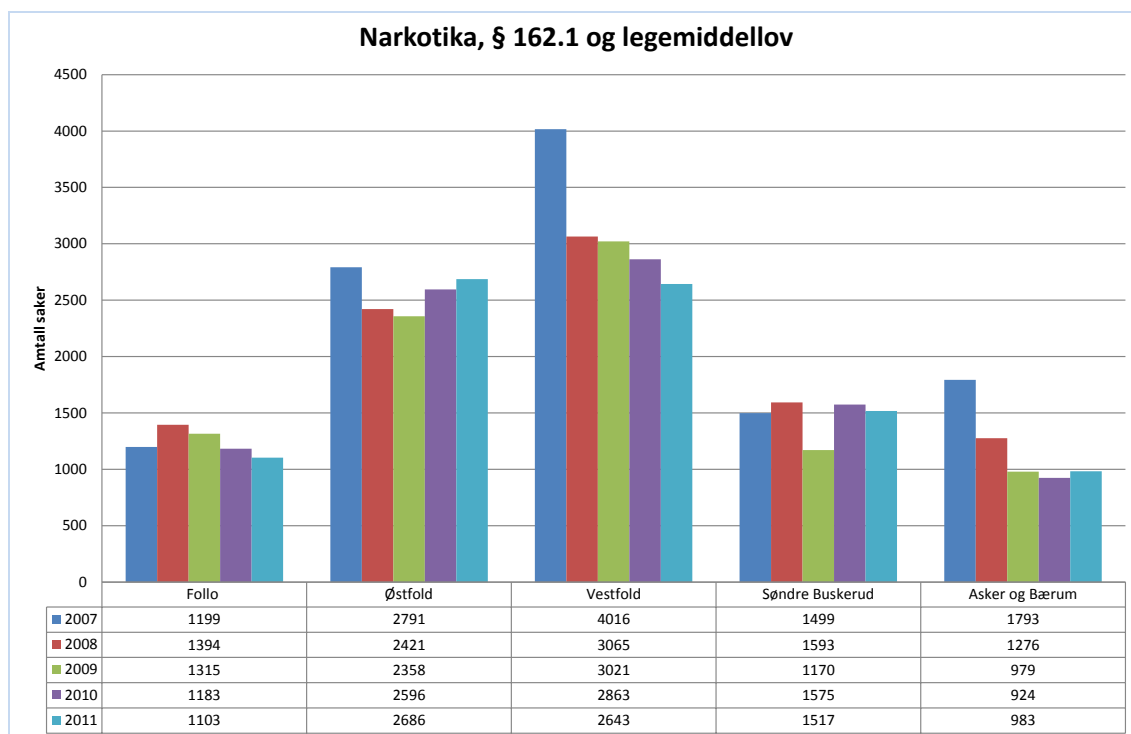

Figur 5-3 alene som at færre reelle voldssaker anmeldes etter omstillingen.

Figur 5-4 Saksbehandlingstid - pri §§ 228/229

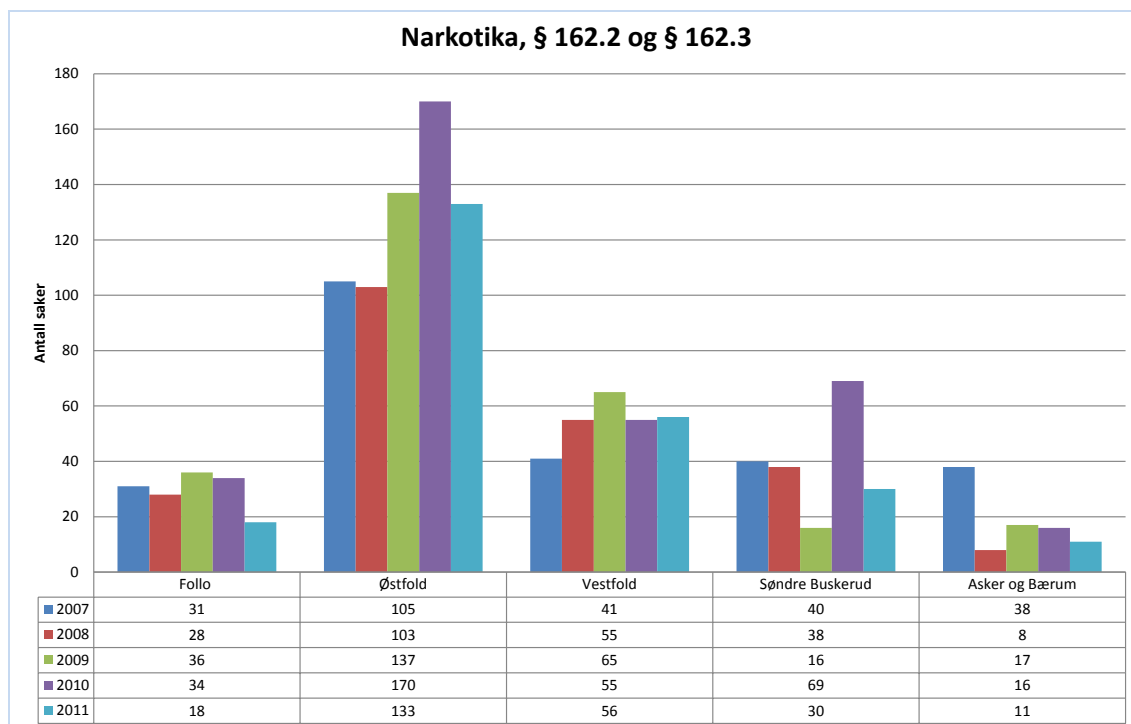
Saksbehandlingstiden i Follo politidistrikt har steget siden 2009, jf. Figur 5–4, og den har de siste årene ligget om lag på nasjonalt måltall. Tidligere statistikk fra Follo synes ikke sammenliknbar og er holdt utenfor tabellen. Vi ser store svingninger i saksbehandlingstiden i de fleste distriktene, og vi mangler også noen data fra Søndre Buskerud og Asker og Bærum. Statistikken for Follo stemmer likevel med hva våre intervjuobjekter forteller: Det har i 2010 og 2011 vært noe strammere kapasitet til å holde saksbehandlingstiden nede på samme gode nivå som før omstillingen.

Figur 5–5 Antall narkotikasaker etter § 162.1 og legemiddelloven

Statistikken for antall narkotikasaker kan i større grad kobles til politiets aktivitet med hensyn til å etterforske og anmelde små og større narkotikaforseelser og -saker enn den reelle utviklingen og forekomsten av ulovlig narkotikavirksomhet. Vi skal derfor være svært forsiktige med å lese en overordnet trend i den ulovlige narkotikavirksomheten ut av statistikken.

Vi ser imidlertid at Follo politidistrikt har hatt et lavere aktivitetsnivå på disse områdene etter at omstillingen ble gjennomført enn forutsatt i måltallene for distriktet, jf. Figur 5–5 og Figur 5–6. Dette henger trolig sammen med kapasitetssituasjonen i distriktet, omtalt i andre kapitler.

Figur 5-6 Antall narkotikasaker, § 162.2. og § 162.3

5.2 Forebygging og bekjempelse av kriminalitet – innbyggernes oppfatninger

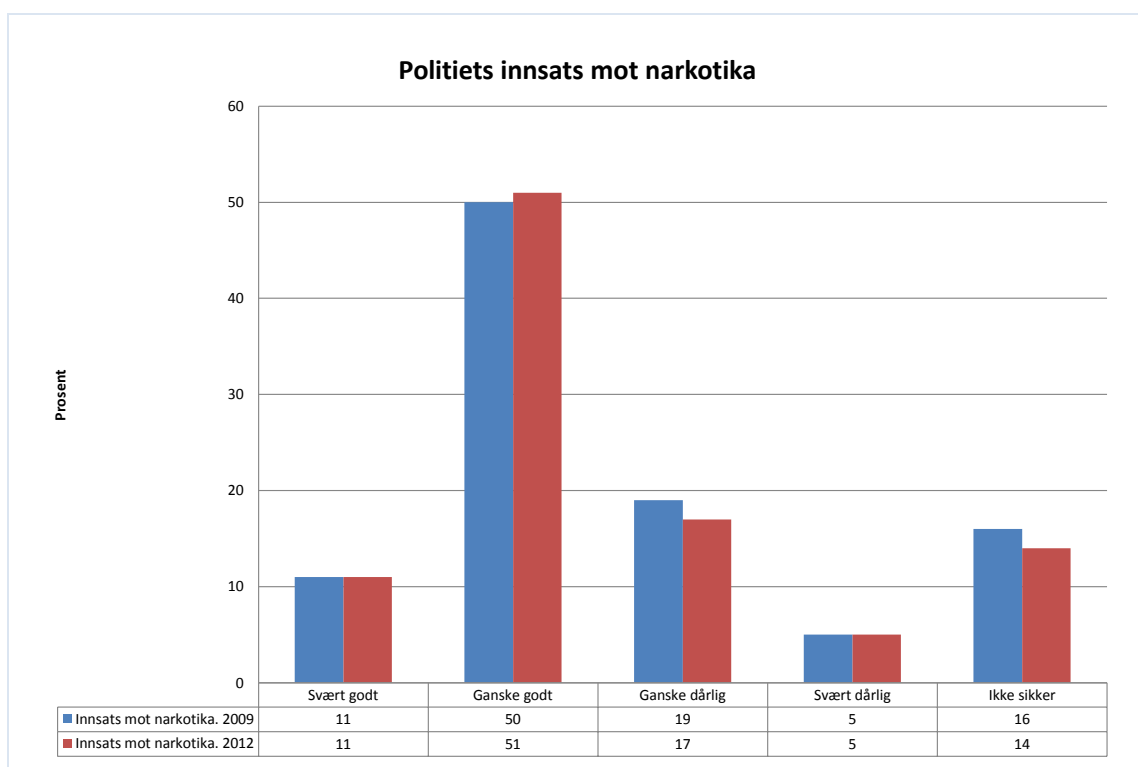
Som omtalt i kapittel 4 opplever en større andel av befolkningen i Follo politidistrikt at politiet i 2012 skaper større trygghet for innbyggerne enn det som var tilfellet i 2009. Innbyggerundersøkelsen gir for øvrig en del relevante opplysninger om politiets innsats i arbeidet med å bekjempe kriminalitet. Vi har sett nærmere på

- politiets innsats mot narkotika
- innsats for å hindre og forebygge kriminalitet
- innsats for å opprettholde ro og orden
- innsats når det gjelder å etterforske kriminalitet som tyveri, innbrudd og hærverk
- innsats når det gjelder etterforskning av kriminalitet som ran, vold og seksuallovbrudd
- innsats når det gjelder etterforskning av organisert kriminalitet

Det er ikke gjennomført noen nasjonal innbyggerundersøkelse om politiet i 2012. Vi vet derfor ikke om utviklingen i Follo politidistrikt som presenteres nedenfor, følger nasjonale trender i innbyggernes inntrykk av politiets innsats for å forebygge og bekjempe kriminalitet.

Politiets innsats mot narkotika

Det kan registreres en svak framgang i innbyggernes inntrykk av politiets innsats mot narkotika. Undersøkelsen viser at 62 % av de spurte mener at politiets innsats mot narkotika er svært god eller ganske god i 2012. Tilsvarende tall for 2009 var 61 prosent.

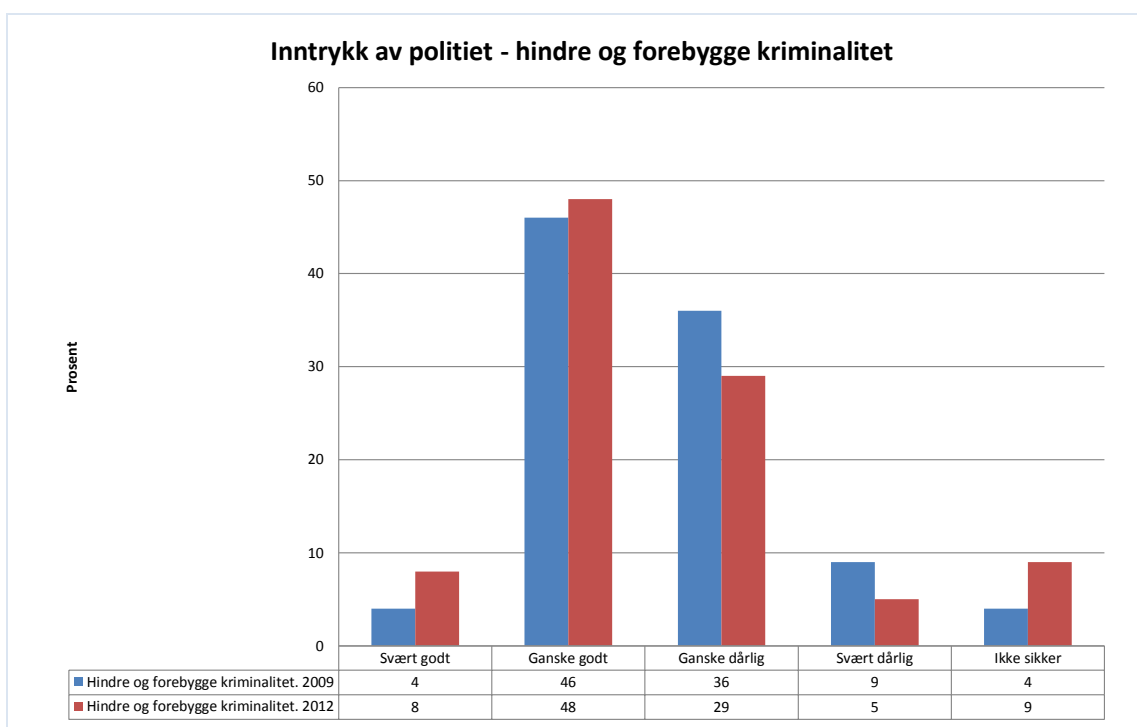

Figur 5-7 Politiets innsats mot narkotika

Politiets innsats for å hindre og forebygge kriminalitet

Innbyggernes har et bedre inntrykk av politiets innsats for å hindre og forebygge kriminalitet nå enn i 2009, jf. figur 5-8.

I 2012-undersøkelsen svarer 56 % av de spurte at de har et svært godt eller ganske godt inntrykk av politiets innsats på dette feltet. I 2009 lå tilsvarende tall på 50 prosent. Andelen som bedømmer innsatsen som svært dårlig, er sunket fra 9 til 5 prosent.

Figur 5–8 Innbyggernes inntrykk av politiets innsats for å hindre og forebygge kriminalitet

Politiets innsats for å opprettholde ro og orden

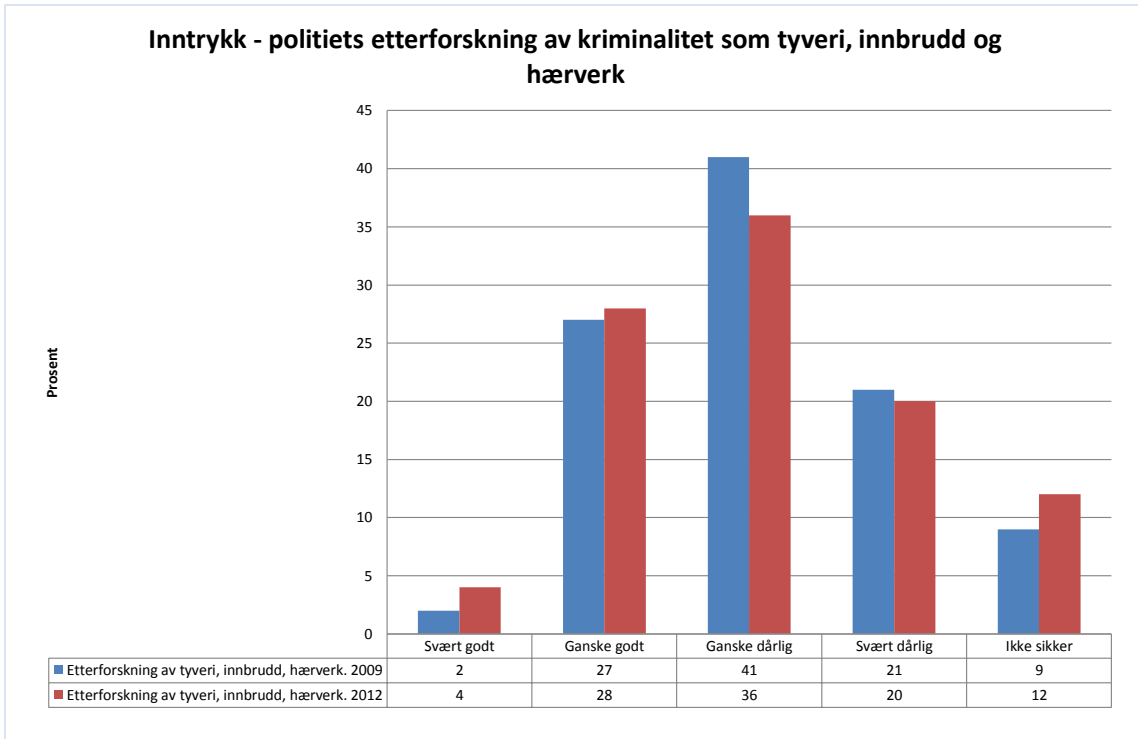
Innbyggernes inntrykk av politiets innsats i å opprettholde ro og orden er også styrket fra 2009 til 2012. 71 % av de spurte har et svært godt eller ganske godt inntrykk av denne innsatsen.

Figur 5–9 Innbyggernes inntrykk av politiets innsats i å opprettholde ro og orden

Politiets innsats i etterforskning av kriminalitet som tyveri, innbrudd og hærverk

Innbyggernes inntrykk av politiets etterforskning av kriminalitet som tyveri, innbrudd og hærverk, viser en svak framgang fra 2009 til 2012. Alt i alt er det imidlertid hele 56 % som mener at politiets innsats på dette området er ganske dårlig eller svært dårlig. I 2009 lå tilsvarende tall på 62 %.

Figur 5-10 Innbyggernes inntrykk av politiets etterforskning av kriminalitet som tyveri, innbrudd og hærverk.

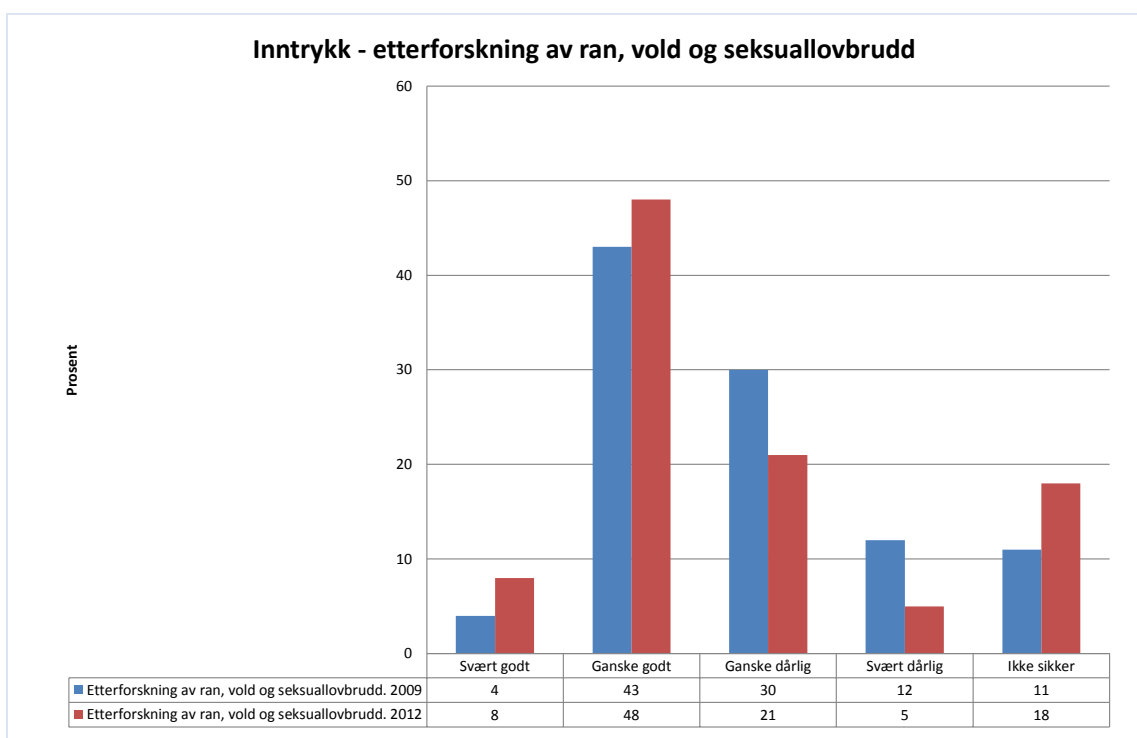
Resultatet av at innbyggerne har et ganske dårlig eller svært dårlig inntrykk av politiets etterforskning av kriminalitet som tyveri, innbrudd og hærverk, er at en del kriminalitet ikke blir anmeldt. I vår undersøkelse oppga

- 20 % av dem som hadde vært utsatt for innbrudd eller tyveri fra egen bolig, at de ikke hadde anmeldt forholdet
- 27 % av dem som hadde vært utsatt for lommetyveri, veskenapping eller annet tyveri fra offentlig sted, at de ikke hadde anmeldt forholdet

Fra tidligere undersøkelser ser vi at det kan være flere årsaker til at kriminaliteten som blir begått, ikke blir anmeldt. Biltyveri eller tyveri fra bil blir i de aller fleste tilfellene anmeldt.

Politiets innsats i etterforskning av ran, vold og seksuallovbrudd

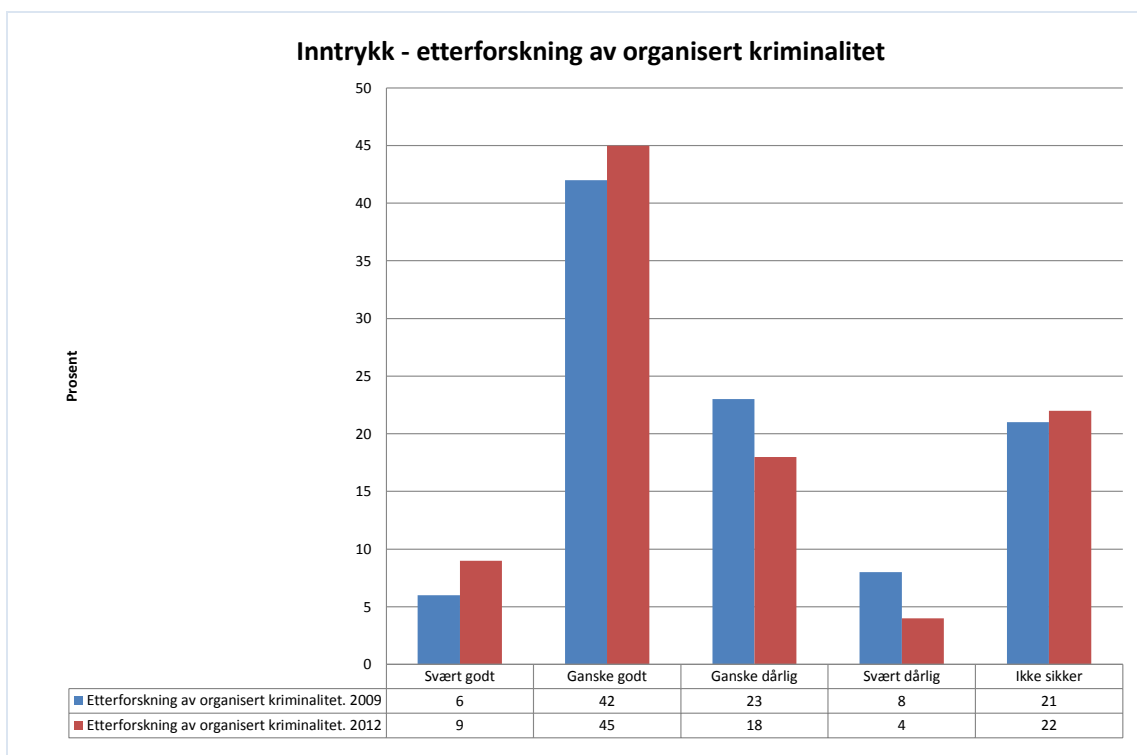
Det har vært en forbedring i innbyggernes inntrykk av politiets innsats når det gjelder etterforskning av ran, vold og seksuallovbrudd. 56 % har nå et svært godt eller ganske godt inntrykk av politiets innsats, mot 47 % for tre år siden. Andelen av innbyggerne som mener at politiet gjør en ganske dårlig eller svært dårlig innsats er redusert fra 42 til 26 %. Samtidig er andelen av usikre økt fra 11 til 18 %.

Figur 5–11 Innbyggernes inntrykk av politiets etterforskning av ran, vold og seksuallovbrudd.

Politiets innsats i etterforskning av organisert kriminalitet

Alt i alt sitter innbyggerne igjen med et inntrykk av at politiet gjør en bedre innsats når det gjelder å forebygge og bekjempe kriminalitet enn det som var tilfellet i 2009, altså ett år før gjennomføring av grensereguleringene.

Figur 5–12 Innbyggernes inntrykk av politiets etterforskning av organisert kriminalitet.

5.3 Forebygging og bekjempelse av kriminalitet – kommunenes vurdering

Ordførere og rådmenn innenfor politidistriktet er opptatt av å påpeke mangelfull budsjettering og oppfølging av det de oppfatter som omforente ambisjoner for det forebyggende politiarbeidet. Samtidig har nedleggingen av lensmannskontorene ført til at politiets lokalkunnskap om de mindre kommunene og innbyggerne har blitt borte, ifølge flere av ordførerne, og mindre synlig politi har ført til oppblomstring av enkelte rusmiljøer. De fleste kommunene savner at politiet er til stede i ungdomsmiljøer og på skoler. Lærere kan heller ikke erstatte erfarne politifolk i forebyggende undervisning, blir det sagt.

Flere ordførere viser til at den omforente sluttrapporten fra november 2008 ikke har blitt fulgt opp. Innsatsen til forebyggende arbeid er ikke kommet opp på forventet nivå, særlig i Indre Østfold. Flere kommuner gir uttrykk for at de oppfatter at politidistriktet har blitt satt i en umulig ressursituasjon. Budsjettene har ikke fulgt løftene justisminister Storberget i sin tid ga kommunene, blir det hevdet. Eksempelvis skulle det kriminalitetsforebyggende ungdomsteamet ved Indre Østfold politistasjon etter avtalen vært tre årsverk. Innsatsen i hele prøveperioden har vært på ett årsverk. Antall øremerkede stillinger til kriminalitetsforebyggende arbeid ved Follo politistasjon har også vært færre enn de som var forutsatt i forarbeidet til omstillingen. Håpet fra kommunenes side er at tilføring av ni nye politistillinger ved Follo politidistrikt i 2012 bl.a. vil bli satt inn i det kriminalitetsforebyggende arbeidet.

Det trekkes også fram at patruljetjenesten ikke er styrket, slik som man ble forespeilet da omstillingen ble vedtatt gjennomført.

Kommunene har merket seg at det ikke er satt opp måltall for politiets forebyggende arbeid. Oppfatningen er at områder som ikke måles, lett blir nedprioritert i en fase med knappe ressurser.

Kommunene oppfatter likevel samarbeidet og dialogen med politiet som god. Vi registrerer også at det er få eller ingen kommuner som mener det er realistisk eller ønskelig å reversere omstillingen. Får politidistriktet ressursene de opprinnelig ble forespeilet, mener de aller fleste at omorganiseringen vil fungere og at den er nødvendig for å kunne møte politiets utfordringer og oppgaver framover.

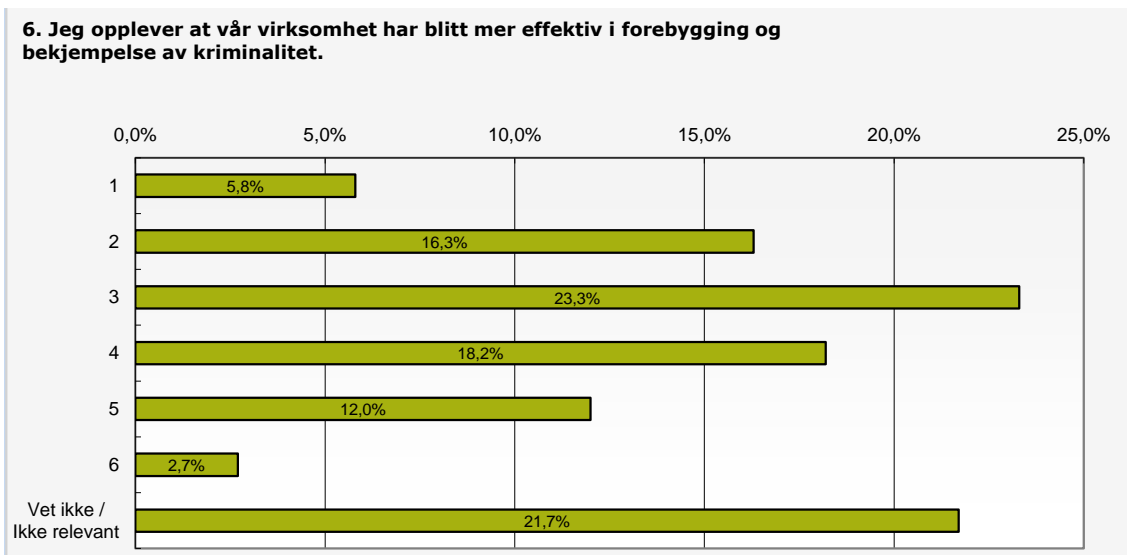
I en liten kommune som Hobøl registrerer vi nesten utelukkende positive erfaringer med prøveordningen. Situasjonen med et lite lensmannskontor med en vanskelig rekrutteringssituasjon ønsker de på ingen måte tilbake.

5.4 Forebygging og bekjempelse av kriminalitet – medarbeiderundersøkelsen

5.4.1 Effektivitet i forebygging og kriminalitetsbekjempelse

Samtlige medarbeidere i Follo politidistrikt ble oppfordret til å dele sine erfaringer knyttet til prøveordningen gjennom en elektronisk spørreundersøkelse gjennomført i mars–april 2012. Vi mottok 263 svar av 350 utsendte skjema, ref. vedlegg. I tillegg ble det gjennomført utdypende intervjuer med ledere på ulike nivåer sentralt og på begge politistasjonene, ref. kapittel 5.5.

Medarbeidernes vurdering av om politidistriktet har blitt mer effektivt i forebygging og bekjempelse av kriminalitet, fordeler seg over hele skalaen, fra de 5,8 % som overhodet ikke er enige i at distriktet har blitt mer effektivt, til de 2,7 % som er helt overbevist om at det har distriktet blitt, jf. figur 5–13.

Figur 5–13 Medarbeidernes oppfatning av effektivitet i forebygging og kriminalitetsbekjempelse.

Figur 5–13 viser at de fleste svarene ligger midt på skalaen, med tyngdepunkt svakt på negativ side. 45,4 % er mer eller mindre uenige, 32,9 % er enige i at distriktet har blitt mer effektivt. Snittverdi er 3,3 på skalaen fra 1 (helt uenig) til 6 (helt enig).

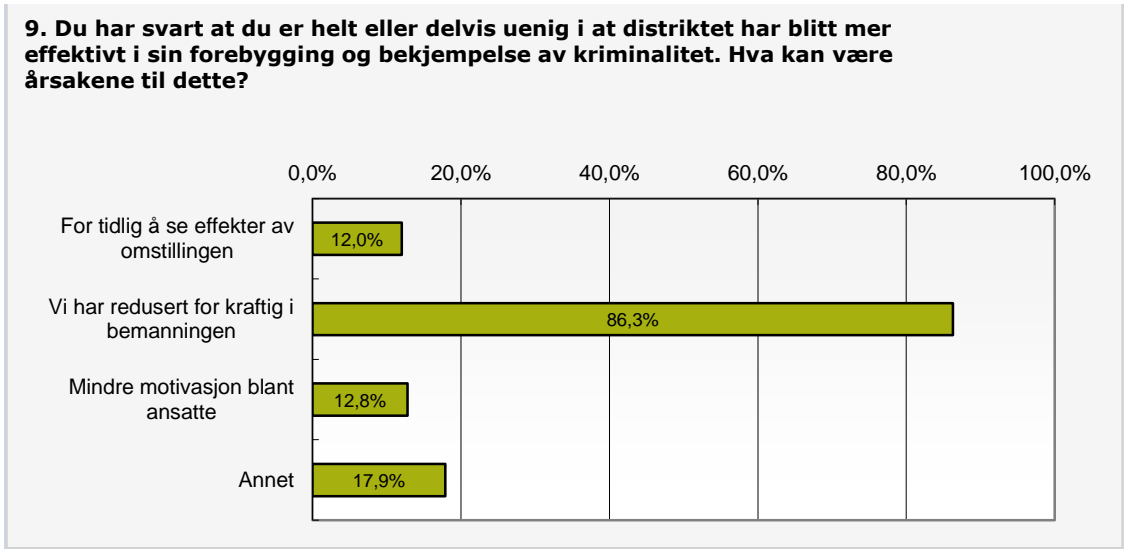
De mest uenige medarbeidere arbeider med forvaltning (snittverdi 2,6), etterforskning (2,8) og sivile gjøremål (2,8). De mest uenige enhetene er Indre Østfold politistasjon (snitt 2,7) og FEE (snitt 3,2),

Ansatte som tidligere var ansatt ved lensmannskontorene, er mer uenige (snitt 2,9) enn de som kommer fra politistasjonene (3,3) eller fra de sentrale avdelingene/–enhetene i politidistriktet (4,1).

Medarbeidere som overveiende opplever forbedring, arbeider med ledelse/generelt (snitt 4,0) og administrasjon (3,8) og i sentrale enheter: administrativ enhet (4,4) og stab/OU (4,3).

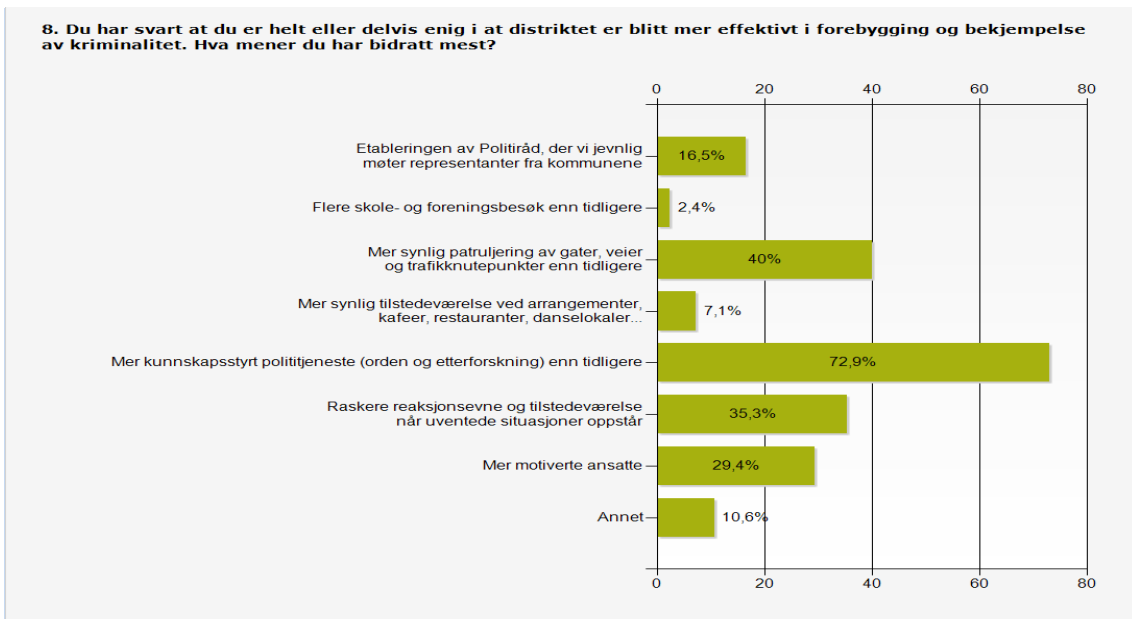
Hele 21,7 % svarer *Vet ikke/Ikke relevant*, som også kan tyde på at mange fremdeles er avventende med å gi sin endelige vurdering.

Utdypende kommentarer viser at mange mener at resultatene så langt er begrenset grunnet innstramminger i ressursbruk så langt i prosjektet, og at det er for tidlig å se resultater, ref. Figur 5–14.

Figur 5–14 Årsaker til skepsis mht. økt effektivitet.

De fleste som ser positive effektivitetsgevinster av prøveprosjektet, begrunner dette med at tjenesten har blitt mer kunnskapsstyrt, jf. Figur 5–15. Noen mener også at det har blitt mer synlig patruljering og at politiets reaksjonsevne ved uventede situasjoner har økt.

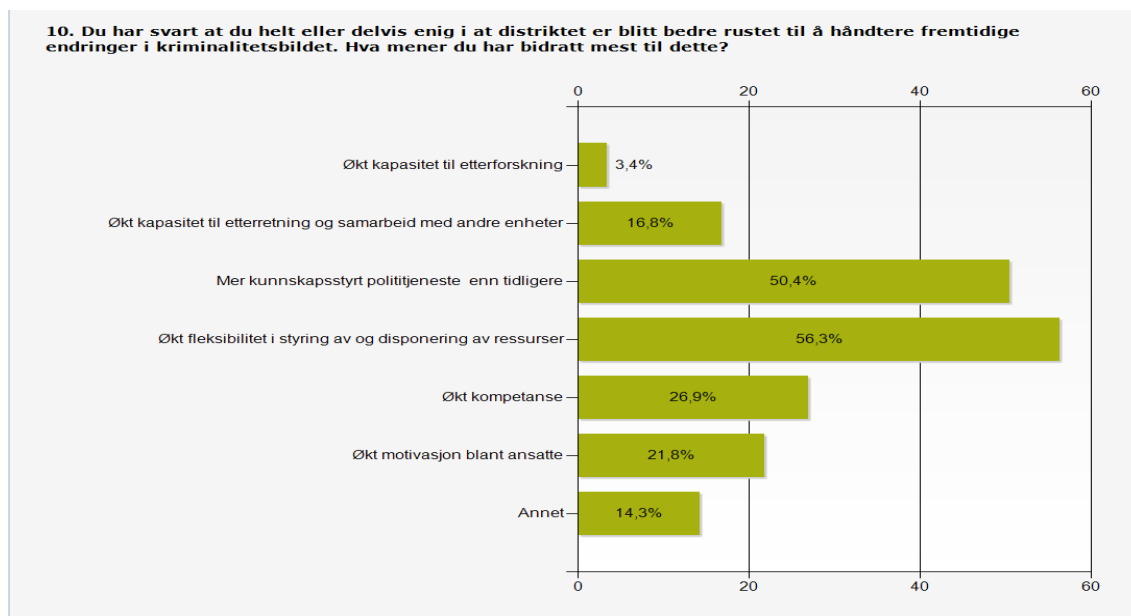
Figur 5–15 Begrunnelser for positive svar mht. effektivitet.

5.4.2 Er politidistriktet blitt bedre rustet til å håndtere framtidige endringer i kriminalitetsbildet

Medarbeiderne er noe mer positive til utsagnet om at politidistriktet har blitt bedre rustet til å håndtere potensielle endringer i kriminalitetsbildet *framover*. Her har snittverdien løftet seg til 3,7; i alt 46,1 % er enige eller til dels enige i utsagnet, mot 33 % som er helt eller delvis uenige.

Også her syntes det å være mange avventende, med 20,9 % som svarer *Vet ikke/ Ikke relevant*. De som arbeider med administrasjon/generelt (4,4), påtale (4,2) og ledelse (4,1), eller som tilhører administrativ enhet (5,1) og Stab/OU (4,3) er mest optimistiske mht. at politidistriktet nå er bedre rustet til å håndtere endringer i kriminalitetsbildet.

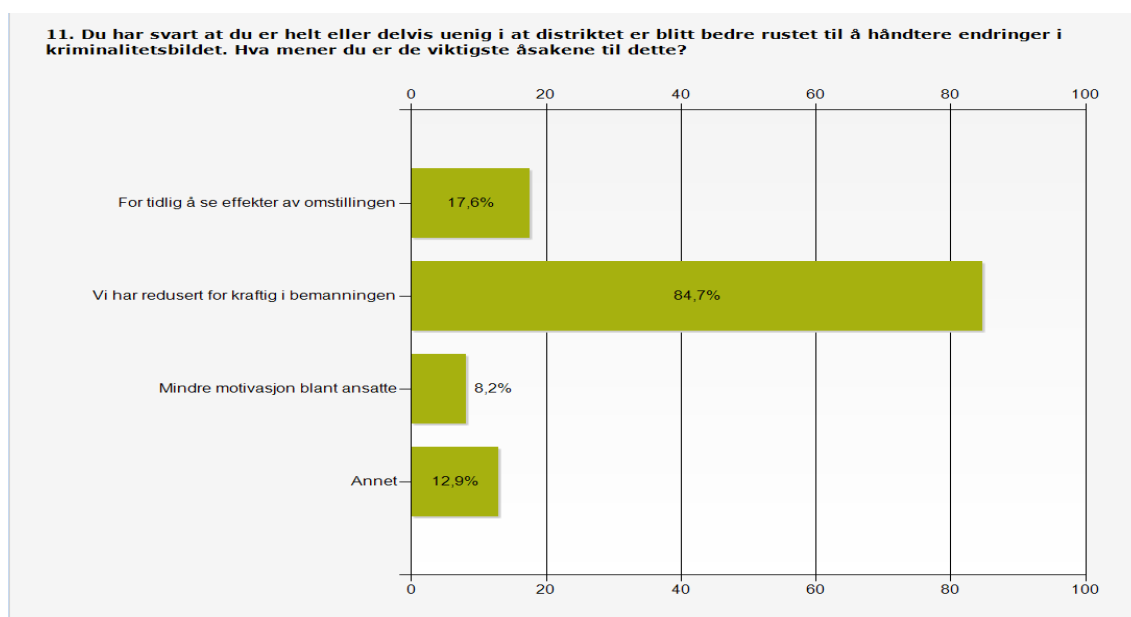
De fleste som er helt eller delvis enige i at distriktet er blitt bedre rustet til å håndtere framtidige endringer i kriminalitetsbildet, begrunner dette med at polititjenesten har blitt mer kunnskapsstyrt og med den økte fleksibiliteten i styring og disponering av ressurser, ref. Figur 5–16. At den nye organiseringen også har bidratt til å styrke kompetanse og motivasjon blir også nevnt som årsaker av noen.

Figur 5–16 Årsaker til tiltro til å møte endringer i kriminalitetsbildet.

Mest uenig i at distriktet er blitt bedre rustet til å møte framtidige endringer er også her medarbeidere som arbeider med forvaltning (2,8) og etterforskning (3,3) eller som arbeider på Indre Østfold politistasjon.

Reduksjonen i bemanningen oppgis igjen som hyppigste årsak til skepsis, ref. Figur 5–17 under.

Figur 5–17 Årsaker til skepsis mht. evne til å møte endringer i kriminalitetsbildet.

5.5 Forebygging og bekjempelse – intervjuer med ledere og tillitsvalgte

I intervjuene ble det trukket fram noen momenter som kan utfylle bildet av politidistriktets mulige effektivitetsforbedring i arbeidet med forebygging og bekjempelse av kriminalitet. Vi har merket oss følgende:

- Økt kunnskapsbasert etterforskning har styrket arbeidet med bekjempelse av kriminalitet.
- Opprettelse av ny analyseenhet gir felles operativ enhet bedre oversikt over hvor politipatruljene bør styres.
- Bedre organisering av etterforskningsressursene (struktur og rutiner) har gjort tjenesten mer effektiv (Indre Østfold).
- Opprettelsen av Politiråd har gitt kommunen et grunnlag for mer systematisk arbeid med kriminalitetsforebyggende arbeid blant ungdom. Politirådet er på den annen side politistasjonssjefenes viktigste arena for samarbeidet med kommunene.
- Omorganiseringen har gitt mulighet til å arbeide mer systematisk med det forebyggende arbeidet på tvers av kommunene. Bemanningen av det forebyggende vurderes imidlertid å være for lav.

5.6 Forebygging og bekjempelse av kriminalitet - oppsummering og vurdering

Den nye modellen for organisering av Follo politidistrikt har kun virket i to år. Det er derfor for tidlig å slå fast hva som er oppnådd med omorganiseringen. Resultat-tallene hentet fra PSV gir ikke noe entydig bilde av resultatutviklingen fra oppstarten og fram til i dag når det gjelder oppklaringsprosent, saker til konfliktråd, antall narkotikasaker mm. PSV inneholder dessuten kun resultatall for et år med ny organisasjonsmodell, nemlig 2011.

Modellen synes imidlertid å ha lagt grunnlaget for resultatforbedringer i årene som kommer både når det gjelder effektiv forebygging og bekjempelse av kriminalitet. Robuste og mer kompetente fagmiljøer er viktige i denne sammenheng, både for ordenstjenestens arbeid med forebygging av kriminalitet og etterforskingstjenestens innsats i bekjempelse av kriminalitet.

Det er verd å merke seg at innbyggerne har et mer positivt inntrykk av politiets innsats i bekjempelse av kriminalitet i 2012 enn det som var tilfelle i 2009, altså året før omorganiseringen. Dette gjelder innsats mot narkotikaforbrytelser, innsats for å hindre og forebygge kriminalitet, opprettholde ro og orden, og etterforske ulike former for kriminalitet. I 2009 var det en del "støy" i kommunene knyttet til planene for omorganisering av Follo politidistrikt. Vi vet ikke om dette virket inn på innbyggernes inntrykk av politiets innsats den gang, men framgangen må kunne tolkes positivt.

Kommunene hadde store forhåpninger til at politiets forebyggende arbeid skulle styrkes gjennom omstillingen. Ambisjonen er ikke nådd, innsatsen mot utsatte ungdomsgrupper i kommunen har ikke kommet opp på forventet nivå. Noen kommuner har også hatt forventninger om at det skulle etableres fire faste patruljer i forbindelse med omstillingen, og er skuffet over at de stort sett ikke ser dette i dag. Her kan det ha ligget en misforståelse til grunn, idet politidistriktet hevder at intensjonen var å styrke patruljeringen med minst én patrulje, noe som faktisk er oppnådd. Det innebærer at i de tilfeller der det tidligere ville vært tre patruljer ute, vil det i dag være fire patruljer på vakt.

Kommunene opplever derfor at omorganiseringen ikke har svart til forventningene, men kommunene er samtidig klar over at denne nedprioriteringen har sammenheng

med den anstrengte budsjettsituasjon for Follo politidistrikt. I denne sammenheng etterlyser kommunene at det blir satt måltall for det forebyggende arbeidet. Tjenester som det ikke settes måltall for, kan lett bli nedprioritert.

Kommunene synes imidlertid å glemme at innsatsen i det kriminalitetsforebyggende arbeidet også ivaretas ved hjelp av Follopatruljen. Patruljetjenestene settes inn der hvor behovet etter nærmere analyse vurderes å være størst. Patruljetjenestene ble også samordnet på tvers av kommunene i den gamle organisasjonsmodellen, men operasjonssentralen er etter omorganiseringen styrket i arbeidet med analyse av kriminalitetsbildet i distriktet. Dette legger grunnlaget for en mer målrettet bruk av ressursene. Den målrettede bruken av patruljen har ført til at politiet kan være mindre synlig på steder der de tidligere var mer tilstede, men som utfra en nærmere analyse ikke trenger samme tilstedeværelse av politiet.

Vi har merket oss at det er en del tvil blant de ansatte i spørsmålet om virksomheten har blitt mer effektiv i forebygging og bekjempelse av kriminalitet. Skepsisen er størst blant ansatte ved Indre Østfold politistasjon og ved FEE. Medarbeiderne har imidlertid et mer positivt bilde av om politidistriktet har blitt bedre rustet til å håndtere potensielle endringer i kriminalitetsbilde framover.

6 Er politiet blitt mer effektivt i operativ styring og samordning?

Det ses nærmere på om omstillingen har medvirket til at Follo politidistrikt har blitt mer effektivt i den operative styringen og samordningen av ressurser til ordens- tjeneste, etterforskning og sivil rettspleie/forvaltningssaker. Innledningsvis gis det en kort omtale av "situasjonen" for disse tjenestene før omorganiseringen, samt hvordan oppgavene er organisert etter omorganiseringen.

6.1 Kort omtale av de ulike tjenestene³

Ordenstjenesten i Follo politidistrikt var før omorganiseringen i juni 2010 todelt. Den var sammensatt av betjenter ved de to daværende ordensavdelingene ved Ski politistasjon og Askim politistasjon, og betjenter ved lensmannskontorene. Mellom kl. 08 og 15 på hverdager hadde hver enkelt driftsenhet ansvaret for ordenstjenesten i sin kommune, og det var inngått samarbeid om dagpatruljer i nesten hver kommune.

I 1994 var det etablert et vaksamarbeid utenom kontortid i Follo politidistrikt, kalt "Follopatruljen". Vaksamarbeidet ble videreført i forbindelse med utvidelsen av politidistriktet i 2002 (Politireform 2000). Follopatruljen skulle ta seg av den operative polititjenesten i helgene samt hverdager i tidsrommet kl. 15–08. Follopatruljen tok seg av alle oppdrag i hele distriktet, og patruljene kunne brukes uavhengig av tilhørighet.

Driftsenhetene avga mannskap til Follopatruljen ut fra hvor mange som hadde operativ status. Turnuslistene var bygd opp slik at alle hadde lik belastning (vakt hver 3. helg), mens ordensavdelingene ved Ski og Askim politistasjoner hadde de fleste av natt-settene i ukene. Årsaken til denne forskjellen var at betjentene på lensmannskontorene måtte dele årsverkene mellom ordenstjeneste og etterforskning.

Totalt var det i perioden før omorganiseringen om lag 70 politibetjenter som deltok i patruljesamarbeidet. Normalbemanningen var på tre patruljer, med en styrking natt til lørdag og natt til søndag. I tillegg hadde man seks operasjonsledere og 12 sambandsoperatører ved operasjonssentralen. Innføring av nye arbeidstidsbestemmelser i kombinasjon med at mannskaper måtte tas ut av tjeneste for obligatoriske kurs og annen opplæring, gjorde det vanskelig å opprettholde patruljetjenesten hele tiden på det nivået som er beskrevet ovenfor.

I prosessen med utredning av ny organisasjon for Follo politidistrikt ble det satt som mål at omorganiseringen skulle kunne frigjøre ressurser nok til opprettelse av en ekstra patrulje.

Patruljetjenesten i Follo politidistrikt hører nå administrativt inn under politistasjonene i Indre Østfold og Follo. Den operative styringen av patruljene er lagt til operasjonssentralen for å kunne sette inn ressursene der behovet er til stede. Politistasjons-sjefenes behov for gjennomføring av spesielle behov blir behandlet i et eget møte mellom leder for operasjonssentralen og politistasjonssjefene hver torsdag.

Etterforskning av straffesaker i Follo politidistrikt skjedde tidligere på lensmannskontorene og ved etterforskningsavdelingene ved de to politistasjonene. Det var innført integrert påtale hvor hver driftsenhet hadde fått sin(e) jurist(er). I tillegg ble mye av etterforskningen utført av Follopatruljen, særlig når det gjaldt åstedsundersøkelser, ransaking og avhør.

³ Sluttrapport – forslag til ny organisasjon. Dato: 4.3.2008

Det var innført en kriminalvaktfunksjon på Ski politistasjon i helgene i tidsrommet kl. 08–15. Funksjonen var bemannet med tjenestemenn avgitt fra de åtte største driftsenhetene. Det var i utgangspunktet to tjenestemenn pr. vaktsett som skulle forestå straksetterforskning i saker som oppstod i løpet av helgen. Erfaringen var at krimvakten ofte ble omdisponert til annen tjeneste, f.eks. til sambandsoperatør eller operasjonsleder, fordi det var for liten bemanning i Follopatruljen.

Resultatene innen etterforskning var etter politidistriktets oppfatning tilfredsstillende når det gjaldt saksbehandlingstid og restansenivå, men oppklaringsprosenten var lav i forhold til målsettingen og landsgjennomsnittet.

Utfordringen innen etterforskning på lensmannskontorene var i særlig grad balansen mellom ordenstjeneste og etterforskning. Dersom en betjent ble tatt ut av ordens-tjenesten for å arbeide med en større straffesak, virket dette direkte inn på Follopatruljen. På samme måte ble etterforskningen svekket dersom man økte belastningsgraden i Follopatruljen.

Etter reformen er etterforskningsvirksomheten i Follo politidistrikt organisert i en felles etterforskningsenhet (FEE) direkte under politimesteren i Follo politidistrikt og gjennom egne etterforskningsenheter ved politistasjonene i Follo og Askim. Man hadde etablert en felles etterforskningsfunksjon også før omstillingen, men funksjonen var ikke skilt ut som en egen enhet. Gjennom omstillingen er distriktets felles etterforskningsinnsats styrket. FEE består av seksjon for fellesfunksjoner og seksjon for organisert kriminalitet. Under seksjon for fellesfunksjon hører oppgaver knyttet til data-kriminalitet, krimteknikk, dommeravhør og koordinering av familievoldssaker. Seksjonen bistår politistasjonsdistriktene når behov oppstår. Seksjon for organisert kriminalitet har stillinger knyttet til spaning, informantbehandling, etterforskningsmetoder og analysevirksomhet. Seksjonen driver selv fram sakene, men sakene overdras deretter til etterforskningsenhetene ved de to politistasjonene.

Ansvar for vedtak i de fleste *sivil- og forvaltnings sakene* var lagt til driftsenhetene (lensmannskontorene og politistasjonene) med unntak av vedtakskompetanse i utlendingssaker, førerkortsaker og utstedelse av politiattester. Dette betydde at alle driftsenhetene, uansett størrelse, hadde full saksportefølje. De fire minste lensmannskontorene i Indre Østfold samarbeidet imidlertid om gjeldsordningssakene. Den daværende organiseringen ble ansett som sårbar, fordi de ansatte ved det enkelte tjenestested – i særlig grad ved lensmannskontorene – var den eneste kompetansen på flere fagfelt uten fagmiljø, og fordi man manglet tilfredsstillende løsninger for å håndtere sakene ved lengre fravær.

Etter omorganiseringen er personellressursene innen sivile gjøremål og forvaltnings-saker organisert og samlokalisert ved Follo politistasjon og Indre Østfold politistasjon. Samlet bemanning ved Follo politistasjon er på om lag 37 årsverk og om lag 19 årsverk ved Indre Østfold politistasjon. Antall hoder som arbeider med sivilsaker og forvaltningssaker, er noe høyere pga. at flere har deltidsstillinger. Arbeidet ved begge stasjonene er organisert i tre enheter:

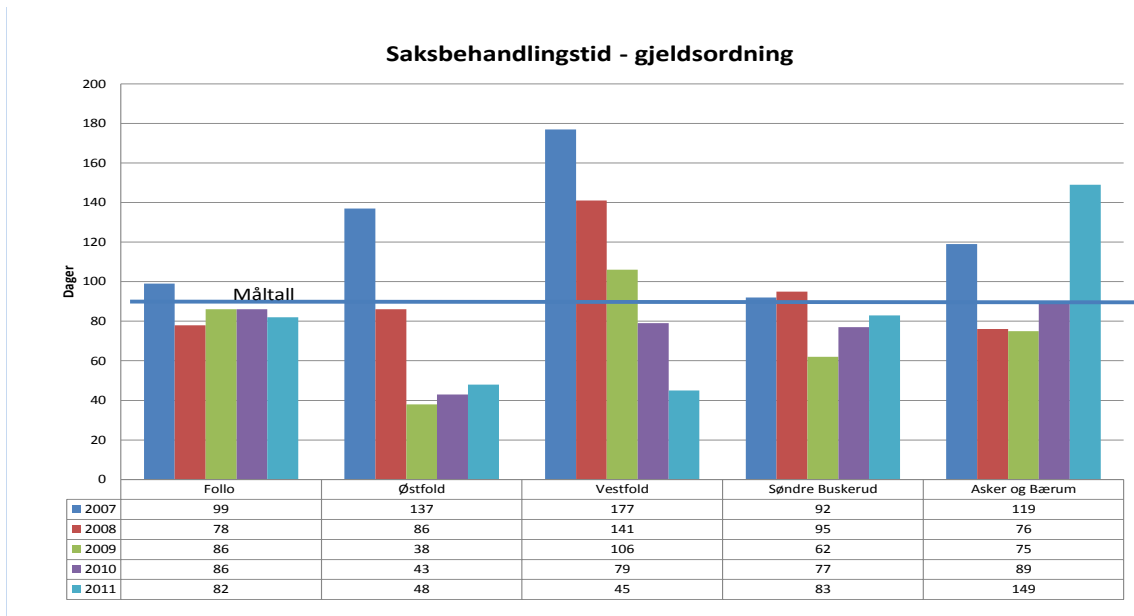
- sivil rettspleie
- utlendingsforvaltning
- andre forvaltningssaker

6.2 Operativ styring og samordning – noen tall fra PSV

Uttrekk av data fra PSV gir oss noen holdepunkter for å belyse om den operative styringen av ressursene til etterforskning og sivile gjøremål har blitt mer effektiv.

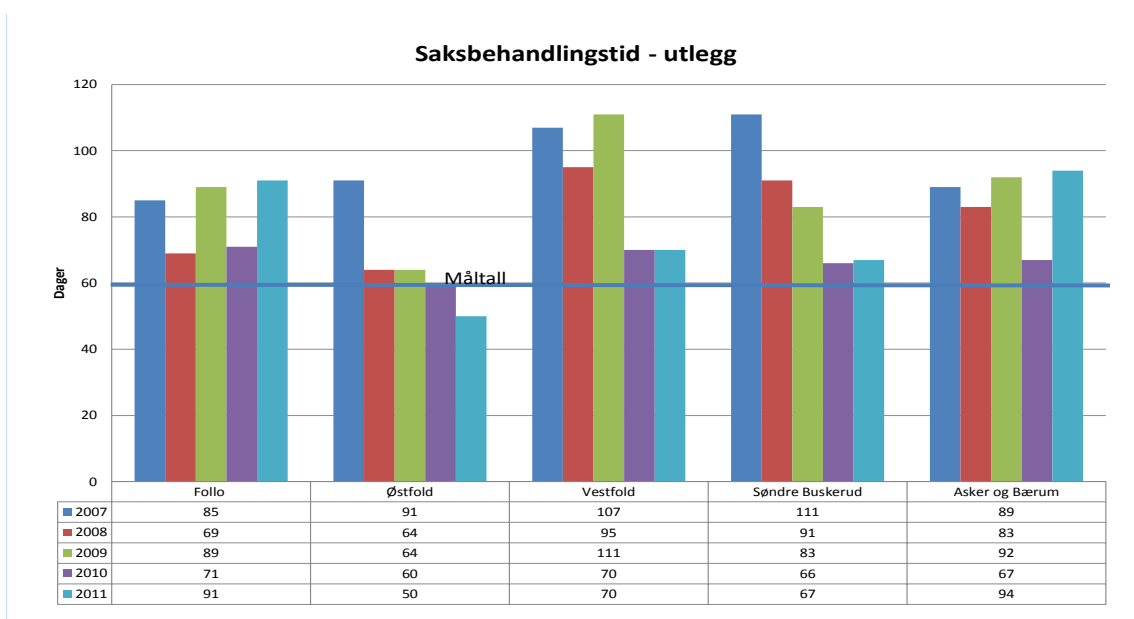
Som nevnt i kapittel 5 har Follo politidistrikt de tre siste årene (2009, 2010 og 2011) hatt en oppklaringsprosent som ligger på nivå eller litt under måltallet på 40 %, jf. figur 5-1. De andre politidistriktene som vi har sammenliknet med, har hatt en bedre utvikling i oppnådd oppklaringsprosent enn Follo politidistrikt. På landsbasis har oppklaringsprosenten ligget et godt stykke under måltallet i hele perioden.

Innenfor saksområdet sivile gjøremål har Follo politidistrikt i de fire siste årene ligget godt under (bedre enn) måltallet for saksbehandlingstid for gjeldsordningsaker, jf. figur 6-1. Østfold, Vestfold og Søndre Buskerud politidistrikt har også hatt en positiv utvikling her.

Figur 6-1 Saksbehandlingstid - gjeldsordning

Follo politidistrikt har imidlertid fram til årsskiftet 2011/2012 ikke klart å holde saksbehandlingstiden for utlegg. Dette gjelder også i de andre politidistriktene vi har sammenliknet med.

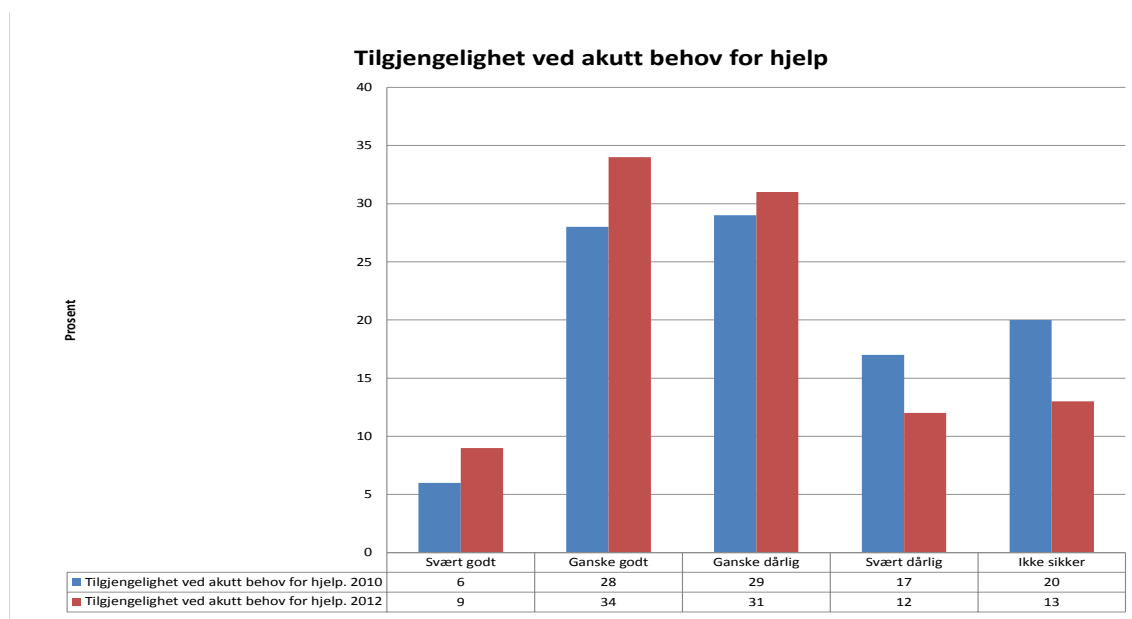
Figur 6-2 Saksbehandlingstid - utlegg

I intervju med ledere for sivil rettspleie/forvaltningssaker får vi imidlertid opplyst at politidistriktet ligger godt under (bedre enn) måltallet for saksbehandlingstid både når det gjelder gjeldsordning og utleggsforretninger nå i 2012.

6.3 Operativ styring og samordning - innbyggernes vurdering

Innbyggerne har i liten grad forutsetning for å bedømme om politiet i Follo har blitt mer effektivt i operativ styring og samordning av ressursene. To av spørsmålene i innbyggerundersøkelsen kan gi visse indikasjoner på om man har lyktes med dette. Som vist i figur 4-4 har innbyggerne i Follo politidistrikt større tillit til at politiet er "der det skjer, når det skjer" i 2012 enn hva tilfellet var før omorganiseringen.

En større andel av innbyggerne har i 2012 et svært godt eller ganske godt inntrykk av at politiet er tilgjengelig ved akutt behov for hjelp enn tilfellet var i 2009, jf. figur 6-3.

Figur 6-3 Innbyggernes inntrykk av politiets tilgjengelighet ved akutt behov for hjelp.

6.4 Operativ styring og samordning – kommunenes vurderinger

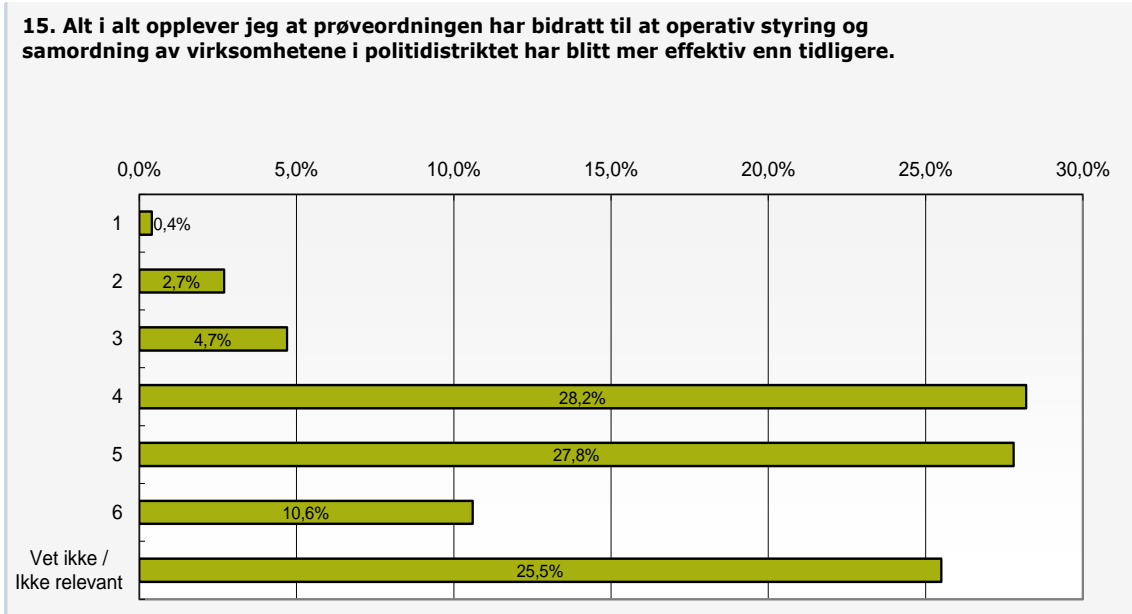
Kommunene har bare i begrenset grad kunnet bedømme om politiet har blitt mer effektivt i operativ styring og samordning av ressursene. På den positive siden har vi merket oss at kommunene opplever at:

- Kvaliteten på etterforskningen har blitt bedre, særlig den organiserte kriminaliteten.
- Patruljene fyller "tomrommet" ved stengte lensmannskontorer i helgene. Patruljene oppleves av noen kommuner å være mer tilgjengelig. Ulempen er at patruljene har mindre lokal kunnskap og tilknytning enn det lensmannskontorene hadde.
- Kommunene i Indre Østfold mener at ordningen med politiråd har stryket både politiets og kommunen evne til å planlegge bedre.

I Follo synes det som om ordningen med og kanskje forståelsen for politiråd har kommet kortere. Flere Follo-kommuner stilte spørsmål ved hvor hensiktsmessig det er å bruke ordførerens tid i slike fora, når etablerte møteplasser på administrativt nivå allerede fungerer godt. Politisjefen og politimesteren oppfattes tilgjengelige for kommunen – når den trenger det.

6.5 Operativ styring og samordning – medarbeiderundersøkelsen

Ifølge medarbeiderundersøkelsen mener 66,6 % av de ansatte at operativ styring og samordning av virksomhetene har blitt mer effektiv enn før prøveordningen. Kun 7,8 % er mer eller mindre uenige i dette. Dette gir en gjennomsnittlig vurdering på 4,5 på skalaen 1 (helt uenig) til 6 (helt enig). Også her er det en høy andel (25,5 %) som svarer *Vet ikke/ Ikke relevant*, ref. Figur 6–4.

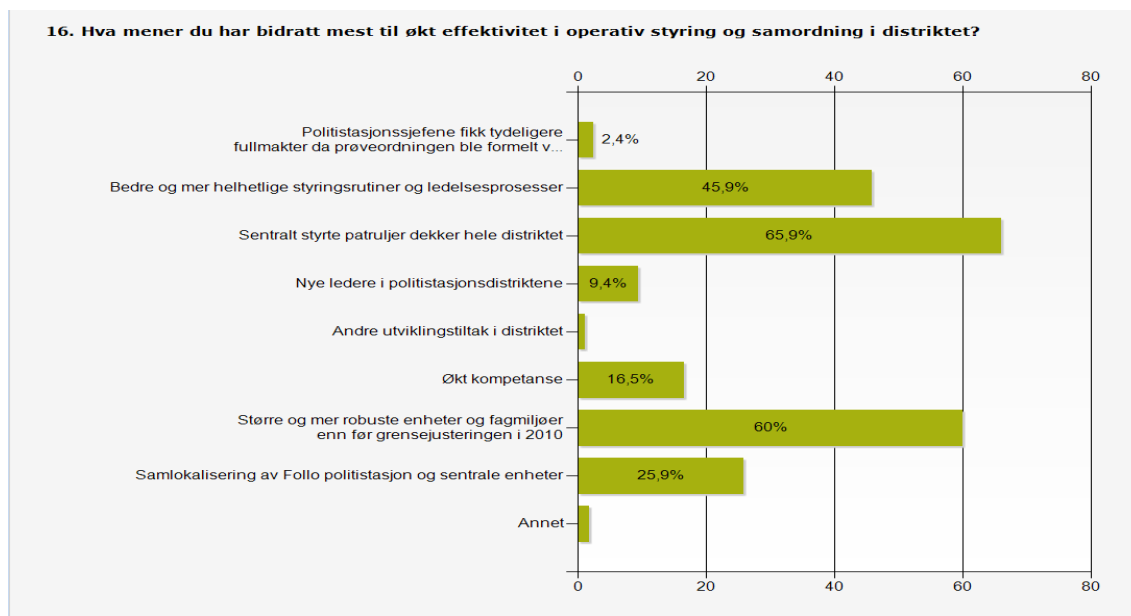
Figur 6–4 Medarbeideres oppfatning av endringer i operativ styring og samordning.

Størst og sterkeste tilslutning til utsagnet om at operativ styring og samordning har blitt bedre, er det blant dagens ansatte i administrasjonssenheten (snitt 5,2) og Stab/OU (5,0). God, men likevel svakest tilslutning til utsagnet er det i politistasjonene Indre Østfold (4,0) og Follo (4,4).

De ansatte som kommer fra de tidligere lensmannskontorene opplever større forbedring (4,5) enn ansatte som kommer fra de gamle politistasjonene (4,3). Tidligere ansatte ved en av de sentrale enhetene i politidistriktet ser gjennomgående mest forbedringer (5,0).

Arbeidsområdene administrasjon (snitt 4,9) og ledelse/generelt (4,8) synes å se klare fordeler. Forvaltning og Sivile gjøremål gir svakest skåre, men likevel klart på den positive siden med hhv. 3,9 og 4,0 i gjennomsnittlig vurdering av utsagnet.

Som begrunnelser for den positive vurderingen oppgir medarbeidere først og fremst dagens sentralt styrte patruljer og større og mer robuste enheter og fagmiljøer, enn før grensejusteringen i 2010; jf. Figur 6–5.

Figur 6–5 Medarbeideres begrunnelser for forbedringer i operativ styring og samordning.

Bedre og mer helhetlige styringsrutiner og ledelsesprosesser er også en viktig årsak til økt effektivitet i operativ styring og samordning, ifølge mange medarbeidere.

6.6 Operativ styring og samordning – intervjuer med ledere og tillitsvalgte

Ordenstjeneste

Follo politidistrikt har nå minst to patruljer ute om kvelden og natta, og i helgene. På dagtid har ambisjonen vært å ha minst fire patruljer, men dette målet er ofte vanskelig å nå. Dette har bl.a. sammenheng med at man har måttet avgi ressurser til etterforskning og at det er vanskelig å ha alle patruljene “oppe å gå” hele tiden fordi mannskaper skal gjennom en del obligatorisk kursing og videreopplæring, eller gjøre oppgaver i forbindelse med framstillinger for varetektsfengslinger.

Omorganiseringen har medvirket til at man nå har en ordenstjeneste av betjenter som ønsker å være det. Mange av disse arbeidet tidligere ved lensmannskontorene, og måtte da også arbeide med etterforskning som de ikke alltid hadde interesse for.

Den operative styringen av mannskapene beskrives å ha blitt bedre og enklere gjennom overgang til den nye organiseringen av distriktet. Man har ikke lenger 13 enheter å forholde seg til; enheter som i noen grad selv ønsket å bestemme over egne styrker. I den gamle modellen var operasjonslederne underlagt ulike lensmenn og politistasjonssjefer. Etter omorganiseringen er alle innsatslederne samlet på ett sted. Dette gir en langt bedre mulighet for samordning av ressursene. Man kan lett flytte ressursene dit det trengs. Er det eksempelvis meldt om mange innbrudd i et område flyttes ressursene dit. Men da blir det også viktig å fortelle publikum hvorfor man må foreta slike prioriteringer.

To viktige hendelser i løpet av det siste året har vist at politidistriktet kan ha mannskaper i operativ drift i løpet av kort tid. Den 22. juli var distriktet i stand til å mønstre operasjonsledere og mannskap raskt for å kunne bistå Oslo politidistrikt og Nordre Buskerud politidistrikt. På tilsvarende måte klarte politiet i Follo å komme raskt til og løse oppgavene da det oppstod brann i Oslofjordtunnelen sankthansaften i fjor.

Selv om man nå opplever at man har fått en bedre styring og utnyttelse av distriktets patruljetjeneste er det flere som gir uttrykk for at organiseringen av tjenesten ikke er hensiktsmessig. Det siktes da til ordningen med at patruljene administrativt er underlagt politistasjonene og operativt underlagt FOE. Synspunktet er at man ville fått en mer enhetlig drift dersom alle ansatte lå under samme leder. Driften ville også ha blitt mer effektiv gjennom noe reduksjon i lederressurser og gjennom bedre utnyttelse av biler og utstyr.

Etterforskning

Det var tidligere store variasjoner i etterforskningskvalitet mellom små og store enheter. De små lensmannskontorene med få ansatte hadde problemer med å håndtere større saker og var avhengig av bistand fra andre kontorer som også kunne være små. Ved lensmannskontorene arbeidet man dessuten ofte både med etterforskningsoppgaver og deltok i patrulje-/ordenstjeneste. Etter omorganiseringen har ansatte i stor grad kunnet påvirke om de skal arbeide med etterforskning eller med ordens-tjeneste. For etterforskningens del har dette ført til at den samlede etterforskningskompetansen er økt og samlokaliseringen til Follo politistasjon og Askim politistasjon har ført til en bedre utnyttelse av ressursene.

Det oppleves at det tidligere var svært vanskelig eller nesten umulig å frigjøre kapasitet og kompetanse til større etterforskningsoppgaver fordi de aktuelle betjentene også var opptatt med andre oppgaver. Gjennom omorganiseringen har det blitt mye enklere å bemanne opp store etterforskningsoppdrag.

Gjennom omorganiseringen har man nå fått langt færre ledere å forholde seg til når en sak skal løses. Tidligere var det dessuten svært tilfeldig hvem som fikk saken og hvordan den ble løst.

På minussiden finner vi at lokalkunnskapen er svekket slik man også antok da man utredet omorganiseringen. Lokalkunnskap vurderes å være særlig viktig i vinnings-saker og i saker som handler om interne oppgjør i kriminelle miljøer.

Evalueringen har avdekket at man fortsatt har en utfordring i bruk av ressurser på tvers av de lokale etterforskningsenhetene og FEE. Det er stasjonene som eier sakene og dette gjør det ofte vanskelig for FEE å trekke på ressurser fra stasjonene. Resultatet er at ansatte ved FEE må utføre oppgaver som de ikke er forutsatt å gjøre.

Omorganiseringen synes å ha medvirket til en mer lik prioritering av etterforskningsressursene på tvers av driftsenhetene. Oppfatningen er at lik prioritering også fører til økt rettssikkerhet.

Sivil rettspleie og forvaltning

Ny organisasjonsmodell har lagt grunnlaget for en bedre samordning av ressursene ved at de ansatte nå kan konsentrere seg om deler av oppgaveporteføljen innenfor sivil rettspleie og forvaltning. Overgang til større fagmiljøer har gjort tjenesten mindre sårbar, og gitt mulighet for heving av kompetansen gjennom spesialisering og ført til større likhet i tjenestene for brukere på tvers av geografisk tilhørighet. Det er særlig tjenestene innen sivil rettspleie og utlendingsforvaltning som har fått et løft. Det har vært noe vanskeligere å holde kompetansen oppe på en del små områder innenfor andre forvaltningssaker slik som våpenlov og førerkort.

Omorganiseringen har gjort det mulig å kunne ta ned bemanningen noe i forbindelse med naturlig avgang/pensjonering.

6.7 Operativ styring og samordning – oppsummering

Ett viktig mål for omorganiseringen var at politidistriktet skulle bli mer effektivt i operativ styring og samordning av ressurser innenfor alle tjenesteområdene. Situasjonen før 1.6.2010 var preget av at det var vanskelig å samordne ressurser på tvers av de daværende driftsenhetene, særlig når det gjaldt etterforskning. Innenfor ordenstjenesten var det etablert et vaksamarbeid utenom kontortid i Follo politidistrikt mellom politistasjonene og lensmannskontorene. Mannskapene som ble avgitt fra lensmannskontorene delte sin tid mellom ordenstjeneste og etterforsknings-tjeneste. Etter omorganiseringen arbeider alle ansatte innenfor ordenstjenesten i all hovedsak med ordenstjenesterelaterte oppgaver, samt noe straksetterforskning. Man har altså fått en bemanning som kan konsentrere seg om færre oppgaver. Mannskapene som benyttes til ordenstjeneste er administrativt underlagt politistasjons-sjefene, men den operative styringen av patruljene er lagt til felles operativ enhet (FOE). Dette åpner for en fleksibel bruk av patruljene der det er størst behov for dem på tvers av politistasjonsdistriktene og i situasjoner med behov for rask mønstring av mannskapene. Den valgte organisasjonsmodellen som innebærer at mannskapene sorterer både under en administrativ leder og en operativ leder byr imidlertid på noen utfordringer.

Situasjonen innenfor etterforskningsområdet var at det var vanskelig å hente ressurser til gjennomføring av store etterforskningsoppdrag og oppklaringsprosenten var lav. Overgang til ny organisasjonsmodell har gjort det enklere å bemanne opp store etterforskningsoppdrag.

Grensereguleringene synes å ha ført til bedre tjenester innenfor tjenesteområdet forvaltning og sivil rettspleie. Overgang til større og mer robuste fagmiljøer har vært viktig i denne sammenheng. Omorganiseringen har også gjort det mulig å gjennomføre oppgavene med mindre ressursinnsats enn tidligere.

Hovedkonklusjonen synes å være at omstillingen i Follo politidistrikt har bidratt til en mer effektiv styring og samordning av tjenestene. Dette gjelder både ordenstjenestene, etterforskningstjenestene og sivil rettspleie/forvaltningsoppgaver. For innbyggerne har dette bl.a. gitt seg utslag i at en større andel av befolkningen i 2012 har tillit til at politiet er tilgjengelig ved akutt behov for bistand enn det som var tilfelle i 2009. Tilsvarende utvikling har funnet sted når det gjelder tillit til at politiet er til stede der det skjer.

7 Har politiet fått økt kapasitet og fleksibilitet i utnyttelse av de totale ressursene i distriktet?

Spørsmålet som skal besvares er om politidistriktet gjennom omorganiseringen har fått bedre kapasitet til å utføre politiets oppgaver bl.a. gjennom en større fleksibilitet i utnyttelse av de totale ressursene i distriktet. På omorganiseringstidspunktet 1.6.2010 hadde politidistriktet en reell bemanning på 295,5 årsverk. Pr. 1.1.2011 var bemanningen tatt ned til 292,5 årsverk og pr. 1.1.2012 til 291,2 årsverk. Bemanningen har på de fleste tidspunktene ligget lavere enn det som har vært forutsatt i politidistriktets bemanningsplaner.

Vedtatt bemanningsplan for det nye politidistriktet var 302,9 årsverk pr 1.6.2010. Gjennom tilføring av sju nye stillinger i statsbudsjettet for 2011 ble politidistriktets bemanningsplan økt til 309,9 årsverk. For å kunne tilpasse bemanningen til de tildelte budsjетtrammene i budsjettet for 2012 ble bemanningsplanen nedjustert til 290,6 årsverk pr. 1.3.2012. Etter denne tid har imidlertid politidistriktet blitt tildelt ni nye stillinger slik at bemanningsplanen nå er justert til 300 årsverk. Distriktets mål er at ny bemanningsplan skal virke for fullt fra 2014, og at tilpasninger til denne planen fortsatt vil kreve stram bemanning og avvikling av overtallige stillinger.

Politidistriktet har derfor inntil nå ikke kunnet øke kapasiteten gjennom tilførsel av nye stillinger. I den grad politidistriktet har kunnet øke kapasiteten har dette vært et resultat av de organisatoriske grepene som følger av selve reformen; gjennom bedre utnyttelse av eksisterende ressurser og bedre prioritering av viktige saker på tvers av politidistriktet.

7.1 Kapasitet og fleksibilitet – kommunenes vurderinger

Overgang fra 13 til 2 driftsenheter gjør det enklere å bruke ressurser på tvers av enhetene og der det er behov for det. Dette oppleves som positivt, men det er samtidig en viss utrygghet for at alle patruljebilene kan bli samlet i motsatt del av distriktet når det skjer noe i den andre delen av distriktet.

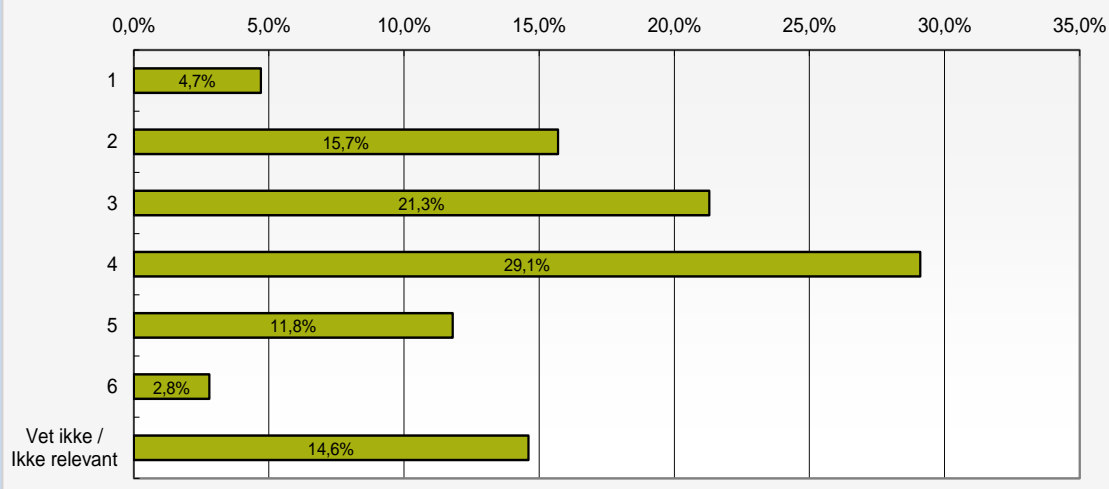
Kommunenes inntrykk er at Follo politidistrikt ikke foreløpig har kunnet ta ut gevinster i form av økt kapasitet til kjerneoppgavene i en periode med stadige nedbemanninger for tilpasning av aktivitetsnivået til budsjетtrammene.

Forventingene om økt kapasitet til forebyggende arbeid og mer patruljering oppleves i ettertid å ha vært "noe oversolgt" i planleggingsfasen.

7.2 Kapasitet og fleksibilitet – medarbeiderundersøkelsen

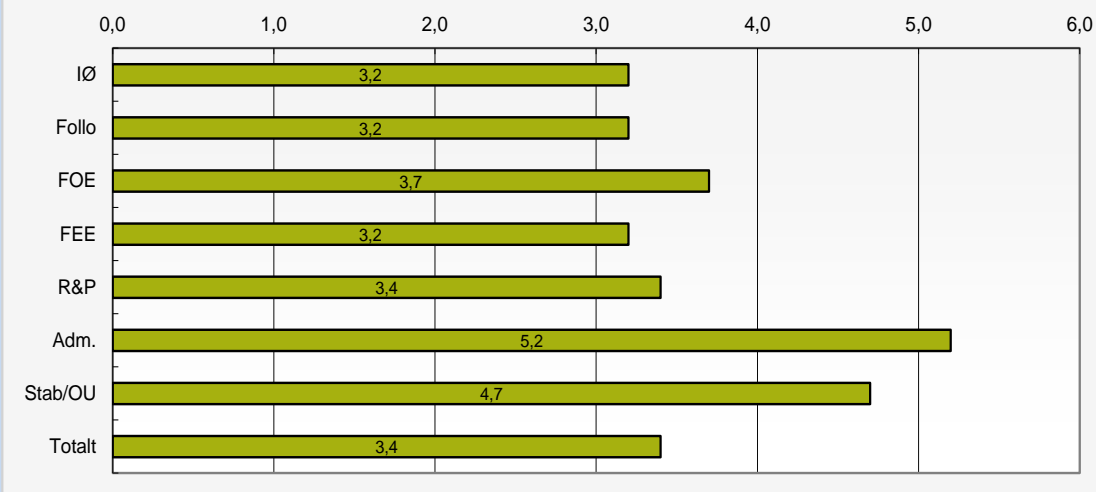
7.2.1 Økt kapasitet til å arbeide med de viktigste oppgavene

De ansatte er delt omtrent på midten i sin oppfatning av hvorvidt prøveordningen har bidratt til at distriktet har fått mer kapasitet til å arbeide med sine viktigste oppgaver. Ifølge medarbeiderundersøkelsen mener 43,7 % av de ansatte at prøveordningen har gitt mer kapasitet til de viktigste oppgavene, mens 41,7 % er mer eller mindre uenige i dette. 14,6 % vet ikke eller oppfatter spørsmålet ikke relevant. I snitt ligger vurderingen fra ansatte på 3,4 på skalaen 1 (helt uenig) til 6 (helt enig), ref. Figur 7-1.

18. Alt i alt opplever jeg at prøveordningen har bidratt til at distriktet har fått mer kapasitet til å arbeide med sine viktigste oppgaver.

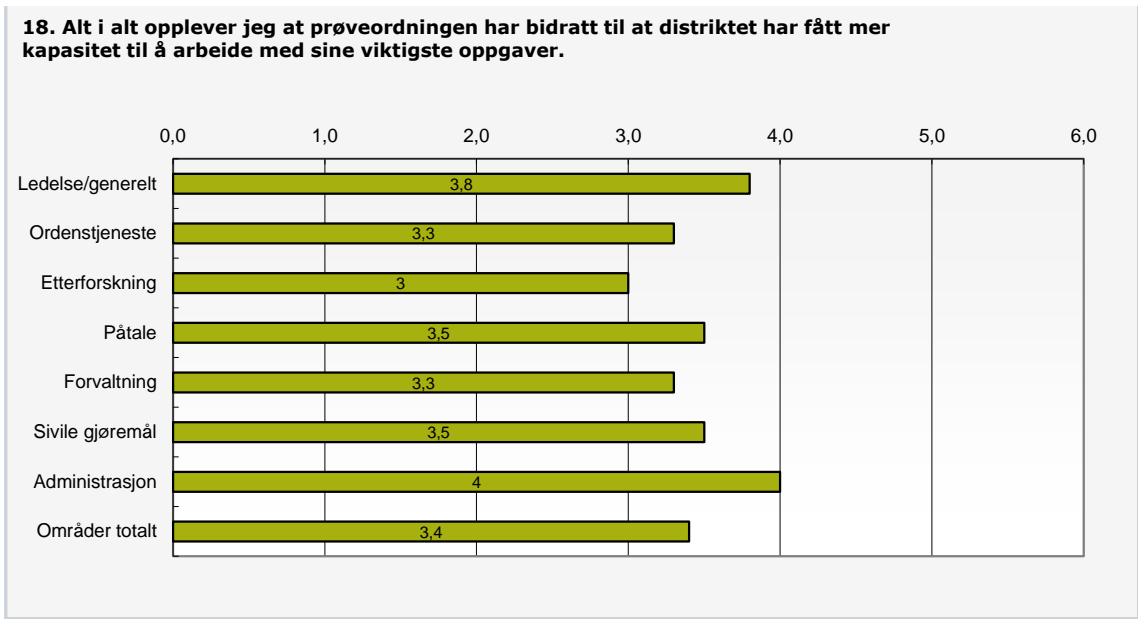
Figur 7-1 Medarbeideres vurdering av om kapasiteten til viktige oppgaver er styrket.

De fleste medarbeiderne i administrativ enhet og Stab/OU opplever at prøveordningen har styrket kapasiteten til å arbeide med viktige oppgaver, mens medarbeidere på stasjonene og i FEE er mer uenige, ref. Figur 7-2.

18. Alt i alt opplever jeg at prøveordningen har bidratt til at distriktet har fått mer kapasitet til å arbeide med sine viktigste oppgaver.

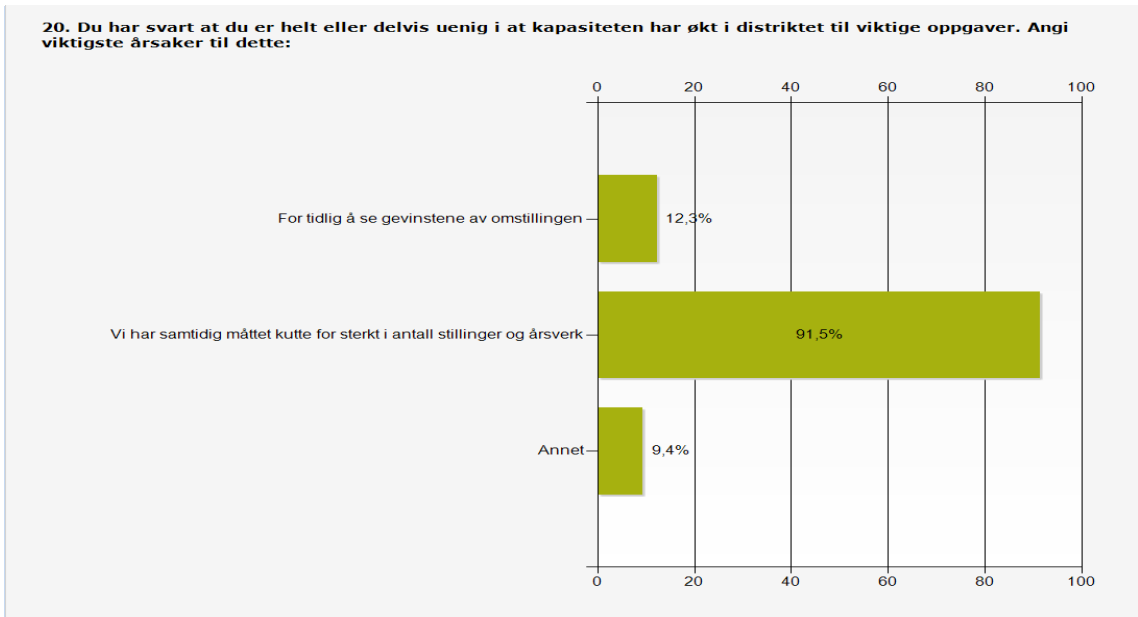
Figur 7-2 Medarbeideres vurdering av endringer i kapasiteten – pr. enhet.

Det synes særlig å være medarbeidere som arbeider med etterforskning, orden og sivile gjøremål som opplever kapasiteten redusert. Dette bekreftes også i Figur 7-3.

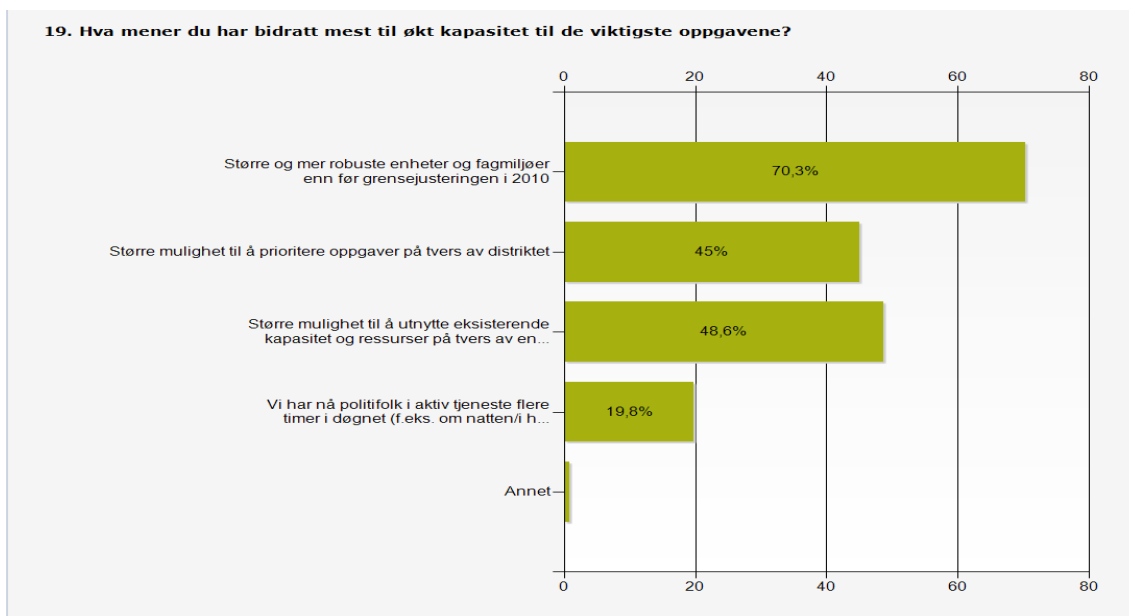
Figur 7-3 Medarbeideres vurdering av endringer i kapasiteten – pr. arbeidsområde.

Unenge medarbeidere begrunner sin oppfatning med at det samtidig med innføringen av prøveordningen har vært gjennomført for sterke kutt i årsverk:

Figur 7-4 Medarbeideres begrunnelse for hvorfor kapasiteten til viktige oppgaver er redusert.

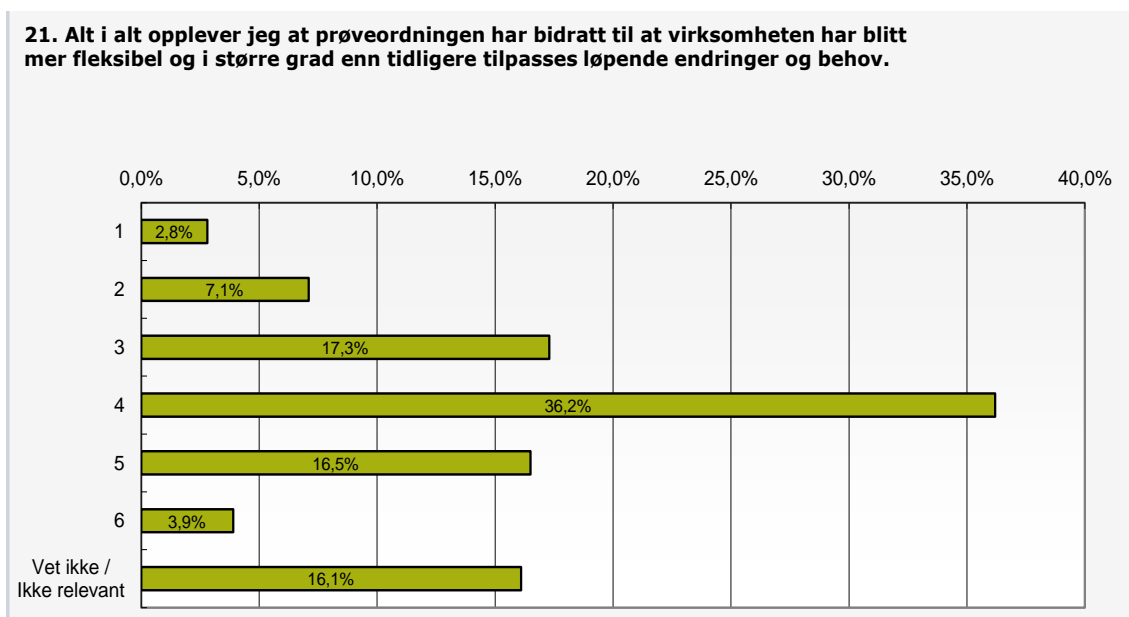
De omtrent like mange medarbeiderne som oppfatter at det har blitt mer kapasitet til de viktigste oppgavene, begrunner dette med at politidistriktet har fått større og mer robuste enheter og fagmiljøer og at distriktet nå har større mulighet til å utnytte eksisterende kapasitet og ressurser på tvers av enheter og til å prioritere oppgaver på tvers av distriktet, jf. Figur 7-5.

Figur 7-5 Medarbeideres begrunnelse for hvorfor kapasiteten til viktige oppgaver er styrket.

7.2.2 Vurdering av endringer i fleksibilitet og tilpasningsevne

56,6 % av medarbeiderne i Follo politidistrikt er helt eller delvis enige i at prøveordningen har bidratt til at virksomheten har blitt mer fleksibel og i større grad tilpasses løpende endringer og behov. 27,2 % er mer eller mindre uenige. De fleste er heller ikke her helt enige eller helt uenige, slik at gjennomsnittlig vurdering er 3,8 på skalaen 1 (helt uenig) til 6 (helt enige), jf. Figur 7-6.

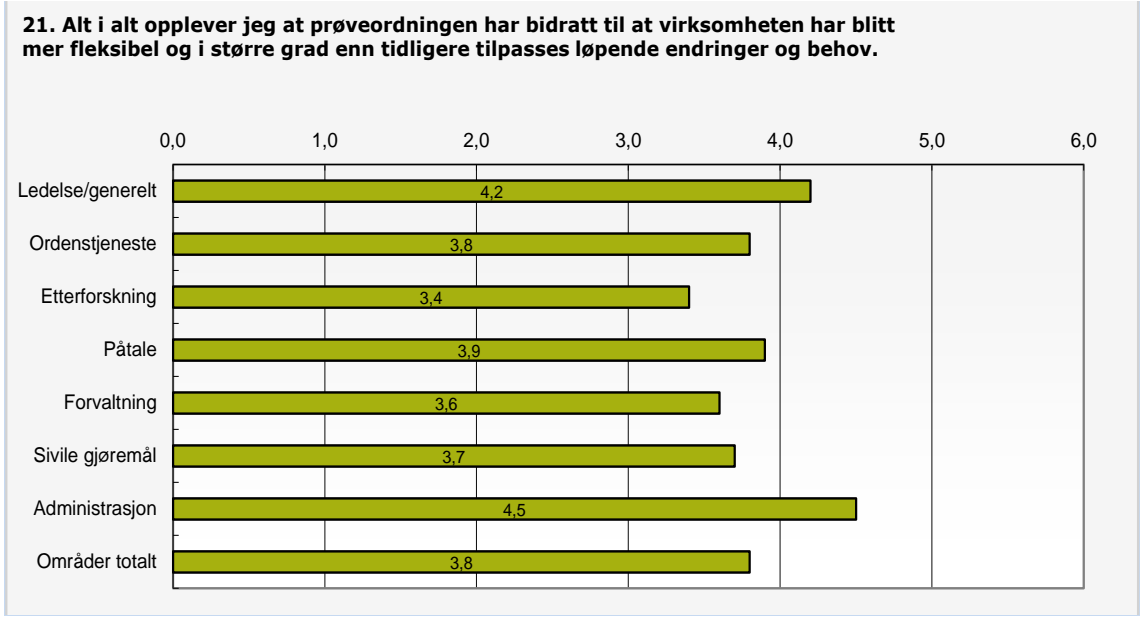
Figur 7-6 Medarbeideres vurdering av endringer i fleksibilitet.

Det er igjen administrasjonsenheten (snittvurdering 5,0) og Stab/OU (4,3) som er mest enige at prøveordningen har gitt forbedringer, ref. Figur 7-7.

Figur 7-7 Medarbeideres vurdering av virksomhetens fleksibilitet etter hvor de kommer fra

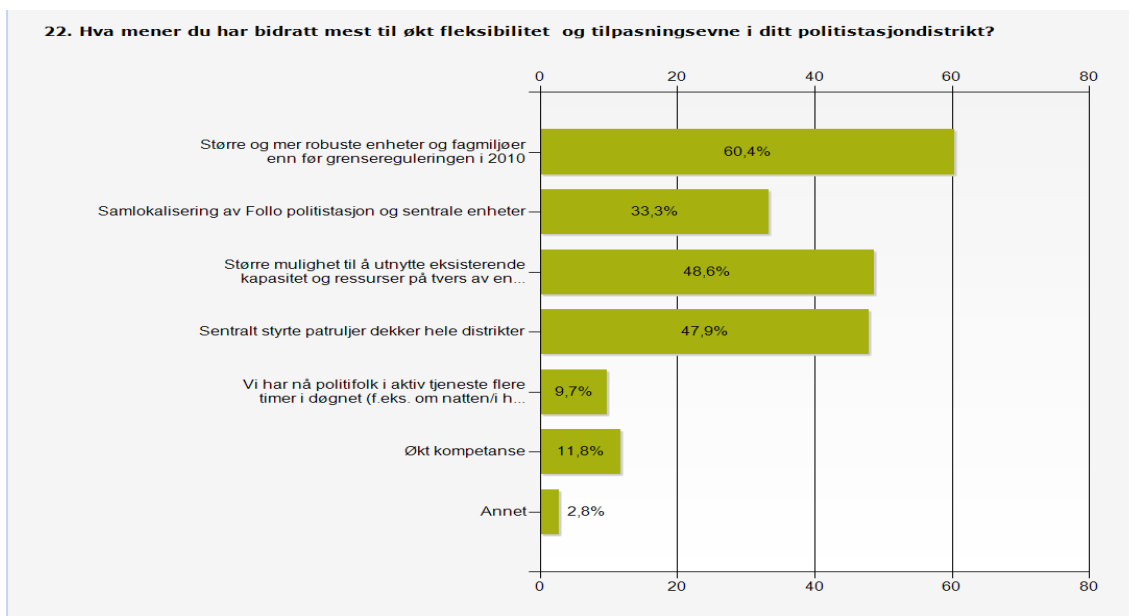
Medarbeidere som i dag arbeider med administrasjon og ledelse/generelt er gjennomgående mest positive til effektene av prøveordningen. Det gjelder også spørsmålet om fleksibilitet. Derimot synes det som de som jobber med etterforskning ser færre slike gevinster, ref. Figur 7-8.

Figur 7-8 Medarbeideres vurdering av virksomhetens fleksibilitet etter arbeidsområde

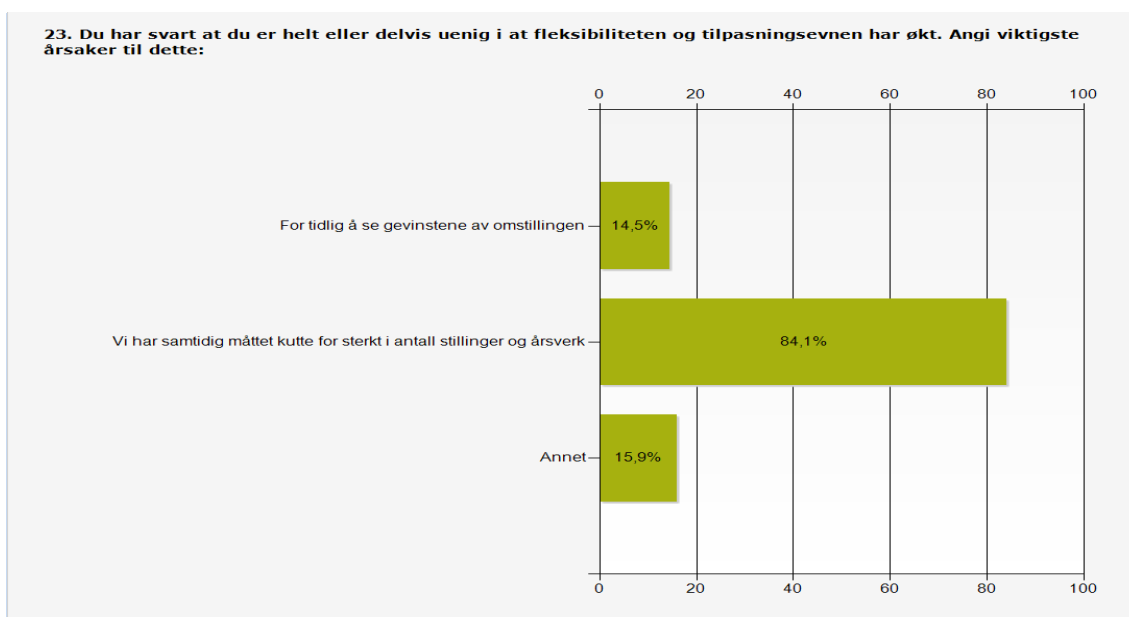
Tidligere lensmannskontoransatte ser verken klare forbedringer eller forverringer (snitt 3,5), mens mange av dem som før 01.06.10 var ansatte ved de sentrale avdelingene/ enhetene i politidistriktet ser klare forbedringer (snitt 4,4).

Medarbeidere som mener prøveordningen har gitt gevinster mht. fleksibiliteten, mener først og fremst dette skyldes større og mer robuste enheter og fagmiljøer, men også større mulighet til å kunne utnytte ressurser på tvers, ref. Figur 7-9. Sentralt styrt patruljer som dekker hele området er ifølge mange et godt eksempel på dette.

Figur 7-9 Medarbeideres begrunnelser for hvorfor fleksibiliteten har økt

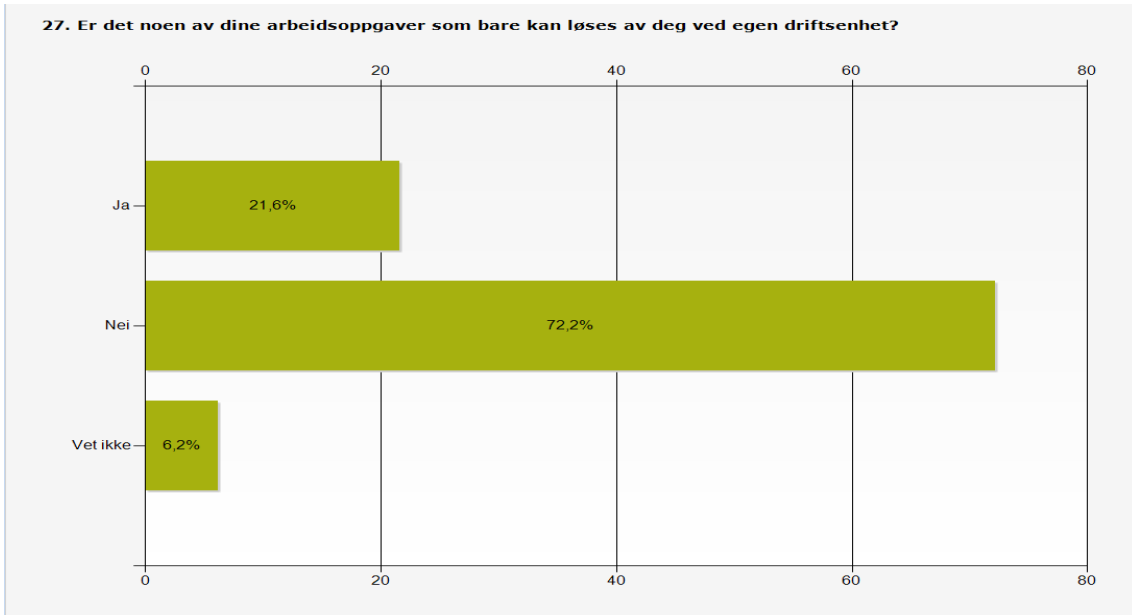
Bemanningsreduksjoner reduserer mulighetene for økt fleksibilitet og tilpasningsevne. 84,1 % av de spurte mener dette, ref. Figur 7-10.

Figur 7-10 Medarbeideres begrunnelser for hvorfor fleksibiliteten er redusert

7.2.3 Ansattes vurdering av sårbarhet og robusthet

Større enheter og fagmiljøer skal gjøre tjenesten mindre sårbar og avhengig av enkeltpersoner. Medarbeiderundersøkelsen bekrefter at dette langt på vei er oppnådd, ref. Figur 6-5, Figur 7-5 og Figur 7-9 over, og Figur 7-11 under:

Figur 7–11 Medarbeidernes vurdering av sårbarhet innen eget arbeidsfelt.

Flest "uunnværlige" personer er det rimeligvis innen lederfunksjonene og spesialiststillingene, ref. Figur 7–12.

Er det noen av dine oppgaver som kun kan løses av deg ved din driftsenhet?

	IØ	Follo	FOE	FEE	R&P	Adm.	Stab/OU	Totalt
Ja	14,6%	12,6%	28,9%	45%	16,7%	33,3%	100%	21,3%
Nei	75,6%	80%	68,4%	55%	75%	61,1%	0%	72,4%
Vet ikke	9,8%	7,4%	2,6%	0%	8,3%	5,6%	0%	6,3%
Gjennomsnitt	1,8	1,9	1,7	1,6	1,8	1,6	1	1,8
Svarende	41	95	38	20	24	18	3	239
Ikke svar	3	13	4	1	1	0	0	22

	Ledelse/generelt	Ordens-tjeneste	Etter-forskning	Påtale	Forvalt-ning	Sivile gjøremål	Administra-sjon	Områder totalt
Ja	39,7%	10,4%	24,6%	5%	14,3%	15,8%	44%	22,5%
Nei	58,6%	79,2%	70,2%	90%	85,7%	78,9%	48%	71,8%
Vet ikke	1,7%	10,4%	5,3%	5%	0%	5,3%	8%	5,7%
Gjennomsnitt	1,6	1,9	1,7	1,9	1,9	1,8	1,5	1,8
Svarende	58	77	57	20	21	38	25	227
Ikke svar	6	8	4	1	1	7	0	19

Figur 7–12 Medarbeidernes vurdering av sårbarhet innen eget arbeidsfelt.

I figuren har vi merket driftsenheter og arbeidsområder der relativt mange oppgir at de har oppgaver som ikke kan løses av andre i enheten. Dette gjelder først og fremst spesialist- og lederstillinger innen Felles Operativ Enhet (FOE) og Felles Etterretnings-enhet (FEE), samt i Administrasjon og Stab/OU.

Opgaver innen saksområdene påtale, forvaltning og sivile gjøremål synes i mindre grad personavhengige. De er dermed mindre sårbare mht. lengre sykdoms- og annet ikke-planlagt fravær. Dette kommer de to politistasjonene og Retts- og påtaleenheten (R&P) til gode.

7.3 Kapasitet og fleksibilitet – intervjuer med ledere og tillitsvalgte

Som nevnt tidligere finnes det ikke sikre tall for hvordan de tilgjengelige ressursene i den gamle modellen fordelte seg etter ordenstjeneste, etterforskning, retts- og påtale, sivile gjøremål og forvaltning og administrasjon særlig fordi ansatte ved lensmannskontorene som regel arbeidet med hele oppgaveporteføljen. Organiseringen la til rette for at politiutdannet personell kunne være relativt fleksible med hensyn til hva de brukte dagen til ved det enkelte lensmannskontor. Det var imidlertid liten fleksibilitet for utnyttelse av ressurser på tvers av de eksisterende driftsenhetene. Den nye organisasjonsstrukturen har sin styrke i at det er lettere å utnytte ressursene på tvers av de organisatoriske enhetene, både når det gjelder orden, etterforskning og sivile gjøremål/forvaltningsoppgaver.

Tidligere kunne det være store variasjoner i etterforskningen både med hensyn til prioriteringer og kvalitet. De små lensmannskontorene hadde problemer med å håndtere større saker. Etterforskningsenhetene ved de to politistasjonene er langt mer robuste enn i den gamle organisasjonen. Oppfatningen er at det nå etterforskes flere saker pr. årsverk enn tidligere.

De strukturelle tiltakene har ikke medvirket til at etterforskningskapasiteten oppleves som tilfredsstillende på alle områder. Det blir trukket fram at for tiden er etterforskningskapasiteten innen organisert kriminalitet er for lav.

Omorganiseringen vurderes å ha bidratt til et sterkere og mer samlet fagmiljø som har gjort det enklere for politidistriktet å prioritere de viktigste sakene og saker som faller inn under de overordnede målene for politiet. Politiet har gått fra å være spesialist på lokalsamfunn til å være spesialist på fag, både i ordenstjeneste og etterforskning. Oppfatningen er at man har skapt fagmiljøer med tilstrekkelig kompetanse for å takle dagens kriminalitetsbilde. Opplæringen av personell har blitt mer målrettet enn tidligere.

Omorganisering av forvaltningsoppgavene og de sivilrettslige oppgavene har lagt grunnlaget for en mer effektiv tjeneste. Oppgavene gjennomføres nå med lavere ressursinnsats. Resultatene så langt i 2012 tyder dessuten på at måltallene for saksbehandlingstid nå blir nådd. Det arbeides mer spesialisert og det har blitt mer likhet i tjenestene.

7.4 Kapasitet og fleksibilitet - oppsummering

Overgangen fra et politidistrikt med 11 lensmannskontorer og to politistasjoner til en ny organisering med to politistasjoner har ført til at politidistriktet har gått fra å være "spesialist på lokale forhold" til å være spesialist på fag med de fordelene det innebærer. Modellen synes å gi opplagte fordeler med hensyn til en mer fleksibel utnyttelse av ressursene på tvers av geografiske enheter. Distriktet synes derfor å være bedre rustet til å møte hendelser som krever samordning av ressurser. Medarbeiderne er selv delt i synet på om distriktet gjennom omorganiseringen har fått mer kapasitet til å arbeide med de viktigste oppgavene. Medarbeidere innenfor etterforskning, orden og sivile gjøremål/forvaltning opplever at kapasiteten er redusert. Dette begrunnes med at innføring av prøveordningen er innført samtidig med at det er gjennomført store kutt i bemanningen.

Kommunene opplever at overgang fra 13 til 2 driftsenheter har satt politidistriktet i stand til mer fleksibel utnyttelse av ressursene. Sett fra kommunenes side er dette særlig synlig når det gjelder disponering av patroljetjenesten. Ordførerne har foreløpig ikke kunnet registrere at omstillingen har ført til at distriktet har fått økt kapasitet til gjennomføring av kjerneoppgavene.

Medarbeiderne er delt i synet på om prøveordningen har bidratt til at distriktet har fått mer kapasitet til å arbeide med de viktigste oppgavene. En noe større andel av de ansatte (om lag 57 % av de spurte) er imidlertid helt eller delvis enige i at prøveordningen har bidratt til at virksomheten er mer fleksibel og i større grad kan tilpasses løpende endringer og behov. Bakgrunnen for dette er større og mer robuste fagmiljøer, større mulighet til å utnytte eksisterende kapasitet og ressurser og sentralt styrte patruljer. Medarbeiderundersøkelsen viser at sårbarheten i form av at det er få andre som kan overta oppgaver ved fravær er størst for ansatte i FOE, FEE og i administrativ enhet. Dette setter noen begrensninger for den fleksible bruken av ressurser på disse områdene.

Alt i alt er det vår oppfatning at omstillingen har medvirket til at politidistriktet har fått økt fleksibilitet i utnyttelse av de totale ressursene. Foreløpig synes omstillingen i mindre grad å ha medvirket til at man har kunnet ta ut gevinster i form av økt kapasitet til gjennomføring av kjerneoppgavene.

8 Drives politidistriktet mer kostnadseffektivt?

Med kostnadseffektivitet menes som regel forholdet mellom produksjon eller leveranser og ressursinnsats. Verken innbyggerundersøkelsen eller vurderinger fra kommunenes side, gir entydige opplysninger for å evaluere om politidistriktet drives mer kostnadseffektivt. Spørsmålet er belyst ved hjelp av medarbeiderundersøkelsen og en del nøkkeltall som hviler på informasjon hentet inn fra politidistriktet og fra andre kilder.

Målet i prosjektgruppens første rapport var at omorganiseringen etter en 6-årsperiode skulle gi grunnlag for overføring av ca. 16 årsverk fra bl.a. ledelse og administrasjon til operativt politiarbeid, og at det skulle kunne frigjøres ca. 9 mill. kroner pr. år til drift og investeringer. Denne evalueringen er gjennomført mindre enn to år etter omorganiseringen. Den endelige evalueringen av om disse målene er nådd, må derfor foretas på et senere tidspunkt.

8.1 Kostnadseffektivitet – medarbeiderundersøkelsen

De fleste av politidistriktets medarbeidere mener at sammenslåingen har gitt en bedre utnyttelse av ressursene distriktet disponerer.

	IØ	Follo PD	FOE	FEE	R&P	Adm.	Stab/OU	Totalt
Bruk av medarbeidere	4	3,8	4,3	4,1	3,7	4,7	4,3	4
Kompetanseutvikling (kurs, sertifisering, godkjenninger, etc.)	3,5	3,4	4,4	3,3	3	4,2	5	3,6
Lokaler	5	3,7	4,4	3,7	3,9	4,6	4,7	4,2
Kjøretøy	4,4	4	4,2	3,4	4,9	5,1	5	4,2
Annet utstyr	4,4	4,1	4,2	3,5	4,6	4,8	4,5	4,2
Totalt	4,3	3,8	4,3	3,6	4	4,7	4,7	4
Svarende	43	102	39	21	24	18	3	250
Ikke svar	1	6	3	0	1	0	0	11

Figur 8-1 Medarbeideres vurdering av ressursbruk i forhold til før prøveprosjektet

Figur 8-1 viser at medarbeidere i ulike enheter oppfatter situasjonen noe ulikt, men at det er stor enighet om at medarbeidere (4,0), lokaler (4,2), kjøretøy (4,2) og annet utstyr (4,2) nå utnyttes bedre enn før prøveordningen ble innført.

Administrasjonen og stab/OU ser best forbedring (4,7), mens FEE (3,6) og Follo politistasjon (3,8) ser kun i beskjeden grad bedre ressursutnyttelse.

Det kan synes som om prøveordningen så langt har gitt begrensede gevinster mht. mulighet til mer kompetanseutvikling, (se særlig R&P og FEE), noe som kan ha sammenheng med en knappere ressursituasjon så langt i prøveprosjektet. Mer om medarbeidernes syn på kompetanseutvikling i Figur 10-3.

8.2 Drives politidistriktet mer kostnadseffektivt? Noen nøkkeltall

Det er flere opplysninger og nøkkeltall som kan kaste lys over problemstillingen om Follo politidistrikt drives mer kostnadseffektivt etter omorganiseringen. Vi har sett nærmere på følgende tall:

- utviklingen politidistriktets økonomiske rammer
- utvikling i husleie og drift av lokaler
- endringer i antall administrative årsverk og lederårsverk

8.2.1 Utvikling i politidistriktets økonomiske rammer

I tabellen nedenfor har vi sett nærmere på hvordan utviklingen har vært i budsjettmidler stilt til disposisjon for politidistriktet fra 2009 til 2012. Med dette som utgangspunkt har vi regnet ut utviklingen i tildelte budsjettmidler pr. innbygger. Utgiftsveksten fra år til år er sammenliknet med den årlige lønnsveksten i staten.

Tabell 8-1 Utviklingen i politidistriktets økonomiske rammer.

	2009	2010	2011	2012
Budsjettmidler til disposisjon	199 289 238	211 431 440	218 166 386	226 596 998
Budsjettmidler pr. innbygger	1 185	1 241	1 263	1 285
Årlig vekst i budsjettmidler pr. innbygger – prosent		4,70	1,75	1,80
Årlig lønnsvekst i staten		6,0	3,6	Ca. 4,0
Befolkningsvekst, fra 1. kvartal forrige år		1,33	1,41	2,03

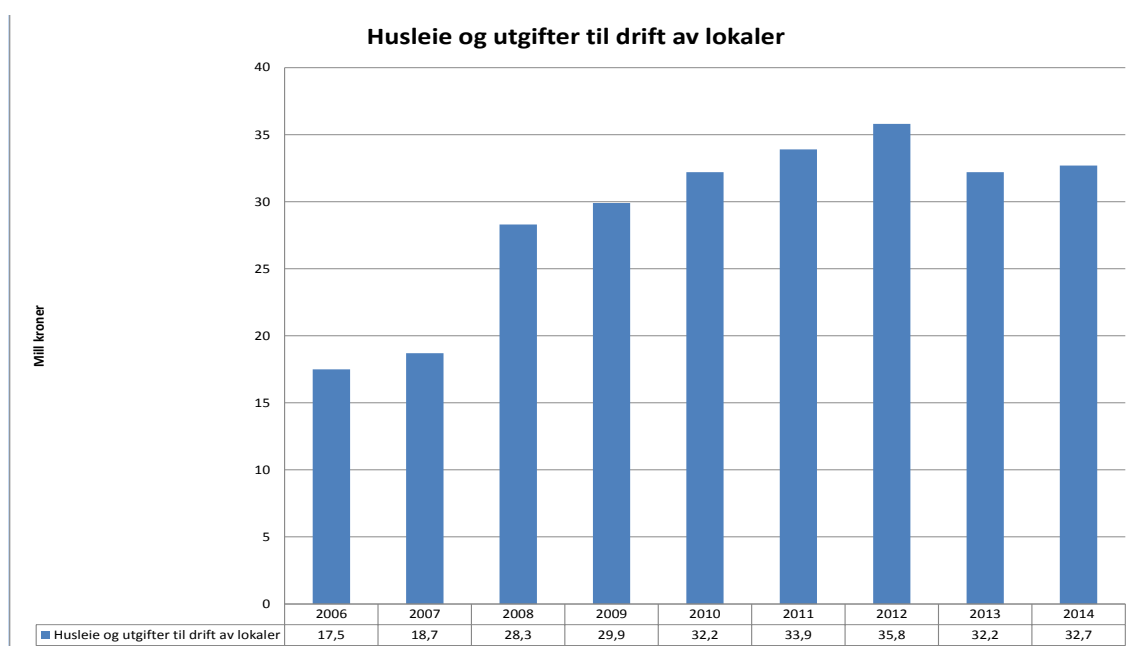
Økningen i budsjettmidler pr. innbygger har altså ligget under den gjennomsnittlige lønnsveksten for arbeidstakere med universitets- og høyskoleutdanning 1 – 4 år. Innenfor de tildelte budsjetttrammene har Follo politidistrikt måttet finne rom for omstillingskostnader, utgifter til nødnett, IKT-investeringer og økte utgifter til lokaler knyttet til doble utgifter til husleie mv. i en overgangsperiode. Resultatet er at tilpasning til de økonomiske rammene har vært utfordrende og ført til at distriktet har måttet foreta en streng prioritering av ressursene.

8.2.2 Utgifter til kontorlokaler

Før omorganiseringen hadde Follo politidistrikt 11 lensmannskontorer og en politistasjon, samt nytt politihus for Follo politidistrikt i Ski som også rommet Ski politistasjon. Etter omorganiseringen vil politidistriktet kun være lokalisert til Follo politistasjon på Ski og Indre Østfold politistasjon i Askim med tilhørende avdelingskontor på Mysen. Reformen legger til rette for at politidistriktet alt i alt vil kunne ta ut ta ut gevinster gjennom en bedre utnyttelse av kontorlokaler etter reformen.

En god del av kontorene som man hadde i politidistriktet før 1.6.2010 er nå frigitt, men det vil fortsatt ta noe tid før alle arealene er frigjort og husleieutgiftene for de tidligere lensmannskontorene er helt avsluttet. Som erstatning for de gamle lokalene ble nytt politihus for Indre Østfold politistasjonsdistrikt tatt i bruk ved årsskiftet 2011/2012. Bygging av ny politistasjon for Follo politistasjonsdistrikt i tilknytning til eksisterende kontorbygg for distriktet er under oppføring i 2012 og ventes klar for innflytting i februar/mars 2013.

Figuren nedenfor bygger på tall hentet inn fra Follo politidistrikt og viser kostnadsutviklingen for husleie og drift av lokaler fra 2006 og fram til 2014.

Figur 8–2 Utvikling i politidistriktets utgifter til husleie og drift av lokaler

Den sterke veksten i utgifter til lokaler fra 2007 til 2008 har sammenheng med at politidistriktet flyttet inn i nytt politihus på Ski. Figuren viser videre at utgiftene til lokaler vil være “på topp” i 2012 fordi man fortsatt vil ha utgifter til leie av lokaler i Oppegård, Vestby og Ås. Når disse leieavtalene utløper faller politidistriktets samlede utgifter til husleie og drift av lokaler.

Utgiftene til husleie og drift av lokalene som andel av politidistriktets tildelte budsjett for de ulike årene er slik som vist i tabellen under.

Tabell 8–2 EBA utgiftene som andel av tildelt budsjett

År	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
EBA utgifter som andel av tildelt budsjett		11	16	15	15	15	16	13	13

Tabellen viser altså at lokalutgiftenes andel av tildelt budsjett antas å falle tilbake til et lavere og normalt nivå f.o.m, 2013.

8.2.3 Administrative årsverk og lederårsverk

Antall administrative stillinger i Follo politidistrikt har hele tiden, både før og etter omorganiseringen, vært 17 årsverk.

Antall lederårsverk i Follo politidistrikt er etter omorganiseringen 25. I dette tallet inngår politimester, alle driftsenhetsledere og avdelingsledere/seksjonsleder (nivået under driftsenhetsleder). Det er ingen endring i antall lederårsverk sammenliknet med situasjonen før omorganiseringen, men det er gjort store endringer i sammensetningen av ledere på de ulike nivåene.

Selv om politidistriktet “på papiret” ikke har redusert antall administrative årsverk etter omstillingen, får vi opplyst at det er gjennomført en reell effektivisering i gjennomføringen av politidistriktets administrative oppgaver. I den gamle modellen ble en del administrative oppgaver utført av ledere på lensmannskontorene. Denne innsatsen ble ikke registrert som administrasjon. I den nye modellen blir disse oppgavene ivaretatt av administrativ stab uten at bemanningen er økt. Omstillingen har dermed også medvirket til at de nye lederne i politidistriktet i større grad kan ha rollen som faglige ledere enn det som var tilfelle i “den gamle organisasjonen”.

8.3 Kostnadseffektivitet – ledere og tillitsvalgtes vurderinger

Både i våre intervjuer med ledere og tillitsvalgte og i de åpne kommentarene fra den brede medarbeiderundersøkelsen kom det fram at effektivitetskravet har vært krevende under omstillingsperioden. Enkelte hevder at Follo politidistrikt i utgangspunktet var underbudsjettet i forhold til øvrige distrikter og de reelle behovene i Follo politidistrikt. Kravet om løpende egenfinansiering av omstillingskostnadene oppfatter mange derfor som dobbelt krevende og at gjennomføringen ikke kom uten andre kostnader i form av økt slitasje og fravær blant medarbeidere, økning i saksbehandlingstider, reduksjon i forebyggende arbeid og publikumsservice. Den øyeblikkelige effektivitetsgevinsten er dermed mange usikre på.

Ledere og medarbeidere peker på at mens lokal tilstedeværelse og lokalkunnskap kunne gi en uovertruffen effektivitet i oppklaringen av mindre, lokale lovbrudd, er større og mer profesjonaliserte enheter helt nødvendige for effektiv håndtering av større og til dels organiserte kriminalitetssaker og hendelser, saker som forventes å øke. De fleste synes derfor å mene at omorganiseringen er helt nødvendig for å kunne yte gode og effektive polititjenester også i framtiden. Det synes å være lagt til rette for en mer kostnadseffektiv drift.

8.4 Kostnadseffektivitet – oppsummering

De gjennomførte undersøkelsene gir oss grunn til å mene at omorganiseringen har ført til eller vil føre til en mer kostnadseffektiv drift av Follo politidistrikt. Oppfatningen blant de ansatte er at medarbeidere, lokaler, kjøretøy og annet utstyr utnyttes bedre enn før prøveordningen ble innført. Gjennomgang av budsjettmidler stilt til disposisjon for politidistriktet viser at de årlige budsjettene har steget mindre enn den årlige lønnsveksten for ansatte i staten med universitets- og høyskoleutdanning 1–4 år. Når vi samtidig vet at man innenfor budsjetttrammene også har måttet finne rom for omstillingskostnader, investeringer i nødnett og IKT, er det lett å forstå at politidistriktet har måttet foreta en streng prioritering av ressursene.

Det har vært en del oppmerksomhet om hvordan utgiftene til lokaler har utviklet seg i perioden. Prognosene viser utgiftene til husleie og drift av lokaler vil falle f.o.m. 2013 når de fleste kontraktene for leie av de tidligere lensmannskontorene er avsluttet. I 2013 og 2014 er det antatt at lokalutgiftene vil utgjøre en lavere andel av politidistriktets budsjettmidler enn det som var tilfelle i 2008 og 2009.

Antall lederårsverk ligger på samme nivå som før omstillingen, men det er mye som tyder på at lederne i dagens politidistrikt i større grad har tid til å være ledere, enn det som var tilfelle i "den gamle modellen". Politidistriktets administrative oppgaver synes å være effektivisert ved at administrativ enhet nå tar hånd om flere administrative oppgaver med samme ressursinnsats som tidligere.

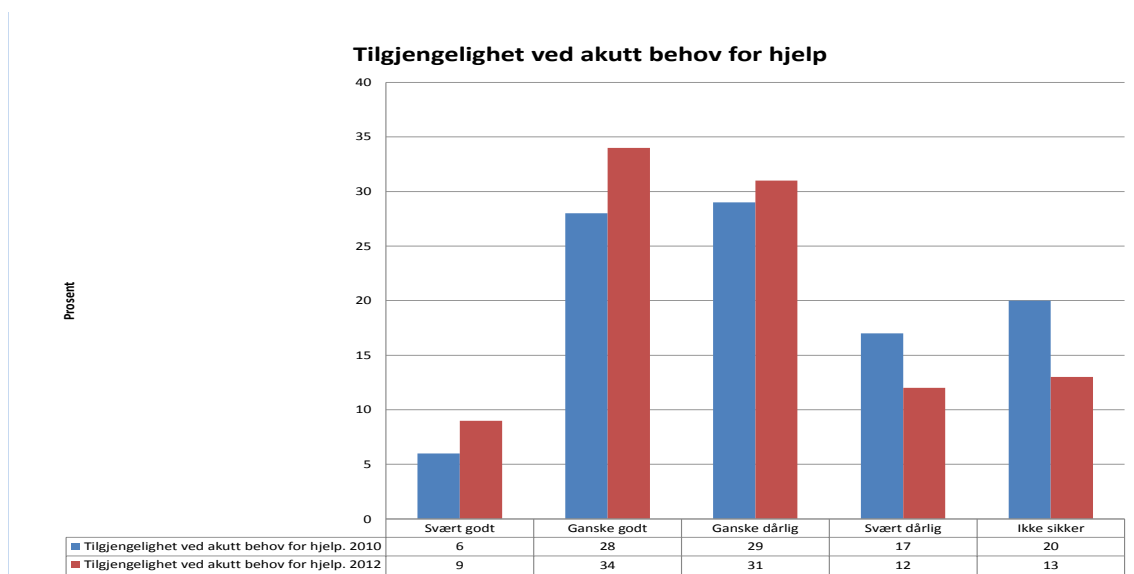
9 Servicenivå og tilgjengelighet

Vi har hatt tre holdepunkter for å kunne gi en vurdering av hvordan reformen har virket inn på servicenivå og tilgjengelighet:

- innbyggerundersøkelsen
- kommunenes vurderinger
- medarbeiderundersøkelsen

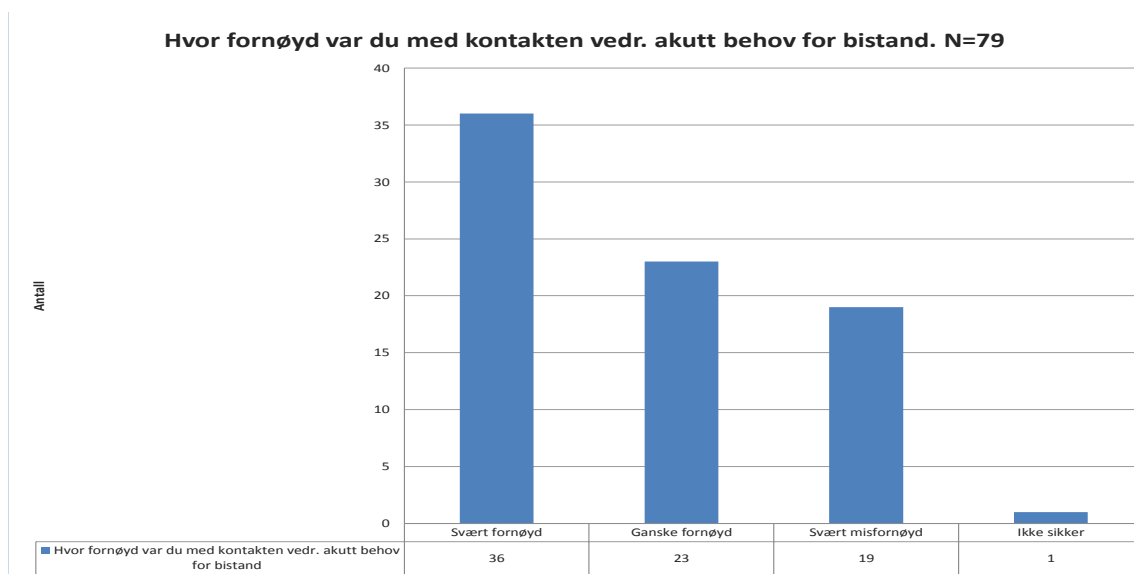
9.1 Servicenivå og tilgjengelighet – innbyggerundersøkelsen

43 % av innbyggerne i Follo politidistrikt er svært godt eller ganske godt fornøyd med politiets tilgjengelighet ved akutt behov for hjelp. Dette er en framgang på 9 prosentpoeng siden 2009. Det er imidlertid fortsatt 43 % av innbyggerne som har et inntrykk av at tilgjengeligheten ved akutt behov for hjelp er ganske dårlig eller svært dårlig.

Figur 9–1 Innbyggernes inntrykk av politiets tilgjengelighet ved akutt behov for hjelp.

Innenfor gruppen av dem som faktisk har hatt akutt behov for hjelp fra politiet, svarer 59 av 79 at de var svært godt eller ganske godt fornøyd med kontakten med politiet.

Figur 9–2 Hvor fornøyd var innbyggerne med kontakten vedrørende akutt behov for bistand.

9.2 Servicenivå og tilgjengelighet – kommunenes vurderinger

Kommunene syntes generelt å ha en positiv oppfatning av den løpende kontakt og dialog med Follo politidistrikt og kontakten med politistasjonene. Gjennom kontakten med politiet i planleggingsfase og i gjennomføringen av prøveordningen er de godt kjent med så vel formål, faktiske endringer og ikke minst de ressursmessige begrensninger politidistriktet har måttet tilpasse seg. Politiet gjør så godt de kan i situasjonen de er i, er et vanlig utsagn. Vi registrerer en større irritasjon og utålmodighet om sentrale budsjettgivere.

Inntrykket er at politistasjonssjefer og politimesteren oppfattes å være tilgjengelig når kommunen har behov for det – og at politiet generelt evner å være til stede når det virkelig gjelder. Likevel er det ingen tvil om at enkelte fremdeles savner en lokal lensmann og daglig, synlig tilstedeværelse i kommunen. De ønsker seg gjerne politimesteren eller en av hans nærmeste foran i 17. mai-toget, som symbol på politiets tilknytning til og ansvar for bygda. Distriktet forsøker fremdeles å rekke over mange tog, men klarte ikke å dekke alle siste år.

Politirådet verdsettes som et meget godt forum for informasjonsutveksling og dialog, særlig av ordførerne i Indre Østfold. I Follokommunene har holdningen til politirådet vært mer avventende – og noen av ordførere gir uttrykk for at de ikke forstår hvorfor det skulle være nødvendig for ordføreren å bruke tid på dette.

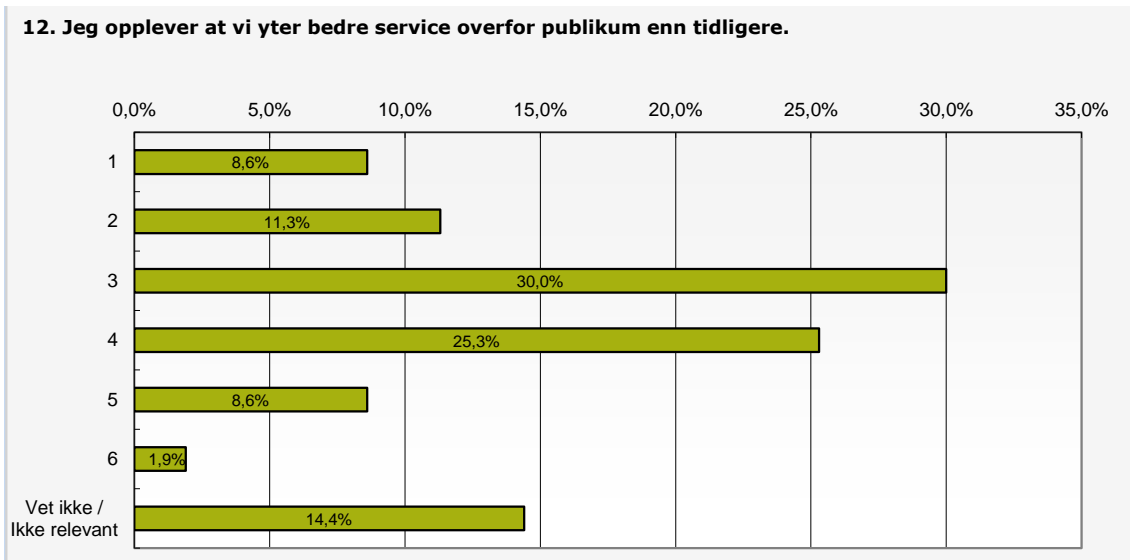
Savnet av forebyggende politiressurser til bruk i skolene og i lokale lag og på lokalet er som nevnt stort – og oppfattes som en betydelig reduksjon av servicenivået.

For de fleste kommunene er avstanden til nærmeste politistasjon overkommelig, med unntak av Nesodden og Enebakk. Avstanden oppleves som problematisk for dem som er avhengig av offentlig kommunikasjoner. Dette var bakgrunnen for at det i kgl.res av 18. desember 2009 ble sagt at "det kan være grunnlag for å vurdere en politipost eller deltakelse i offentlig servicekontor i Nesodden og Enebakk kommuner". Det ble startet opp et forsøk på Nesodden, Enebakk og Frogn med forutsigbar fast tilstedeværelse med uniformert politi høsten 2010, ca. tre timer på tirsdager og onsdager. Det viste seg å være lite effektivt og politistasjonen i Follo justerte dette ned til bare en gang i uken fra årsskiftet 2010/2011. Pga. bemanningsreduksjonen fra mars 2011 ble den faste tilstedeværelsen erstattet med tilstedeværelse ved behov og ved konkrete oppdrag eller møter i kommunen. Kommunene i Follo ble informert om denne omleggingen i brev av 24.3.2011.

Kommunene stiller spørsmål ved om politiet nå går glipp av en del registreringer av kriminalitet, fordi politiet nå oppfattes å ha blitt fjernere enn tidligere. Publikumsundersøkelsen viser at hovedtyngden av kriminaliteten anmeldes.

9.3 Servicenivå og tilgjengelighet – medarbeiderundersøkelsen

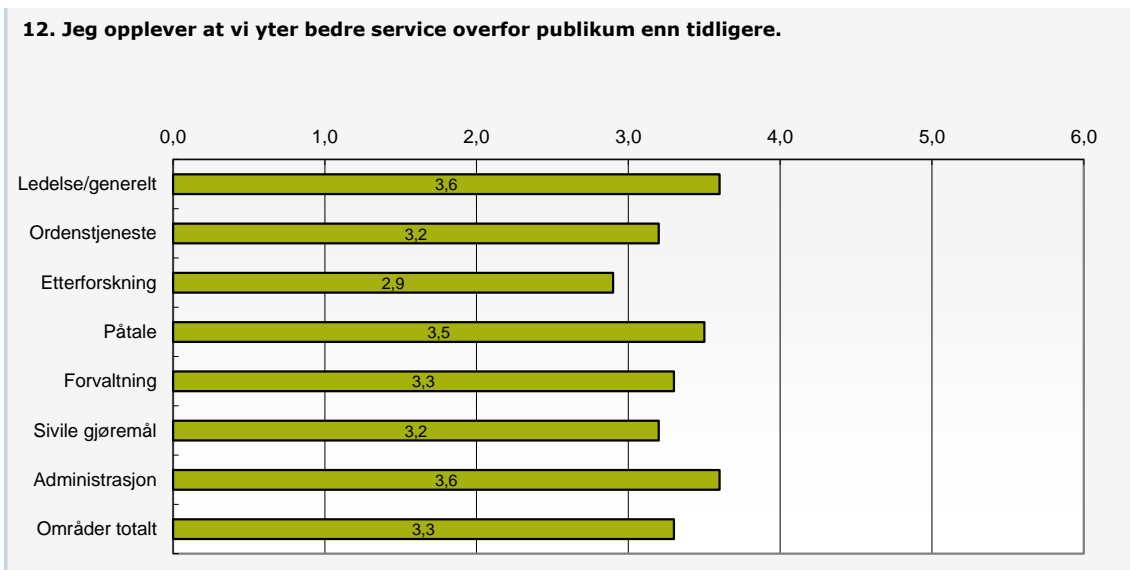
49,9 % av medarbeiderne er mer eller mindre uenige i at politidistriktet nå yter bedre service overfor publikum enn før prøveordningen. Bare 25,3 % mener publikumsservice (i noen grad) har økt og 14,4 % svarer vet ikke. Igjen er de fleste verken helt enige eller helt uenige i utsagnet, ref. Figur 9-3. Dette gir et samlet snitt på 3,2 på skalaen 1 (helt uenige) til 6 (helt enige).

Figur 9-3 Medarbeideres vurdering av endringer i publikumsservice.

Mest uenige er medarbeidere på Follo politistasjon (snitt 3,1) og i FOE (3,1). Medarbeidere i administrativ enhet er i snitt forsiktige optimister mht. utviklingen i publikumsservice (3,8).

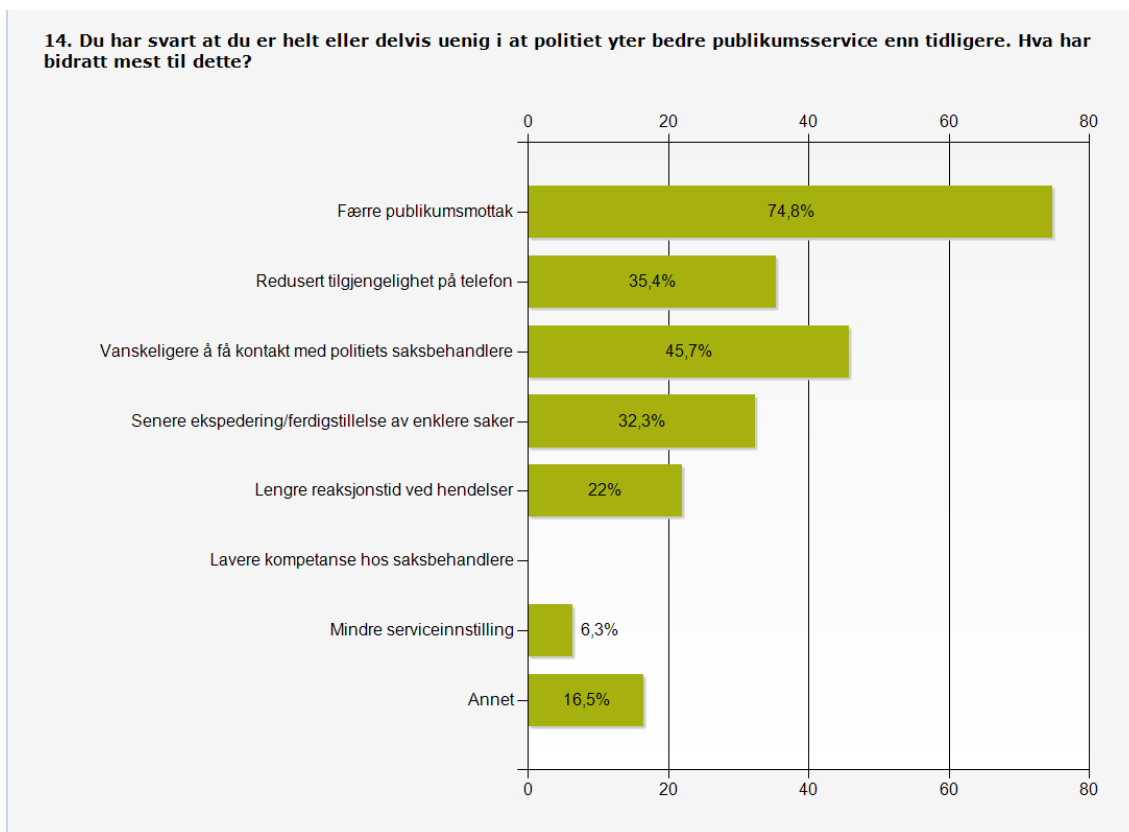
Det er særlig medarbeidere som arbeider med etterforskning (2,9), orden (3,2) og sivile gjøremål (3,2) som mener at publikumsservice har blitt dårligere, jf. Figur 9-4.

Figur 9-4 Medarbeideres vurdering av endringer i publikumsservice pr. arbeidsområde.

Medarbeidere som var ansatt ved de tidligere lensmannskontorene er samlet mest uenige (2,8) i at publikumsservicen har blitt bedre.

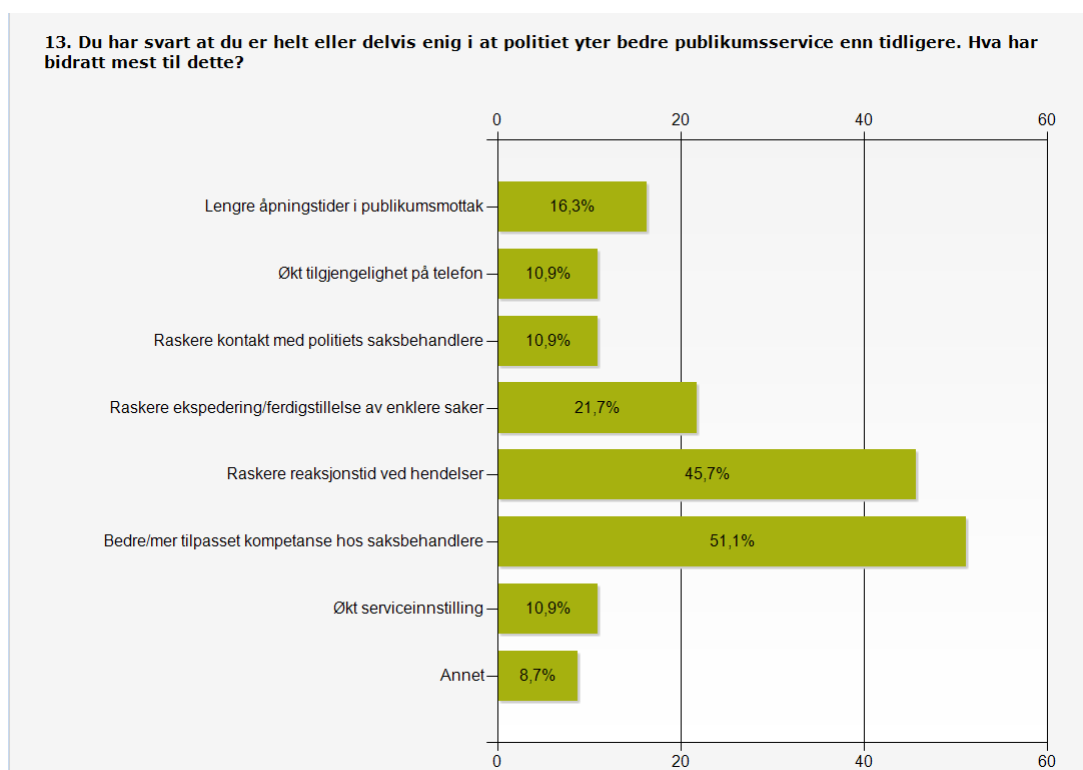
Den viktigste årsaken til at medarbeidere oppfatter at publikumsservice er svekket, er reduksjonen i antall publikumsmottak, ref. Figur 9-5.

Figur 9-5 Medarbeideres begrunnelse for svekket publikumsservice.

Mange medarbeidere mener at det også har blitt vanskeligere å få kontakt med politiets saksbehandlere, og at politiets tilgjengelighet på telefon er redusert. Senere ekspedering og ferdigstillelse av enklere saker skjer også, ifølge en del medarbeidere.

De medarbeiderne som mener at publikumsservice alt i alt er styrket, begrunner dette bl.a. med at omorganiseringen har gitt bedre og mer tilpasset kompetanse hos saksbehandlerne og raskere reaksjonstid ved hendelser, jf. Figur 9-6.

Figur 9-6 Medarbeideres begrunnelse for styrket publikumsservice.

9.4 Servicenivå og tilgjengelighet – ledere og tillitsvalgtes kvalitative vurderinger

Samtaler med ledere og tillitsvalgte bekrefter inntrykket fra medarbeiderundersøkelsen; det er områder av publikumsbehandlingen som kan forbedres. Dels skyldes dette et lite og uhensiktsmessige publikumsmottak i Ski, inntil nybygget er ferdig, med stort press på medarbeiderne. Dels skyldes det underbemanning av sivile tjenester i Indre Østfold, og behov for å styrke etterforskningsenheten i Ski. Og dels skyldes det problemer på telefonsiden. De fleste er forhold som kan tilskrives omstillingsperioden, men som vil kunne løses med noe omdisponering og styrking av personalet.

Når det gjelder det forebyggende arbeidet, registrerer vi ulike oppfatninger internt knyttet til det reelle behovet for lokale forebyggende ressurser – i alle fall i den form kommunene ønsker å ha. Mange mener likevel at distriktet i en periode har vært underbemannet, og at det er bra at man nå bemanner opp disse tjenestene igjen.

9.5 Servicenivå og tilgjengelighet – oppsummering

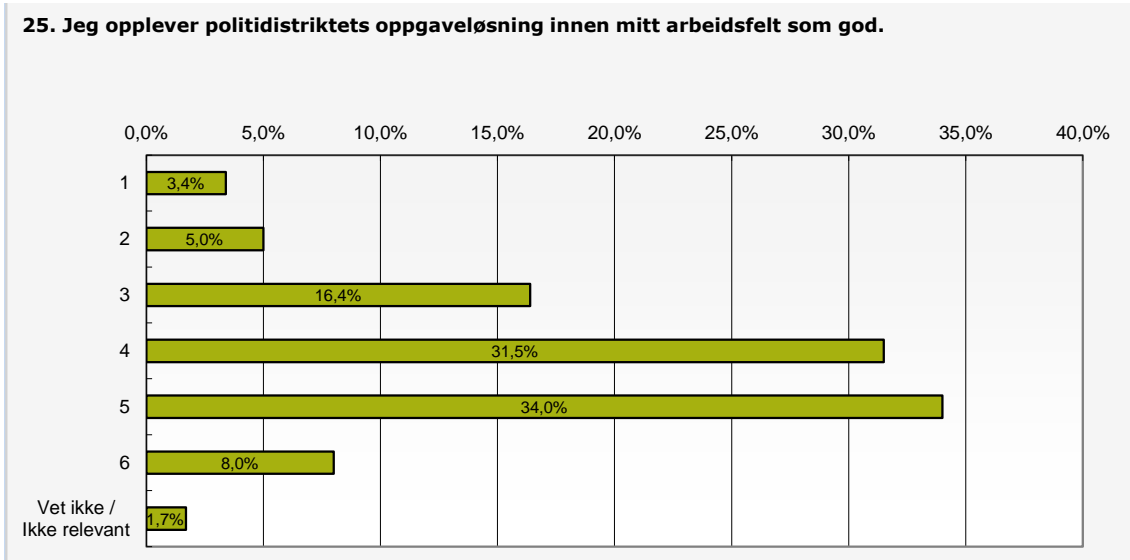
Politiet synes å være tilgjengelig for innbyggerne når de har behov for det. Dette går fram av innbyggerundersøkelsen. Kommunene ved ordførere og rådmenn ønsker fortsatt mer lokal tilstedeværelse og synlighet i kommunen. Reiseavstandene i Follo politidistrikt er overkommelig for innbyggerne i de fleste kommunene. Den første perioden har publikumsmottaket ved Follo politistasjon vært lite og uhensiktsmessig. Dette har vært utilfredsstillende for både ansatte og publikum, men med nytt bygg skal situasjonen bli bedre.

Det har i henhold til omforente planer for omstillingen vært bemannede politiposter enkelte dager i uken i kommunene Nesodden, Enebakk og Frogn den første tiden etter omstillingen. Postene er avvirket grunnet relativ liten etterspørsel etter deres tjenester, jf. brev til berørte kommuner i mars 2011.

10 De ansattes arbeidsforhold

10.1 Vurdering av oppgaveløsningen innen eget arbeidsfelt

Hele 73,5 % av medarbeiderne opplever oppgaveløsningen innen eget arbeidsfelt overveiende som god.

Figur 10-1 Medarbeidernes vurdering av oppgaveløsningen innen eget arbeidsfelt.

Omlag en fjerdedel, 24,8 %, er mer eller mindre uenige, jf. Figur 10-1. Dette gir et gjennomsnittlig skåre på utsagnet på 3,8.

Mest fornøyd med oppgaveløsningen innen eget felt er medarbeidere i administrativ enhet (5,0) og FOE (4,6). Også i Indre Østfold er det overveiende positive vurderinger, om enn noe mer avmålte (3,7). Medarbeidere som arbeider med etterforskning er samlet en tanke mer uenige enn enige (3,4) i at oppgaveløsningen innen eget felt er god.

Når det kommer til spørsmålet om den enkelte medarbeiders egen arbeidssituasjon i forhold til før prøveordningen ble innført, er svarene noe mer differensierte, ref. Figur 10-2.

	IØ	Follo	FOE	FEE	R&P	Adm.	Stab/OU	Totalt
Jeg mener at jeg nå kan gjøre en bedre jobb enn tidligere	3,3	3,7	4,6	4,2	3,4	4,9	5	3,9
Jeg kan løse mine oppgaver innenfor gitte tidsfrister	3,3	3,9	4,5	3,8	4	4,8	5	4
Jeg har variasjon i arbeidsoppgavene	4,3	4,5	5	5	4,8	4,8	5	4,7
Publikumskontakten innen alle områder blir ivaretatt ved mitt arbeidssted	3,7	3,6	4,1	3,8	4,2	4,6	4	3,8
Jeg har tilgang til faglig støtte	4,1	4,4	4,7	4,3	4,6	4,9	3,7	4,4
God lokalkunnskap har betydning for mine oppgaveløsninger	4,5	4,3	4,4	3,1	3,2	4,2	4	4,1
Jeg benyttes i større grad enn tidligere til oppdrag på tvers av kommunene	4,4	4,6	4,5	3,6	2,9	3,7	5	4,3
Jeg arbeider nå mer kunnskapsstyrt enn tidligere	3,6	3,6	4,6	3,3	3,2	4	5	3,7
Totalt	3,9	4,1	4,5	3,9	3,8	4,5	4,6	4,1
Svarende	43	100	39	21	24	18	3	248
Ikke svar	1	8	3	0	1	0	0	13

Figur 10-2 Medarbeidernes vurdering av oppgaveløsningen innen eget arbeidsfelt.

I figuren har vi merket noen enheter og områder som skiller seg ut. Medarbeidere i FOE, Adm og Stab/OU opplever arbeidssituasjonen i dag stort sett bedre enn øvrige enheter. De fleste er også enige i at de i dag har god variasjon i oppgavene, tilgang til faglig støtte og i større grad benyttes på tvers av kommunene.

Tvilen er størst i Indre Østfold mht. om de kan gjøre en bedre jobb og løse sine oppgaver innen gitte tidsfrister, i forhold til tidligere. R&P er noe i tvil om de kan gjøre en bedre jobb enn tidligere og er sammen med FEE også i tvil om egen tjeneste har blitt mer kunnskapsstyrt.

10.2 Kompetanse og utvikling

Vi har i avsnitt 0 sett at medarbeiderne mener at det kan ha begrenset anledning og ressurser til kompetansehevende tiltak så langt i prøveprosjektet, jf. Figur 8-1. Større enheter og fagmiljøer skal dog styrke mulighetene for kompetanseoverføring og -utvikling gjennom den løpende tjenesten. I Medarbeiderundersøkelsen spurte vi nærmere også om dette:

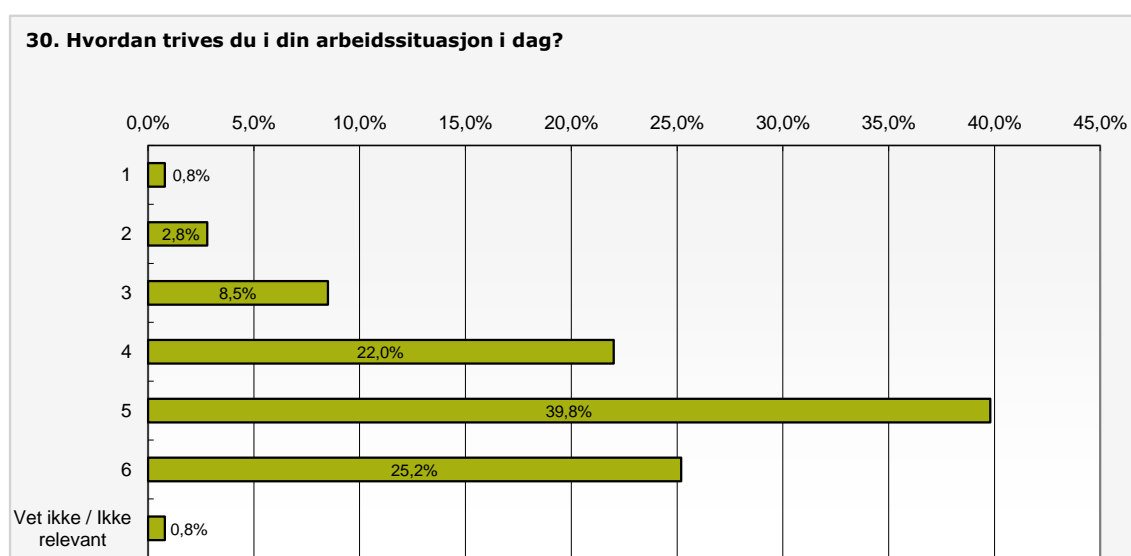
	IØ	Follo	FOE	FEE	R&P	Adm.	Stab/OU	Totalt
Jeg har fått relevant opplæring i mine gjøremål	4	4,1	4,7	4,7	3,8	4,4	3	4,2
Jeg har fått mulighet til nødvendig kompetanseutvikling	3,9	3,8	4,6	4,3	3,6	4,3	3,7	4
Jeg har tilfredsstillende kompetanse innen mine fagfelt	4	4,2	4,5	4,4	4	4,6	4,7	4,3
Mine arbeidsforhold er lagt til rette slik at jeg har muligheten for faglig utvikling	3,6	3,8	4,5	4,2	3,7	4,4	5	3,9
Totalt	3,9	4	4,6	4,4	3,8	4,4	4,1	4,1
Svarende	43	100	38	21	24	18	3	247
Ikke svar	1	8	4	0	1	0	0	14

Figur 10-3 Medarbeideres vurdering av opplæring og kompetanseutvikling.

Vi ser at medarbeidere spesielt i FOE, FEE og Adm synes tilfreds med sine muligheter til kompetanseheving og faglig utvikling. I Indre Østfold ser det ut til at mulighetene har ligget noe mindre til rette for faglig utvikling. I snitt er vurderingen likevel heller ikke her negativ. Også i R&P og i Stab/OU ser det ut til å være rom for noe forbedring.

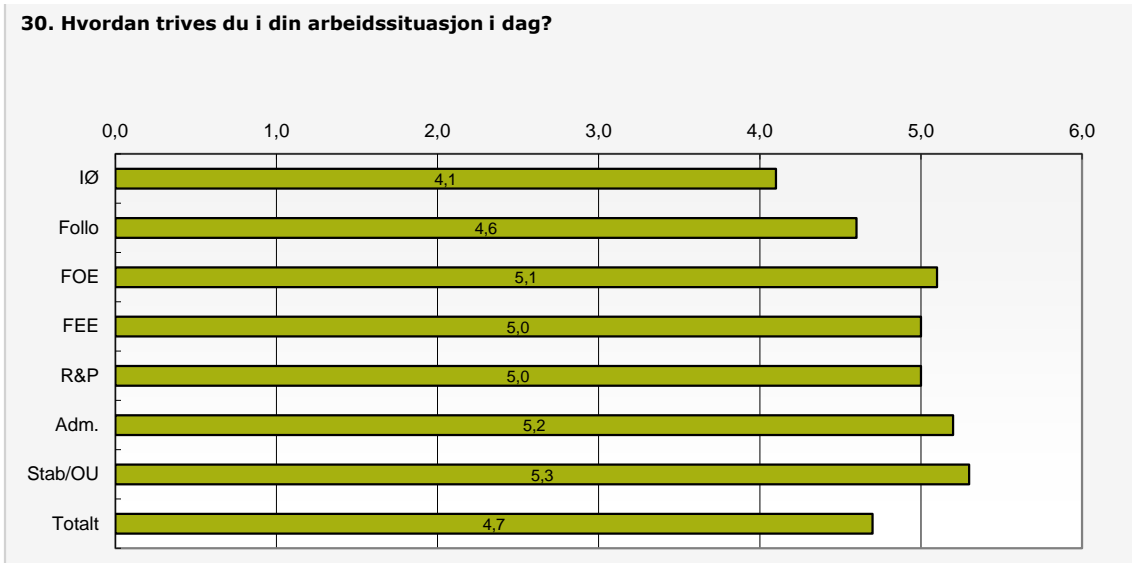
10.3 Trivsel i arbeidssituasjonen

De fleste trives godt i sin arbeidssituasjon, hele 87 % angir tilfredshet på den positive siden av skalaen (4, 5 eller 6), jf. Figur 10-4. I snitt ligger trivselen på gode 4,7 poeng.

Figur 10-4 Medarbeidernes trivsel i arbeidssituasjonen.

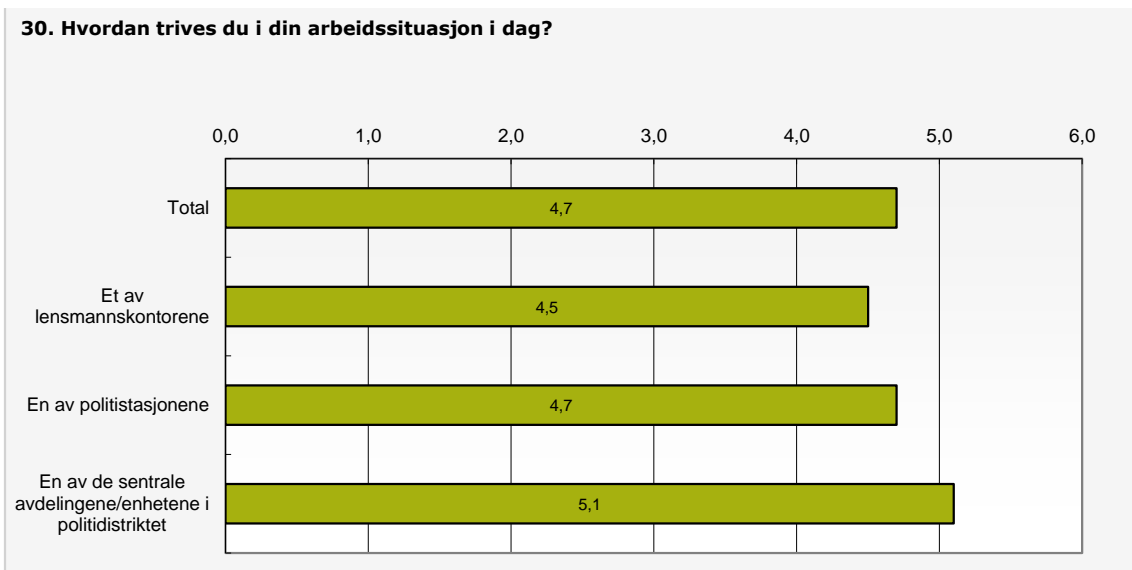
Trivselen er høy i de fleste enheter, med administrativ enhet og stab/OU på topp.

Figur 10-5 Medarbeidernes trivsel i arbeidssituasjonen – pr. enhet.

De fleste medarbeiderne på de to politistasjonene trives også i sin arbeidssituasjon. Dog gjenstår noe før ansatte i Indre Østfold er på nivå med sine kolleger i resten av distriktet, ref. Figur 10-5.

De som var ansatt ved lensmannskontorene før 1.06.10 trives i dag nesten like godt som sine øvrige kolleger ved politistasjonene, ref. Figur 10-6.

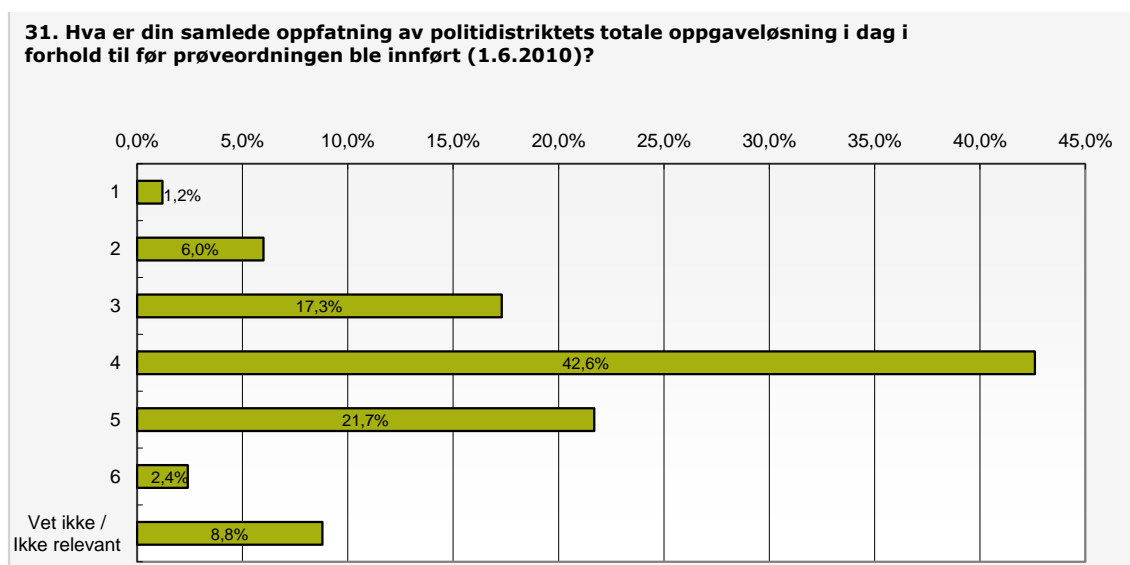
Figur 10-6 Medarbeidernes trivsel – i forhold til sitt arbeidssted før 1.06.10

Endringene oppleves nok mindre store for de som før omstillingen var ansatt ved de sentrale enhetene i politidistriktet og på de to politistasjonene. Disse skårer også høyest mht. trivsel i arbeidssituasjonen i dag, som figuren viser.

11 Ansattes samlede vurdering er positiv

Som siste spørsmål i medarbeiderundersøkelsen ber vi ansatte gi en samlet vurdering av om den totale oppgaveløsningen i politidistriktet har blitt bedre i forhold til før prøveordningen ble innført. Resultatet er gjengitt i Figur 11-1. Hele 66,7 % av medarbeiderne mener at politidistriktets totale oppgaveløsning har blitt (noe) bedre enn før prøveordningen ble innført. De fleste legger seg litt på den positive siden av skalaen, slik at "gjennomsnittlig tilslutning" til utsagnet (se figuren) er 3,9.

Resultatet er bedre enn man kanskje skulle tro av svarene på mange av de mer konkrete spørsmålene tidligere i medarbeiderundersøkelsen, der svarene åpenbart er mer preget av den generelle følelsen av at man bemanningsmessig har vært i en unntakssituasjon i deler av implementeringsperioden.

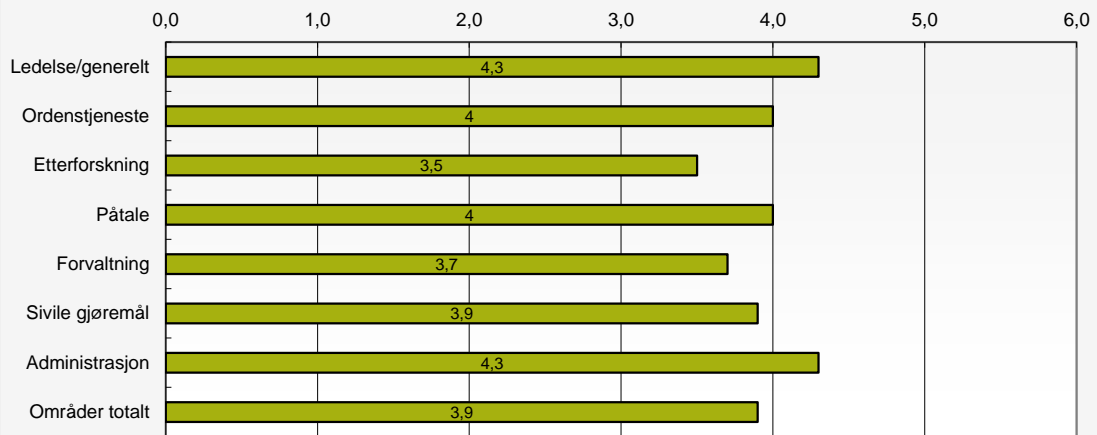

Figur 11-1 Medarbeidernes samlede oppfatning.

Samtlige enheter i politidistriktet gir hver for seg en samlet vurdering på den positive siden av skalaen; fra Indre Østfold med beskjedne 3,6 i snitt, til administrativ enhet (4,9), stab/OU (4,7) og FOE (4,2) som de mest positive.

Alt i alt er det etterforskerne som ser minst forbedring. Som gruppe ser de heller ingen vesentlig forverring, ref. Figur 11-2.

31. Hva er din samlede oppfatning av politidistriktets totale oppgaveløsning i dag i forhold til før prøveordningen ble innført (1.6.2010)?

Figur 11-2 Medarbeidernes samlede oppfatning etter arbeidsområde.

Medarbeiderundersøkelse i Follo politidistrikt

Takk for at du vil ta deg tid til å besvare denne medarbeiderundersøkelsen, som det anslagsvis tar 15 minutter å besvare. Du kan besvare noen spørsmål, ta pause/logge deg ut – og fortsette senere der du slapp ved å trykke på linken igjen. Vi ber deg svare på spørsmålene så raskt som mulig og avslutte senest torsdag 29. mars.

Undersøkelsen er anonym, og kun Agenda Kaupang vil kunne se besvarelser oppsummert på laveste nivå (minste enheter og stillingskategorier).

Spørsmål om selve undersøkelsen kan rettes til Kai Snipstad i Politidirektoratet på tlf. 64 85 17 15, eller e-post kai.snipstad@politiet.no. Tekniske spørsmål kan rettes til Agenda Kaupang ved Even Korsvold, tlf. 67 57 57 00, eller e-post even.korsvold@agendakaupang.no.

Formålet med undersøkelsen

Politidirektoratet (POD) har engasjert Agenda Kaupang til å gjennomføre en evaluering av prøveordningen med grensereguleringer og politiråd i Follo politidistrikt.

Målet med evalueringen er å måle effekten av struktur- og organisasjonsendringer på lokalt nivå, der førstelinjetjenesten overfor publikum er det sentrale. Resultatene fra medarbeiderundersøkelsen vil være nyttig for politidistriktets ledelse i arbeidet med den videre utviklingen av distriktet.

Medarbeiderundersøkelsen er første del av evalueringen, som skal omfatte politiets, kommunenes og publikums vurderinger av tjenesteutøvelse og ressursbruk, i tråd med føringer gitt i St.prp. nr. 1 (2009–2010).

Evalueringen skal sammenlikne situasjonen pr. 1.6.2010 med dagens situasjon, og inneholde en vurdering av om og i hvilken grad de organisatoriske og strukturelle endringene som er gjennomført, har gitt en bedre utnyttelse av de totale ressursene i politidistriktet - og om de totalt sett har gitt økt effektivitet og mer fleksibilitet i tjenesteproduksjonen.

1. Marker hvilken enhet du tilhører.

Obligatorisk, spørsmålet må besvares. Kun ett alternativ er mulig

- Indre Østfold politistasjon
- Follo politistasjon
- FOE
- FFE
- R & P
- Administrativ enhet
- Stab/OU
- PST

2. Marker hvilken stillingskategori du tilhører.

Obligatorisk, spørsmålet må besvares. Kun ett alternativ er mulig.

- Politibetjent, politibetjent 1, politibetjent 2, politibetjent 3
- Politiførstebetjent og politioverbetjent
- Politiinspektør uten påtalemyndighet og politistasjonssjef
- Politifullmektig, politiadvokat og politiinspektør
- Administrativ lederstilling
- Rådgiver, seniorrådgiver, førstekonsulent, konsulent og seniorkonsulent
- Annen administrativ stilling
- Annen sivil fagstilling
- Uspesifisert

3. Marker inntil 2 arbeidsområder du arbeider mest med.

Obligatorisk, spørsmålet må besvares. Inntil 2 alternativer er mulig.

- Ledelse/generelt
- Ordenstjeneste
- Etterforskning
- Påtale
- Forvaltning
- Sivile gjøremål
- Administrasjon
- Annet

4. Var du ansatt i Follo politidistrikt før 1.6.2010?

- Ja
- Nei

5. Du har krysset av for at du var ansatt i Follo politidistrikt før 1.6.2010. Kryss av for hvor du var ansatt.

- Et av lensmannskontorene
- En av politistasjonene
- En av de sentrale avdelingene/enhetene i politidistriktet

Under følger noen påstander der vi ber deg vurdere dagens situasjon sammenlignet med situasjonen før grensereguleringene i 2010. Første del av spørsmålene dreier seg om resultater av prøveordningen i forhold til overordnede målsetninger, i siste del ber vi deg vurdere virkninger for din egen arbeidssituasjon. Marker hvor enig eller uenig du er i påstandene. Du kan også svare Vet ikke/ikke relevant:

Spørsmål knyttet til politidistriktets effektivitet i forebygging og bekjempelse av kriminalitet

6. Jeg opplever at vår virksomhet har blitt mer effektiv i forebygging og bekjempelse av kriminalitet.

	Svært uenig					Svært enig	
	1	2	3	4	5	6	Vet ikke / Ikke relevant
*	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

7. Jeg opplever at politidistriktet har blitt bedre rustet til å håndtere potensielle endringer i kriminalitetsbildet fremover.

	Svært uenig					Svært enig	
	1	2	3	4	5	6	Vet ikke / Ikke relevant
*	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8. Du har svart at du er helt eller delvis enig i at distriktet er blitt mer effektivt i forebygging og bekjempelse av kriminalitet. Hva mener du har bidratt mest?

Obligatorisk, spørsmålet må besvares. Inntil 3 alternativer er mulig.

- Etableringen av Politiråd, der vi jevnlig møter representanter fra kommunene
- Flere skole- og foreningsbesøk enn tidligere
- Mer synlig patruljering av gater, veier og trafikkknutepunkter enn tidligere
- Mer synlig tilstedeværelse ved arrangementer, kafeer, restauranter, danselokaler og andre steder der folk møtes, enn tidligere
- Mer kunnskapsstyrt polititjeneste (orden og etterforskning) enn tidligere
- Raskere reaksjonsevne og tilstedeværelse når uventede situasjoner oppstår
- Mer motiverte ansatte
- Annet

9. Du har svart at du er helt eller delvis uenig i at distriktet har blitt mer effektivt i sin forebygging og bekjempelse av kriminalitet. Hva kan være årsakene til dette?

- For tidlig å se effekter av omstillingen
- Vi har redusert for kraftig i bemanningen
- Mindre motivasjon blant ansatte
- Annet

10. Du har svart at du helt eller delvis enig i at distriktet er blitt bedre rustet til å håndtere fremtidige endringer i kriminalitetsbildet. Hva mener du har bidratt mest til dette?

Obligatorisk, spørsmålet må besvares. Inntil 3 alternativer er mulig.

- Økt kapasitet til etterforskning
- Økt kapasitet til etterretning og samarbeid med andre enheter
- Mer kunnskapsstyrt polititjeneste enn tidligere
- Økt fleksibilitet i styring av og disponering av ressurser
- Økt kompetanse
- Økt motivasjon blant ansatte
- Annet

11. Du har svart at du er helt eller delvis uenig i at distriktet er blitt bedre rustet til å håndtere endringer i kriminalitetsbildet. Hva mener du er de viktigste årsakene til dette?

Åpent spørsmål

- For tidlig å se effekter av omstillingen
- Vi har redusert for kraftig i bemanningen
- Mindre motivasjon blant ansatte
- Annet

Spørsmål knyttet til politidistriktets tjeneste- og publikumsorientering

12. Jeg opplever at vi yter bedre service overfor publikum enn tidligere.

	Svært uenig					Svært enig	
	1	2	3	4	5	6	Vet ikke / Ikke relevant
*	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

13. Du har svart at du er helt eller delvis enig i at politiet yter bedre publikumsservice enn tidligere. Hva har bidratt mest til dette?

Obligatorisk, spørsmålet må besvares. Inntil 3 alternativer er mulig.

- Lengre åpningstider i publikumsmottak
- Økt tilgjengelighet på telefon
- Raskere kontakt med politiets saksbehandlere
- Raskere ekspedering/ferdigstilling av enklere saker
- Raskere reaksjonstid ved hendelser
- Bedre/mer tilpasset kompetanse hos saksbehandlere
- Økt serviceinnstilling
- Annet

14. Du har svart at du er helt eller delvis uenig i at politiet yter bedre publikumsservice enn tidligere. Hva har bidratt mest til dette?

Obligatorisk, spørsmålet må besvares. Inntil 3 alternativer er mulig.

- Færre publikumsmottak
- Redusert tilgjengelighet på telefon
- Vanskeligere å få kontakt med politiets saksbehandlere
- Senere ekspedering/ferdigstilling av enklere saker
- Lengre reaksjonstid ved hendelser
- Lavere kompetanse hos saksbehandlere
- Mindre serviceinnstilling
- Annet

Spørsmål knyttet til politidistriktets effektivitet i operativ styring og samordning

15. Alt i alt opplever jeg at prøveordningen har bidratt til at operativ styring og samordning av virksomhetene i politidistriktet har blitt mer effektiv enn tidligere.

	Svært uenig					Svært enig	
	1	2	3	4	5	6	Vet ikke / Ikke relevant
*	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

16. Hva mener du har bidratt mest til økt effektivitet i operativ styring og samordning i distriktet?

Obligatorisk, spørsmålet må besvares. Inntil 3 alternativer er mulig.

- Politistasjonssjefene fikk tydeligere fullmakter da prøveordningen ble formelt vedtatt og innført i 2010
- Bedre og mer helhetlige styringsrutiner og ledelsesprosesser
- Sentralt styrte patruljer dekker hele distriktet
- Nye ledere i politistasjonsdistriktene
- Andre utviklingstiltak i distriktet
- Økt kompetanse
- Større og mer robuste enheter og fagmiljøer enn før grensejusteringen i 2010
- Samlokalisering av Follo politistasjon og sentrale enheter
- Annet

17. Kan du si noe om hvorfor du mener at effektiviteten i operativ styring og samordning *ikke* har økt – og hva du mener kan være årsakene til dette?

Spørsmål knyttet til politidistriktets kapasitet og fleksibilitet i utnyttelsen av ressursene i distriktet

18. Alt i alt opplever jeg at prøveordningen har bidratt til at distriktet har fått mer kapasitet til å arbeide med sine viktigste oppgaver.

	Svært uenig					Svært enig	
	1	2	3	4	5	6	Vet ikke / Ikke relevant
*	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

19. Hva mener du har bidratt mest til økt kapasitet til de viktigste oppgavene?

Obligatorisk, spørsmålet må besvares. Inntil tre alternativer mulig.

- Større og mer robuste enheter og fagmiljøer enn før grensejusteringen i 2010
- Større mulighet til å prioritere oppgaver på tvers av distriktet
- Større mulighet til å utnytte eksisterende kapasitet og ressurser på tvers av enheter
- Vi har nå politifolk i aktiv tjeneste flere timer i døgnet (f.eks. om natten/i helgen)
- Annet

20. Du har svart at du er helt eller delvis uenig i at kapasiteten har økt i distriktet til viktige oppgaver. Angi viktigste årsaker til dette:

Obligatorisk, spørsmålet må besvares.

- For tidlig å se gevinstene av omstillingen
- Vi har samtidig måttet kutte for sterkt i antall stillinger og årsverk
- Annet

Øvrige kommentarer kan oppgis under:

21. Alt i alt opplever jeg at prøveordningen har bidratt til at virksomheten har blitt mer fleksibel og i større grad enn tidligere tilpasses løpende endringer og behov.

Svært uenig

Svært enig

	1	2	3	4	5	6	Vet ikke / Ikke relevant
*	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

22. Hva mener du har bidratt mest til økt fleksibilitet og tilpasningsevne i ditt politistasjonsdistrikt?

Obligatorisk, spørsmålet må besvares. Inntil tre alternativer er mulig.

- Større og mer robuste enheter og fagmiljøer enn før grensereguleringen i 2010
- Samlokalisering av Follo politistasjon og sentrale enheter
- Større mulighet til å utnytte eksisterende kapasitet og ressurser på tvers av enheter
- Sentralt styrte patruljer dekker hele distrikter
- Vi har nå politifolk i aktiv tjeneste flere timer i døgnet (f.eks. om natten/i helgen)
- Økt kompetanse
- Annet

23. Du har svart at du er helt eller delvis uenig i at fleksibiliteten og tilpasningsevnen har økt. Angi viktigste årsaker til dette:

Obligatorisk, spørsmålet må besvares.

- For tidlig å se gevinstene av omstillingen
- Vi har samtidig måttet kutte for sterkt i antall stillinger og årsverk
- Annet

Spørsmål knyttet til politidistriktets kostnadseffektivitet

24. Sammenslåingen har gitt en bedre utnyttelse av ressursene distriktet disponerer med hensyn til ...

	Svært uenig			Svært enig			Vet ikke / Ikke relevant
	1	2	3	4	5	6	
Bruk av medarbeidere	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kompetanseutvikling (kurs, sertifisering, godkjenninger, etc.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lokaler	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kjøretøy	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Annet utstyr	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Spørsmål knyttet til ditt arbeidsfelt og din arbeidssituasjon

25. Jeg opplever politidistriktets oppgaveløsning innen mitt arbeidsfelt som god.

	Svært uenig			Svært enig			Vet ikke / Ikke relevant
	1	2	3	4	5	6	
*	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

26. Ta stilling til følgende påstander ved å gradere fra 1 (svært uenig) til 6 (svært enig).

	Svært uenig			Svært enig			Vet ikke / Ikke relevant
	1	2	3	4	5	6	
Jeg mener at jeg nå kan gjøre en bedre jobb enn tidligere	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg kan løse mine oppgaver innenfor gitte tidsfrister	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har variasjon i arbeidsoppgavene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Publikumskontakten innen alle områder blir ivaretatt ved mitt arbeidssted	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har tilgang til faglig støtte	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
God lokalkunnskap har betydning for mine oppgaveløsninger	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg benyttes i større grad enn tidligere til oppdrag på tvers av kommunene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg arbeider nå mer kunnskapsstyrt enn tidligere	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

27. Er det noen av dine arbeidsoppgaver som bare kan løses av deg ved egen driftsenhet?

- Ja
- Nei
- Vet ikke

28. Kan du konkretisere hvilke arbeidsoppgaver dette gjelder?

Oppgi aktuelle arbeidsoppgaver i boksen under.

Spørsmål knyttet til ditt arbeidsfelt og din arbeidssituasjon forts.**29. Ta stilling til følgende påstander ved å gradere fra 1 (svært uenig) til 6 (svært enig).**

	Svært uenig				Svært enig		Vet ikke / Ikke relevant
	1	2	3	4	5	6	
Jeg har fått relevant opplæring i mine gjøremål	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har fått mulighet til nødvendig kompetanseutvikling	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har tilfredsstillende kompetanse innen mine fagfelt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mine arbeidsforhold er lagt til rette slik at jeg har muligheten for faglig utvikling	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

30. Hvordan trives du i din arbeidssituasjon i dag?

	Svært dårlig			Svært godt			Vet ikke / Ikke relevant
	1	2	3	4	5	6	
*	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Spørsmål til slutt**31. Hva er din samlede oppfatning av politidistriktets totale oppgaveløsning i dag i forhold til før prøveordningen ble innført (1.6.2010)?**

	Svært dårlig			Svært god			Vet ikke / Ikke relevant
	1	2	3	4	5	6	
*	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

32. Har du andre synspunkter og erfaringer knyttet til endringene som du ønsker å dele med oss?

Del dine synspunkter og erfaringer i boksen under.